

National News in Punjabi

Indian Women's rights activist Srishti Bakshi wins

'Changemaker' award: ਭਾਰਤ ਦੀ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕਾਰਕੁਨ, ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਬਖਸ਼ੀ ਨੇ ਬੇਨ, ਜਰਮਨੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ SDG (ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸਸਟੇਨੇਬਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਗੋਲਸ) ਐਕਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ ਵਿੱਚ 'ਚੈਂਜਮੇਕਰ' ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਲਿੰਗ-ਅਧਾਰਤ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਬਖਸ਼ੀ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦੇਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਬਖਸ਼ੀ ਬਾਰੇ:

ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਬਖਸ਼ੀ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਮਾਰਕਿਟ ਟਰਨ ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਰਾਈਟਸ ਕਾਰਕੁਨ ਅਤੇ ਕਰਾਸਬੇ ਮਾਈਲਜ਼ ਐਂਦੇਲਨ ਦੀ ਸੰਸਥਾਪਕ ਹੈ, ਨੇ ਕੰਨਿਆਕੁਮਾਰੀ ਤੋਂ ਕਸ਼ਮੀਰ ਤੱਕ 12 ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 3,800 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਪੈਦਲ ਯਾਤਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ 3035 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਦਿਨ ਵਿੱਚ 150200 ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਤੇਲੰਗਾਨਾ, ਕਰਨਾਟਕ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਰਾਜਸਥਾਨ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਦਿੱਲੀ, ਹਰਿਆਣਾ, ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲੰਘ ਚੁੱਕੀ ਹੈ।

ਉਸਨੇ ਔਰਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਉਣ ਲਈ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਸ਼ਕਤੀਕਰਨ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਖਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲਚਕੀਲੇਪਣ ਦੀਆਂ ਕਹਾਣੀਆਂ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ। WOMB: Women Of My Billion, ਇੱਕ ਡਾਕੂਮੈਂਟਰੀ ਜਿਸਨੇ ਉਸਦੀ ਯਾਤਰਾ ਨੂੰ ਕੈਪਚਰ ਕੀਤਾ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕੱਚੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਅਤੇ ਅਸਲੀਅਤਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ SDG ਐਕਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ ਸਮਾਰੋਹ ਬਾਰੇ:

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ SDG ਐਕਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ ਸਮਾਰੋਹ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਦਾ ਜਨਮ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲਾਮਬੰਦ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋੜਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ SDG ਐਕਸ਼ਨ ਅਵਾਰਡ ਲਈ ਫਾਈਨਲਿਸਟਾਂ ਨੂੰ 150 ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ 3,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੇਤੂਆਂ ਦਾ ਐਲਾਨ 27 ਸਤੰਬਰ 2022 ਨੂੰ ਇੱਕ ਲਾਈਵ ਈਵੈਂਟ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

5G Launch: PM Modi says rollout of 5G a gift to 130 billion

Indians: ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਤਿ-ਹਾਈ-ਸਪੀਡ ਮੋਬਾਈਲ ਇੰਟਰਨੈਟ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, 1 ਅਕਤੂਬਰ, 2022 ਨੂੰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਦੁਆਰਾ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ 5G ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇੰਡੀਆ ਮੋਬਾਈਲ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਛੇਵੀਂ ਦੁਹਰਾਈ ਵੀ ਪੀਐਮ ਮੋਦੀ ਦੁਆਰਾ ਲਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਦੁਆਰਾ 5G ਲਾਂਚ: ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

ਭੀੜ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਪੀਐਮ ਮੋਦੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਟੈਲੀਕਾਮ ਉਦਯੋਗ 130 ਕਰੋੜ ਭਾਰਤੀਆਂ ਨੂੰ 5ਜੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਤੇਹਫ਼ਾ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ।

5ਜੀ ਦੇ ਆਉਣ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਯੁੱਗ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। 5G ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਕਲਪਾਂ ਦਾ ਬੇਅੰਤ ਅਸਮਾਨ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਵੇਗਾ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਨਿਊ ਇੰਡੀਆ ਸਿਰਫ਼ ਖਪਤਕਾਰ ਬਣਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ

ਨਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲਵੇਗਾ।

ਭਵਿੱਖ ਦੀ ਵਾਇਰਲੈੱਸ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਤਪਾਦਨ ਭਾਰਤ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

5G ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ: ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 5ਜੀ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਇੰਟਰਨੈਟ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਵੀਂ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮੋਦੀ ਨੇ ਦੂਰਸੰਚਾਰ ਉਦਯੋਗ ਸੰਘ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀਆਂ ਅਤੇ ਹਾਈ ਸਕੂਲਾਂ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। MSMEs ਲਈ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਬਦਲਵੇਂ ਹਿੱਸੇ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਇੱਕ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ।

PM ਮੋਦੀ ਦੁਆਰਾ 5G ਲਾਂਚ: ਡਿਜੀਟਲ ਇੰਡੀਆ ਦੇ 4 ਥੰਮ੍ਹ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ ਡਿਜੀਟਲ ਇੰਡੀਆ ਲਈ ਵਿਆਪਕ ਪਹੁੰਚ ਦੀ ਲੋੜ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਚਾਰ ਦਿਸ਼ਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 4 ਥੰਮ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਗੈਜੇਟ/ਡਿਵਾਈਸ ਦੀ ਕੀਮਤ

ਡਿਜੀਟਲ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ

ਡੇਟਾ ਦੀ ਲਾਗਤ,

ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ

"ਡਿਜੀਟਲ ਫਸਟ" ਦੀ ਧਾਰਨਾ

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 5ਜੀ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਇੰਟਰਨੈਟ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਰੇ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ।

Shashi Tharoor explores different strands of Ambedkar's life:

ਕਾਂਗਰਸ ਨੇਤਾ ਸ਼ਸ਼ੀ ਥਰੂਰ ਨੇ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਬੀ ਆਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਲਿਖਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਤਾਬ ਅਲੇਫ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮਹਾਨ ਨੇਤਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਮਿਆਂ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ।

ਅੰਬੇਡਕਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ: ਇੱਕ ਜੀਵਨ

ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਮਹਾਨ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਅਤੇ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਨਾਲ ਨੇਤਾ ਦੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏਗੀ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਅੰਬੇਡਕਰ: ਏ ਲਾਈਫ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼ਸ਼ੀ ਥਰੂਰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕੀ ਅੰਬੇਡਕਰ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹਾਨ ਭਾਰਤੀ ਸਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

ਇਹ ਕਿਤਾਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਰਪੇਸ਼ "ਅਪਮਾਨ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟਾਂ" 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਵੇਗੀ।

ਬੀ ਆਰ ਅੰਬੇਡਕਰ ਬਾਰੇ

ਭੀਮ ਰਾਓ ਰਾਮਜੀ ਅੰਬੇਡਕਰ ਦਾ ਜਨਮ 14 ਅਪ੍ਰੈਲ 1891 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ, ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ, ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਨੇਤਾ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦਾ ਖਰੜਾ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। 1990 ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਰਤਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੈਕਟਿਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਅਫ਼ਤੂਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਇਸਦੇ ਪਹਿਲੇ ਕਦਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਸੰਸਥਾ ਬਹਿਸ਼ਕ੍ਰਿਤ ਹਿਤਕਾਰਿਣੀ ਸਭਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ।

World's largest safari park to be developed in Gurugram:

ਹਰਿਆਣਾ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਜੰਗਲ ਸਫਾਰੀ ਪਾਰਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਜੰਗਲ ਸਫਾਰੀ ਪਾਰਕ ਗੁਰੂਗ੍ਰਾਮ ਅਤੇ ਨੂਹ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਅਰਾਵਲੀ ਪਹਾੜੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ 10000 ਏਕੜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਹੋਵੇਗਾ।

ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਜੰਗਲ ਸਫਾਰੀ ਪਾਰਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

ਵਿਸ਼ਵ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਜੰਗਲ ਸਫਾਰੀ ਪਾਰਕ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਖੇਤਰ ਅਰਾਵਲੀ ਪਹਾੜੀਆਂ ਹੈ।

ਪਾਰਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਹਰਬੇਰੀਅਮ, ਇੱਕ ਪਿੰਜਰਾ, ਵੱਡੀਆਂ ਕਾਰਾਂ ਲਈ ਚਾਰ ਜ਼ੋਨ, ਜੜੀ-ਬੂਟੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਖੇਤਰ, ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਜਾਨਵਰਾਂ/ਪੰਛੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਖੇਤਰ, ਇੱਕ ਪਾਣੀ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਸੰਸਾਰ, ਕੁਦਰਤੀ ਪਹਾੜੀਆਂ, ਸੈਲਾਨੀ, ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਖੇਤਰ, ਬੈਟੈਨੀਕਲ ਗਾਰਡਨ, ਬਾਇਓਮਿਜ਼, ਭੂਮੱਧੀ ਖੇਤਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। , ਗਰਮ ਖੰਡੀ, ਤੱਟੀ, ਮਾਰੂਥਲ, ਆਦਿ।

ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਜੰਗਲ ਸਫਾਰੀ ਪਾਰਕ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਰਾਵਲੀ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰੇਗੀ। ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ EOI, ਅਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਨੁਭਵ ਵਾਲੀਆਂ ਦੋ ਹੋਰ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕੇਂਦਰੀ ਜੰਗਲਾਤ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਮੰਤਰੀ ਭੂਪੇਂਦਰ ਯਾਦਵ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮਨੋਹਰ ਲਾਲ ਖੱਟਰ ਨੇ ਸ਼ਾਰਜਾਹ ਜੰਗਲ ਸਫਾਰੀ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ।

ਸ਼ਾਰਜਾਹ ਜੰਗਲ ਸਫਾਰੀ ਅਫਰੀਕਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਫਾਰੀ ਪਾਰਕ ਹੈ। ਹਰਿਆਣੇ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਜੰਗਲ ਸਫਾਰੀ ਪਾਰਕ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਥਾਨਕ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ।

Kazakhstan changes capital's name from Nur-Sultan back to Astana:

ਕਜ਼ਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਕਾਸਿਮ-ਜੋਮਾਰਟ ਟੋਕਾਏਵ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਅਸਤਾਨਾ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਬਦਲਿਆ ਹੈ। ਕਜ਼ਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਗਾਮੀ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਨੇ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਕਦਮ ਵਿੱਚ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਨੂੰ ਸੀਮਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੱਧ ਏਸ਼ੀਆਈ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਬਿੱਲ ਨੇ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦਾ ਨਾਮ ਅਸਤਾਨਾ ਵੀ ਬਹਾਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂਰਸੁਲਤਾਨ ਨਜ਼ਰਬਾਏਵ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਮਾਰਚ 2019 ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਬਦਲ ਕੇ ਨੂਰ-ਸੁਲਤਾਨ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਕਾਸਿਮ-ਜੋਮਾਰਟ ਟੋਕਾਏਵ ਨੇ 24 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਿੱਲ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ, ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸੱਤ ਸਾਲ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੰਸਦ ਦੁਆਰਾ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦਿਨ ਬਾਅਦ।

ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ:

ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਹੁਣ ਰਾਜ ਦੇ ਨਾਮਕਰਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਟੋਕਾਏਵ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਲਈ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਰੂਪਰੇਖਾ ਤਿਆਰ ਕਰੇਗਾ।

ਟੋਕਾਏਵ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਪੂਰਵਜ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਬਣਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਹਿ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਾਮ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਰੁਸਲਾਨ ਜ਼ੇਲਦੀਬਾਈ ਨੇ 13 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਕਦਮ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਸਮੇਂ ਤਿਆਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ।

2 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ, ਨਿਊ ਕਜ਼ਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਸੰਸਦੀ ਸਮੂਹ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਰਾਜਧਾਨੀ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਨਾਮ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨਾਮ ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦਿੱਤਾ।

Light combat helicopter introduced in IAF base at Jodhpur:

ਰਾਜਸਥਾਨ ਦੇ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਸਟੇਸ਼ਨ, ਜੋਧਪੁਰ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਇੱਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ, ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਲਾਈਟ ਕੰਬੈਟ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ (ਐਲਸੀਐਚ) ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ (ਆਈਏਐਫ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ। ਐਲਸੀਐਚ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 143 ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਪ੍ਰਚੰਡ ਲਾਈਟ ਕੰਬੈਟ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ (LCH) ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨਾਮ ਹੈ।

IAF ਜੋਧਪੁਰ ਬੇਸ ਵਿੱਚ ਹਲਕਾ ਲੜਾਕੂ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ: ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਸ੍ਰੀ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲਾਈਟ ਕੰਬੈਟ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ (ਐਲਸੀਐਚ) ਦਾ ਜੋੜ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੀਆਂ ਲੜਾਕੂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਸਗੋਂ ਆਤਮਨਿਰਭਰ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵੱਲ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਵੀ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਕਾਰਗਿਲ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ, ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ, ਇੱਕ ਲੜਾਕੂ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਲੋੜ ਸੀ, ਅਤੇ LCH ਉਸ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਦੀ ਮਿਹਨਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ।

ਲਾਈਟ ਕੰਬੈਟ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ (LCH) ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਏਅਰੋਨੌਟਿਕਸ ਲਿਮਿਟਿਡ (HAL) ਦਾ ਇੱਕ ਉਤਪਾਦ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਆਧੁਨਿਕ ਸਮਕਾਲੀ ਲੜਾਕੂ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਹੈ ਜੋ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਚ-ਉਚਾਈ ਵਾਲੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਲਾਈਟ ਕੰਬੈਟ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ (LCH) ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਹੈ ਜੋ ਗੋਲਾ ਬਾਰੂਦ ਅਤੇ ਬਾਲਣ ਦੇ ਵੱਡੇ ਭਾਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ 5,000 ਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਲੈਂਡ ਅਤੇ ਟੇਕ ਆਫ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਦੋ ਸ਼ਕਤੀ ਇੰਜਣ ਇਸ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ ਨੂੰ ਤਾਕਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਰੈਸ-ਯੋਗ ਲੈਂਡਿੰਗ ਗੀਅਰ, ਸਟੀਲਥ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਹਰ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ ਸਮਰੱਥਾ, ਕਵਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰਾਤ ਦੇ ਹਮਲੇ ਦੀਆਂ ਸਮਰੱਥਾਵਾਂ ਵੀ ਹਨ।

ਇਸਦੇ ਪਤਲੇ ਫਿਊਜ਼ੇਲੇਜ ਅਤੇ ਟੈਂਡਮ ਕਾਕਪਿਟ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਲਾਈਟ ਕੰਬੈਟ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ (LCH) ਅਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਸਤ ਅਤੇ ਚਾਲ-ਚਲਣਯੋਗ ਹੈ।

ਇਸ ਦੀਆਂ ਸਟੀਲਥ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਛੋਟਾ ਰਾਡਾਰ ਕਰਾਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਘੱਟ ਇਨਫਰਾਰੈੱਡ ਦਸਤਖਤ, ਇਸਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣ ਲਾਈਨਾਂ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਘੁਸਪੈਠ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਹੜਤਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ।

Read [Current Affairs in Punjabi 01-10-2022](#)

ਲਾਈਟ ਕੰਬੈਟ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ (LCH):

LCH ਦੀ ਇੱਕ 550 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਰੇਂਜ ਅਤੇ 6500 ਮੀਟਰ ਓਪਰੇਟਿੰਗ ਸੀਲਿੰਗ ਹੈ। ਇਹ 20 ਐਮਐਮ ਤੋਪ, 70 ਐਮਐਮ ਰਾਕਟ ਅਤੇ ਹਵਾ ਤੋਂ ਹਵਾ ਅਤੇ ਹਵਾ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨ ਤੱਕ ਮਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਮਿਜ਼ਾਈਲਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੈ।

ਫਲਾਈਟ ਕਰੂ ਦੀ ਹੈਲਮੇਟ-ਮਾਊਂਟਡ ਡਿਸਪਲੇ, ਇਕ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਾਰਫੇਅਰ ਸੂਟ, ਅਤੇ ਇਕ ਪੂਰਾ ਗਲਾਸ ਕਾਕਪਿਟ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਨ।

ਲਾਈਟ ਕੰਬੈਟ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰ (LCH) ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ ਖੋਜ ਅਤੇ ਬਚਾਅ, ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੀ ਹਵਾਈ ਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਬੇਅਸਰ ਕਰਨਾ, ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਸੈਟਿੰਗਾਂ ਵੇਦਾਂ ਵਿੱਚ ਅੱਤਵਾਦ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਇਸ ਸਾਲ ਮਾਰਚ ਵਿੱਚ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਾਰੇ ਕੈਬਨਿਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 15 ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਲਾਈਟ ਕੰਬੈਟ ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ (LCH) ਹੈਲੀਕਾਪਟਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਆਪਣੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

Indian Mars Orbiter Mission: Mangalyaan Craft Completes 8 Years in Orbit: ਮੰਗਲਯਾਨ, ਭਾਰਤੀ ਮਾਰਸ ਆਰਬਿਟਰ ਕ੍ਰਾਫਟ 8 ਸਾਲ ਪੂਰੇ

ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਈਧਨ ਅਤੇ ਬੈਟਰੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੰਗਲਯਾਨ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਾੜ ਖੋਜ ਸੰਸਥਾ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੇ ਮੰਗਲ ਦੇ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕੀਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਤਹ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨ, ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ, ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਸਤਹ ਦਾ ਤਾਪਮਾਨ, ਅਤੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਮੰਗਲਯਾਨ ਨੇ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਜ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਯੰਤਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਇਹਨਾਂ ਪੰਜ ਯੰਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਰਸ ਕਲਰ ਕੈਮਰਾ (ਐਮਸੀਸੀ), ਥਰਮਲ ਇਨਫਰਾਰੈੱਡ ਇਮੇਜਿੰਗ ਸਪੈਕਟਰੋਮੀਟਰ (ਟੀਆਈਐਸ), ਮੰਗਲ ਲਈ ਮੀਥੇਨ ਸੈਂਸਰ (ਐਮਐਸਐਮ), ਮਾਰਸ ਐਕਸੋਸਫੇਰਿਕ ਨਿਊਟਰਲ ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨ ਐਨਾਲਾਈਜ਼ਰ (ਮੇਨਸੀਏ), ਅਤੇ ਲਾਈਮੇਨ ਅਲਫ਼ਾ ਫੋਟੋਮੀਟਰ (ਐਲਏਫੀ) ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ।

ਮਾਰਸ ਆਰਬਿਟਰ ਮਿਸ਼ਨ: ਬਾਦੇ

ਮਾਰਸ ਆਰਬਿਟਰ ਮਿਸ਼ਨ (MOM) ਨੂੰ ਮੰਗਲਯਾਨ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ 24 ਸਤੰਬਰ 2014 ਨੂੰ ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਹਿ ਦੀ ਪਰਿਕਰਮਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਪੁਲਾੜ ਜਾਂਚ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਾੜ ਖੋਜ ਸੰਗਠਨ ਨੇ 5 ਨਵੰਬਰ 2013 ਨੂੰ ਐਮਓਐਮ ਨੂੰ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅੰਤਰ-ਗ੍ਰਹਿ ਮਿਸ਼ਨ ਹੈ ਅਤੇ ਮੰਗਲ ਦੇ ਚੱਕਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਚੌਥੀ ਪੁਲਾੜ ਏਜੰਸੀ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਹਿ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਏਸ਼ੀਆਈ ਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ 'ਤੇ ਮੰਗਲ ਗ੍ਰਹਿ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਾਲਾ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦੇਸ਼ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮਾਰਸ ਆਰਬਿਟਰ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਜਾਂਚ 5 ਨਵੰਬਰ 2013 ਨੂੰ 9:08 UTC 'ਤੇ ਪੋਲਰ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਲਾਂਚ ਵਹੀਕਲ (PSLV) ਰਾਕੇਟ C25 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਤੀਸ਼ ਧਨ ਸਪੇਸ ਸੈਂਟਰ, ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਲਾਂਚ ਪੈਡ ਤੋਂ ਲਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਲਾਂਚ ਵਿੱਡੇ ਲਗਭਗ 20 ਦਿਨ ਲੰਬੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ। 28 ਅਕਤੂਬਰ 2013 ਨੂੰ

ਮਾਰਸ ਆਰਬਿਟਰ ਮਿਸ਼ਨ: ਇਤਿਹਾਸ

ਮੰਗਲ ਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਜਨਤਕ ਮਾਨਤਾ 23 ਨਵੰਬਰ 2008 ਨੂੰ ਤਤਕਾਲੀ ਇਸਰੋ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਜੀ. ਮਾਧਵਨ ਨਾਇਰ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸਰੋ ਨੇ 28 ਅਕਤੂਬਰ 2013 ਨੂੰ ਐਮਓਐਮ ਨੂੰ ਲਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸਰੋ ਦੀ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਸਨੂੰ 5 ਨਵੰਬਰ ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਮਹਾਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਖ਼ਰਾਬ ਮੌਸਮ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੁਲਾੜ ਯਾਨ ਟਰੈਕਿੰਗ ਜਹਾਜ਼ ਪੂਰਵ-ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਲੈਣ ਲਈ। 5 ਅਗਸਤ 2013 ਨੂੰ, PSLV-XL ਲਾਂਚ ਵਾਹਨ ਮਨੋਨੀਤ C25 ਦੀ ਅਸੈਂਬਲੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਪੰਜ ਵਿਗਿਆਨਕ ਯੰਤਰਾਂ ਦੀ ਅਸੈਂਬਲਿੰਗ ਇੰਡੀਅਨ ਸਪੇਸ ਰਿਸਰਚ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਸੈਂਟਰ, ਬੈਂਗਲੁਰੂ ਵਿਖੇ ਪੂਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। PSLV-XL ਲਾਂਚ ਵਾਹਨ ਵਿੱਚ ਏਕੀਕਰਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਪੁਲਾੜ ਯਾਨ ਨੂੰ 2 ਅਕਤੂਬਰ 2013 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਹਰੀਕੋਟਾ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮਾਰਸ ਆਰਬਿਟਰ ਮਿਸ਼ਨ: ਉਦੇਸ਼

ਮਾਰਸ ਆਰਬਿਟਰ ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਅੰਤਰ-ਗ੍ਰਹਿ ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨਿੰਗ, ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ, ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਤਕਨਾਲੋਜੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਕਸਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸੈਕੰਡਰੀ ਉਦੇਸ਼ ਸਵਦੇਸ਼ੀ ਵਿਗਿਆਨਕ ਯੰਤਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਮਾਰਸ ਦੀ ਸਤਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ, ਰੂਪ ਵਿਗਿਆਨ, ਖਣਿਜ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਮੰਗਲ ਦੇ ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਮਾਰਸ ਆਰਬਿਟਰ ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ।

- ਪੁਲਾੜ ਯਾਨ ਨੂੰ ਧਰਤੀ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਔਰਬਿਟ ਤੋਂ ਹੈਲੀਓਸੈਂਟ੍ਰਿਕ ਟ੍ਰੈਜੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਲਈ ਔਰਬਿਟ ਚਾਲਬਾਜ਼ੀ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਮੰਗਲ ਦੇ ਔਰਬਿਟ ਵਿੱਚ ਕੈਪਚਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।
- ਔਰਬਿਟ ਅਤੇ ਰਵੱਈਏ ਦੀ ਗਣਨਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਲਈ ਫੋਰਸ ਮਾਡਲ ਅਤੇ ਐਲਗੋਰਿਦਮ ਦਾ ਵਿਕਾਸ।

- ਸਾਰੇ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਨੇਵੀਗੇਸ਼ਨ
- ਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੁਲਾੜ ਯਾਨ ਦਾ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ।
- ਪਾਵਰ, ਸੰਚਾਰ, ਥਰਮਲ, ਅਤੇ ਪੋਲੋਡ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ।
- ਅਚਨਚੇਤ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਲਈ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰੋ।

UGC Guidelines: HEIs must add 25% more seats for international students: ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗ੍ਰਾਂਟਸ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਯੂਜੀਸੀ) ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਰ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ (HEIs) ਹੁਣ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ 25% ਤੱਕ ਵਾਧੂ ਸੀਟਾਂ ਜੋੜਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਮਹੀਨੇ, "ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਪੋਸਟ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਸੁਪਰਨਿਊਮਰਰੀ ਸੀਟਾਂ ਲਈ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ" ਦਾ ਖਰੜਾ ਜਨਤਾ ਲਈ ਟਿੱਪਣੀ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ UGC ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼: ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਤੇ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਦਾਖਲੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, HEI ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਅਲੌਕਿਕ ਸੀਟਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਵਾਧੂ ਸੀਟਾਂ 'ਤੇ ਚੋਣ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ, ਫੈਕਲਟੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲਾ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਭਾਰਤੀ HEI ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

UGC, ਕੋਈ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨਤਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ (HEIs) ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਦਾਖਲਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

UGC ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼: ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ ਵਧੀਕ ਗਾਈਡਲਾਈਨ

ਯੂਜੀਸੀ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਲਈ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਾਧੂ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜੋ ਐਕਸਚੇਂਜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ, ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਿਆਂ, ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹਨ।

Optimus robot's prototype unveiled by Elon Musk, CEO of Tesla: ਟੇਸਲਾ ਦੇ ਸੀਈਓ ਐਲੋਨ ਮਸਕ ਨੇ ਹਿਊਮਨਾਈਡ "ਓਪਟੀਮਸ" ਰੋਬੋਟ ਦੇ ਇੱਕ ਮਾਡਲ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਟੇਸਲਾ ਵਾਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਆਟੋਪਾਇਲਟ ਡ੍ਰਾਈਵਿੰਗ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਸਮਾਨ ਆਰਟੀਫਿਸ਼ੀਅਲ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ (AI) ਸੌਫਟਵੇਅਰ ਅਤੇ ਸੈਂਸਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਟੇਸਲਾ ਏਆਈ ਦਿਵਸ 2022 ਵਿੱਚ, ਜੋ ਇਹ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਆਟੋਨੋਮਸ ਰੋਬੋਟ ਅਤੇ ਵਾਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਖੋਜ ਕਿੰਨੀ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਹੈ, ਓਪਟੀਮਸ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਐਲੋਨ ਮਸਕ ਨੇ ਆਪਟੀਮਸ ਰੋਬੋਟ ਦੇ ਪ੍ਰੋਟੋਟਾਈਪ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕੀਤਾ: ਮੁੱਖ ਬਿੰਦੂ

ਮੀਡੀਆ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਵੇਂ ਸਵੈ-ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਸੌਫਟਵੇਅਰ 'ਤੇ ਅਪਡੇਟਸ ਅਤੇ ਟੇਸਲਾ ਦੀ ਏਆਈ ਖੋਜ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਡੋਨੇ ਹਾਰਡਵੇਅਰ 'ਤੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਓਪਟੀਮਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਟੇਜ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਈਵੈਂਟ ਦੇ

ਦੇਰਾਨ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਐਲੇਨ ਮਸਕ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਹਿਊਮਨੋਇਡ ਪ੍ਰੋਟੋਟਾਈਪ ਅਸਲ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

ਪਰ ਟੇਸਲਾ ਏਆਈ ਦਿਵਸ ਦੇ ਜਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਬਿਨਾਂ ਟੇਬਰ ਦੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮਸਕ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟੇਸਲਾ ਦਾ ਓਪਟੀਮਸ ਪਿਛਲੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਹਿਊਮਨਾਈਡ ਰੋਬੋਟ ਡੈਮੋ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ "ਲੱਖਾਂ" ਯੂਨਿਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਡੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਸਮਰੱਥ ਹੈ।

Optimus ਰੋਬੋਟ ਦੇ ਪ੍ਰੋਟੋਟਾਈਪ ਬਾਰੇ:

ਬਹੁਤ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਓਪਟੀਮਸ ਨੂੰ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ 2.3kWh ਦੀ ਬੈਟਰੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਭਾਰ 73 ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਹੈ, ਇਹ ਬਾਹਰੀ ਐਕਚੁਏਟਰਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਤੁਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲਹਿਰਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਟੇਸਲਾ ਵਿਖੇ ਆਟੋਪਾਇਲਟ ਟੀਮ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖੁਦਮੁਖਤਿਆਰ ਡਰਾਈਵਿੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਕਿੰਨੀ ਦੂਰ ਚਲੇ ਗਏ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਬੀਟਾ ਟੈਸਟਿੰਗ ਵਿੱਚ 2,000 ਟੇਸਲਾ ਡਰਾਈਵਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ 160,000 ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਲੇਨ ਮਸਕ ਨੇ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵੀ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਵਿਸਥਾਰ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਇਹ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਹੈ।

New debit, credit card rules kick in with Tokenisation: ਡੈਬਿਟ ਅਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡਾਂ ਲਈ ਆਨਲਾਈਨ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (RBI) ਦੇ ਕਾਰਡ-ਆਨ-ਫਾਈਲ (CoF) ਟੋਕਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਨਿਯਮ 1 ਅਕਤੂਬਰ 2022 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਏ। RBI ਦੇ CoF ਟੋਕਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕਾਰਡਧਾਰਕਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਅਨੁਭਵ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ।

ਆਰਬੀਆਈ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਕਾਰੋਬਾਰ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਭੁਗਤਾਨ ਏਗਰੀਗੇਟਰ ਆਪਣੇ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ 'ਤੇ ਗਾਹਕ ਕਾਰਡ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਕਾਰਡ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਕਾਰਡ ਨੈੱਟਵਰਕਾਂ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਟੋਕਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭ

ਟੋਕਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਨੇ ਕਾਰਡ ਨੰਬਰ, ਅਤੇ ਕਾਰਡ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਸਮੇਤ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਕਾਰਡ ਜਾਣਕਾਰੀ ਨੂੰ ਕ੍ਰਿਪਟੋਗ੍ਰਾਫਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਬੇਤਰਤੀਬ ਸਤਰਾਂ ਨਾਲ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕਾਰਡ ਟੋਕਨਾਈਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਕਾਰਡ ਟੋਕਨ ਨੂੰ ਕਾਰਡ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੇ ਬਦਲ ਵਜੋਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਟੋਕਨਾਈਜ਼ਡ ਕਾਰਡ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਕਾਰਡ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਗੁਆਚਣ ਦੇ ਜੋਖਮ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਟੋਕਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਗਾਹਕਾਂ 'ਤੇ ਟੋਕਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਘੱਟ ਹੈ। ਟੋਕਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਆਪਣੇ ਕਾਰਡ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਪਾਰੀ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਕੀਮਤ ਜਾਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਟੋਕਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰੇਗਾ।

Appointment News in Punjabi

N S Rajan named as the new chairman of ASCI: ਐਡਵਰਟਾਈਜ਼ਿੰਗ ਸਟੈਂਡਰਡਜ਼ ਕਾਉਂਸਿਲ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (ਏਐਸਸੀਆਈ) ਦੇ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਗਵਰਨਰਜ਼ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਅਗਸਤ ਵਨ ਪਾਰਟਨਰਜ਼ ਐਲਐਲਪੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ, ਐਨਐਸ ਰਾਜਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਗਈ। ASCI ਦੀ 36ਵੀਂ ਸਲਾਨਾ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ (AGM) ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੋਈ ਬੋਰਡ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚੋਂ, ਸੰਗਤਾ ਗੁਪਤਾ, ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਸੀਈਓ, ਮੈਰੀਕੋ ਲਿਮਟਿਡ, ਨੂੰ ਵਾਈਸ-ਚੇਅਰਮੈਨ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਈਪੀਜੀ ਮੀਡੀਆਬ੍ਰਾਂਡਜ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਸ਼ੀਧਰ ਸਿਨਹਾ ਨੂੰ ਆਨਰੇਰੀ ਖਜ਼ਾਨਚੀ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ।

Read [current affairs 30-09-2022](#)

ਐਨ ਐਸ ਰਾਜਨ, ASCI ਦੇ ਨਵੇਂ ਚੇਅਰਮੈਨ: ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਜੀਐਮਐਸ ਇੰਡੀਆ (ਮੈਟਾ) ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਰੁਣ ਸ਼੍ਰੀਨਿਵਾਸ ਅਤੇ ਲਿੰਟਾਸ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਗਰੁੱਪ ਸੀਈਓ ਵਿਰਾਟ ਟੰਡਨ ਦੇਵਾਂ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ASCI ਅਕੈਡਮੀ, ਜੋ ਕਿ ASCI ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆ ਵਾਲੇ ਇਸਤਿਹਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਹਿੱਸੇਦਾਰਾਂ ਨਾਲ ਡੂੰਘੀ ਸਮੂਲੀਅਤ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਦਾ ਐਲਾਨ ਉਦਯੋਗ ਰੈਗੂਲੇਟਰ ਦੁਆਰਾ AGM ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ASCI ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਕੈਡਮੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਕਾਢ ਦੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਸੁਭਾਸ਼ ਕਾਮਥ, ਬਾਹਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਚੇਅਰਮੈਨ, ਬੋਰਡ ਦੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣਗੇ, ਜੋ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਨਵੇਂ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

Hero MotoCorp Appoints Movie Star Ram Charan New Brand Ambassador:

ਹੀਰੋ ਮੋਟੋਕਰੋਪ ਨੇ ਅਭਿਨੇਤਾ ਰਾਮ ਚਰਨ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਬ੍ਰਾਂਡ ਅੰਬੈਸਡਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਦੇਪਰੀਆ ਵਾਹਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਕੰਪਨੀ ਹੀਰੋ ਮੋਟੋਕਰੋਪ ਨੇ ਹੀਰੋ ਗਿਫਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੀਰੋ ਗਿਫਟ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਗ੍ਰੈਂਡ ਇੰਡੀਅਨ ਫੈਸਟੀਵਲ ਆਫ ਟਰੱਸਟ। ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪ ਮਾਡਲ ਰਿਫਰੈਸ਼ਰ, ਪ੍ਰਚੂਨ ਲਾਭ, ਕਈ ਵਿੱਤੀ ਸਕੀਮਾਂ, ਪ੍ਰੀ-ਬੁਕਿੰਗ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ਾਂ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਨਿਊ ਹੀਰੋ ਗਿਫਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਤਿਉਹਾਰੀ ਸੇਨੇ ਦੀਆਂ ਧਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ HF ਡੀਲਕਸ ਅਤੇ ਪੇਲ ਸਟਾਰ ਬਲੂ ਵਿੱਚ pleasure+ XTEC ਮਿਲੇਗਾ। ਤਿਉਹਾਰੀ ਪੇਰਟਫੋਲੀਓ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਵਾਲਾ Xtreme 160R ਸਟੀਲਬ 2.0 ਐਡੀਸ਼ਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੰਪਨੀ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨਲ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੀਮਾ ਲਾਭ, ਆਸਾਨ ਵਿੱਤੀ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ।

ਗਲੇਮਰ XTEC ਐਂਜ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਉੱਨਤ ਤਰਜੀਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਉੱਚੇ ਗਲੇਮਰ ਗੁਣਾਂ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨਾਲ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਨਵੀਂ ਮੁਹਿੰਮ ਜਾਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਸਵਾਈਪ ਕਰਨ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੁਹਿੰਮ ਗਲੇਮਰ XTEC ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਉਮਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ, ਅਤੇ ਪ੍ਰੀਮੀਅਮ ਅਤੇ ਜਵਾਨ ਦਿੱਖ ਨਾਲ ਮਾਰਕੀਟ ਵਿੱਚ ਬੈਚਮਾਰਕ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ।

Lalit Bhasin elected new President of Indo-American Chambers of Commerce: ਮਸ਼ਹੂਰ ਵਕੀਲ ਲਲਿਤ ਭਸੀਨ ਨੂੰ ਇੰਡੀਅਨ ਅਮਰੀਕਨ ਚੈਂਬਰਜ਼ ਆਫ ਕਾਮਰਸ (IACC) ਦਾ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਸੀਨ ਇਸ ਅਹੁਦੇ ਲਈ ਚੁਣੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਆਈਏਸੀਸੀ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਉਪ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਨ। ਭਸੀਨ IACC ਦਾ 54ਵਾਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹੈ, ਜਿਸਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਕਤੂਬਰ 1968 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 14 ਦਫਤਰ ਹਨ, ਵੱਡੀਆਂ, ਮੱਧਮ ਅਤੇ ਛੋਟੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਨਾਲ।

ਭਸੀਨ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਭਿਆਸ ਨਾਲ 60 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉੱਘੀ ਸਾਂਝ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਇਆ। ਉਹ CII, ਅਤੇ PHD CCI ਵਰਗੀਆਂ ਭਾਰਤ ਦੀਆਂ ਸਿਖਰਲੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਭਸੀਨ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਲਈ ਕਈ ਵੱਕਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜੈਪੁਰ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (2013) ਦੁਆਰਾ ਡਾਕਟਰ ਆਫ਼ ਲਾਅਜ਼ (LL.D.) ਆਨਰਿਸ ਕਾਮਾ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਤਖਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ISRO scientist Anil Kumar elected Vice President of IAF: ਸੀਨੀਅਰ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਾੜ ਖੋਜ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨੀ ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਵਿਗਿਆਨ ਮਹਾਸੰਘ (IAF) ਦਾ ਉਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਡਾ. ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ISRO ਟੈਲੀਮੈਟਰੀ, ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ, ਅਤੇ ਕਮਾਂਡ ਨੈਟਵਰਕ (ISTRAC) ਦੇ ਐਸੋਸੀਏਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਐਸਟ੍ਰੋਨਾਟਿਕਲ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (IAF) ਬਾਰੇ
 ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਐਸਟ੍ਰੋਨਾਟਿਕਲ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 1951 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। IAF 72 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ 433 ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਚੋਟੀ ਦੀ ਪੁਲਾੜ ਵਕਾਲਤ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਐਸਟ੍ਰੋਨਾਟਿਕਲ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਕਾਂਗਰਸ (ਆਈਏਸੀ) ਇੱਕ ਸਾਲਾਨਾ ਸਪੇਸ ਈਵੈਂਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ 6000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਭਾਗੀਦਾਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਆਈਏਸੀ ਆਈਏਐਫ ਦੁਆਰਾ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਐਸਟ੍ਰੋਨਾਟਿਕਲ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਨੈਟਵਰਕਿੰਗ ਇਵੈਂਟਸ, ਗੱਲਬਾਤ, ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਖੋਜ, ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ, ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ, ਤਕਨਾਲੋਜੀ, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ, ਅਤੇ ਸਪੇਸ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਤਰੱਕੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਬਾਰੇ
 ਡਾ. ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਇਸ ਸਮੇਂ ISRO ਟੈਲੀਮੈਟਰੀ, ਟ੍ਰੈਕਿੰਗ ਅਤੇ ਕਮਾਂਡ ਨੈਟਵਰਕ (ISTRAC) ਦੇ ਐਸੋਸੀਏਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ISRO ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਵਿਗਿਆਨੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ (IAF) ਦੇ ਉਪ-ਪ੍ਰਧਾਨ ਵਜੋਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ।

Sujoy Lal Thaosan, Anish Dayal Singh named as New DGs of CRPF, ITBP: ਸੀਨੀਅਰ ਭਾਰਤੀ ਪੁਲਿਸ ਸੇਵਾ (IPS) ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੁਜੋਏ ਲਾਲ

ਥੋਸੇਨ ਅਤੇ ਅਨੀਸ਼ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਕੇਂਦਰੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੁਲਿਸ ਬਲ (CRPF) ਅਤੇ ਇੰਡੋ-ਤਿੱਬਤੀਅਨ ਬਾਰਡਰ ਪੁਲਿਸ (ITBP) ਦੇ ਨਵੇਂ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਥਾਓਸੇਨ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਇਸ ਸਾਲ ਨਵੰਬਰ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸਿੰਘ ਦਸੰਬਰ 2024 ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਕੈਬਨਿਟ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਮੇਟੀ (ਏਸੀਸੀ) ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਸੋਨਲ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ:
 ਥਾਓਸੇਨ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਡਰ ਦੇ 1988 ਬੈਚ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੀਮਾ ਸੁਰੱਖਿਆ ਬਲ ਸਸ਼ਸਤਰ ਸੀਮਾ ਬਲ (ਐਸਐਸਬੀ) ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ (ਡੀਜੀ) ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ-ਤਿੱਬਤ ਬਾਰਡਰ ਪੁਲਿਸ ਦਾ ਵਾਧੂ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਆਈਪੀਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ (1986 ਬੈਚ) ਦੇ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੁਲਿਸ ਫੋਰਸ (ਸੀਆਰਪੀਐਫ) ਦੇ ਡੀਜੀ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਖਾਲੀ ਹੋ ਗਿਆ।
 ਅਨੀਸ਼ ਦਿਆਲ ਸਿੰਘ, 1988 ਬੈਚ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਮਨੀਪੁਰ ਕੇਂਡਰ) ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਬਿਊਰੋ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਹੇ ਹਨ।

Sunil Barthwal take charges as Secretary in Department of Commerce: ਸੀਨੀਅਰ ਆਈਏਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੁਨੀਲ ਬਰਥਵਾਲ ਨੇ ਵਣਜ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਬਿਹਾਰ ਕੇਂਡਰ ਦੇ 1989 ਬੈਚ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਰਥਵਾਲ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਛੱਤੀਸਗੜ੍ਹ ਕੇਂਡਰ ਦੇ 1987-ਬੈਚ ਦੇ ਆਈਏਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸੁਬਰਾਮਣੀਅਮ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਲਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇੰਡੀਆ ਟਰੇਡ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸੁਨੀਲ ਬਰਥਵਾਲ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ:
 ਬਰਥਵਾਲ ਨੇ ਸੇਂਟ ਸਟੀਫਨ ਕਾਲਜ, ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਆਨਰਜ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜੇਐਨਯੂ ਤੋਂ ਪੋਸਟ-ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਰਸਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਫੋਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸੁਨੀਲ ਬਰਥਵਾਲ ਦਾ ਅਨੁਭਵ:
 ਇੱਕ ਆਈਏਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੇ ਭਰਪੂਰ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਅਨੁਭਵ ਦੌਰਾਨ, ਉਸਨੇ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤ, ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਨਿਵੇਸ਼, ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ, ਖਾਣਾਂ, ਸਟੀਲ, ਉਰਜਾ, ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਆਦਿ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹ ਕੰਪੀਟੀਸ਼ਨ ਕਮਿਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੰਮ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਹ SAIL, NMDC, MECON, MSTC ਅਤੇ NIIF ਦੇ ਬੋਰਡਾਂ 'ਤੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਰਮਚਾਰੀ ਭਵਿੱਖ ਨਿਧੀ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਸੀਈਓ ਸਨ, ਜੋ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ EPFO ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਇਸਨੂੰ ਇੱਕ ਵਧੇਰੇ ਕੁਸ਼ਲ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਡਿਲਿਵਰੀ-ਅਧਾਰਿਤ ਸੰਸਥਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਰਸਾਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲੇਖ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਉਹ ਕਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੰਚਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

Senior bureaucrat Ajay Bhadoo appointed as Deputy Election Commissioner: ਸੀਨੀਅਰ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹ, ਅਜੈ ਭਾਦੂ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਦੁਆਰਾ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਧਰੀ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹ ਦੇ ਫੋਰਬਦਲ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਡਿਪਟੀ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਦੂ, ਗੁਜਰਾਤ ਕੇਂਡਰ ਦੇ 1999 ਬੈਚ ਦੇ

ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੇਵਾ (IAS) ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ 24 ਜੁਲਾਈ, 2024 ਤੱਕ ਇਸ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਸੀਨੀਅਰ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹ ਦੀ ਉਮੀਦਵਾਰੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਸਕੱਤਰੇਤ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਵਾਧਾ 25 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੁਲਾਈ 2020 ਵਿੱਚ ਸਾਬਕਾ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਰਾਮ ਨਾਥ ਕੋਵਿੰਦ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਭਾਦੂ ਨੇ ਗੁਜਰਾਤ ਦੇ ਵਡੇਦਰਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ ਸੀ।

ਇਹ ਅਪਡੇਟ ਸੀਨੀਅਰ ਪੱਧਰੀ ਨੌਕਰਸ਼ਾਹ ਦੇ ਫੇਰਬਦਲ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਵੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਰਕਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਰਾਹੀਂ 35 ਦੇ ਕਰੀਬ ਸਿਵਲ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹੋਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁਲਾਕਾਤਾਂ:

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਕੇਂਦਰ ਦੇ 1998 ਬੈਚ ਦੇ ਆਈਏਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਆਕਾਸ਼ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਨੂੰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕਸ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਮਾਈਗੇਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ (ਸੀਈਓ) ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਕੇਂਦਰ ਦੇ 2005 ਬੈਚ ਦੇ ਆਈਏਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਬਸੰਤ ਗਰਗ ਨੂੰ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਅਧੀਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹੈਲਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਵਧੀਕ ਸੀਈਓ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਲੋਚਨ ਸੇਹਰਾ, ਗੁਜਰਾਤ ਕੇਂਦਰ ਦੇ 2002 ਬੈਚ ਦੇ ਆਈਏਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਪੇਸ ਪ੍ਰੋਮੋਸ਼ਨ ਐਂਡ ਅਥਾਰਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ (IN-SPACE), ਅਹਿਮਦਾਬਾਦ ਹੋਣਗੇ। ਫਰੈਂਕਲਿਨ ਐਲ ਖੇਬੁੰਗਾ ਅਤੇ ਪੰਕਜ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਰਾਹੁਲ ਸ਼ਰਮਾ ਆਯੁਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ, ਅਜੈ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ, ਕੈਬਨਿਟ ਸਕੱਤਰੇਤ ਅਤੇ ਦੀਪਕ ਮਿਸ਼ਰਾ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ, ਵਿਭਾਗ ਹੋਣਗੇ। ਕੈਮੀਕਲਜ਼ ਅਤੇ ਪੈਟਰੋ-ਕੈਮੀਕਲਸ।

ਇੰਦੂ ਸੀ ਨਾਇਰ ਨੂੰ ਵਣਜ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਗੁਰਮੀਤ ਸਿੰਘ ਚਾਵਲਾ ਅਤੇ ਮੁਗਧਾ ਸਿਨਹਾ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਹੋਣਗੇ, ਅਜੈ ਕੁਮਾਰ ਰੱਖਿਆ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਮਨੋਜ ਕੁਮਾਰ ਸਾਹੂ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਹੋਣਗੇ। ਘੋਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ। ਡੀ ਸੋਧਿਲ ਪਾਂਡੀਅਨ ਨੂੰ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ, ਹਨੀਸ਼ ਛਾਬੜਾ ਅਤੇ ਸੁਰਭੀ ਜੈਨ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ, ਸਤਿਆਜੀਤ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ, ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ, ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਬਾਂਸਲ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿੱਤੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਟੀ ਜੇ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵੰਡ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ।

ਸਚਿਨ ਮਿੱਤਲ ਅਤੇ ਮਾਨਸਵੀ ਕੁਮਾਰ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ, ਹਨੀਸ਼ ਕੁਰੈਸ਼ੀ ਭਾਰੀ ਉਦਯੋਗ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ, ਰਵੀ ਕੁਮਾਰ ਅਰੋੜਾ ਅਤੇ ਦੀਪਕ ਅਗਰਵਾਲ ਮਕਾਨ ਉਸਾਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਅਤੇ ਰਾਹੁਲ ਜੈਨ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਹੋਣਗੇ। ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਵਜੋਂ, ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਸੰਪੱਤੀ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਵਿਭਾਗ।

ਰੁਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਠਾਕੁਰ ਅਤੇ ਨੰਦਿਤਾ ਗੁਪਤਾ ਨੂੰ ਕਿਰਤ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ, ਫਰੀਦਾ ਮਹਿਮੂਦ ਨਾਇਕ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ, ਖਾਨ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਅਜੈ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ, ਨਵੀਂ ਅਤੇ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਉਰਜਾ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਪਰਸੋਨਲ ਅਤੇ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਪ੍ਰਿਅੰਕਾ ਬਾਸੂ ਲੰਗਟੀ ਖੇਤਰੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ (ਜੇਐਸ ਪੱਧਰ), ਸਟਾਫ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਐਸਐਸਸੀ), ਕੋਲਕਾਤਾ ਹੋਣਗੇ।

ਮੁਹੰਮਦ ਅਫਜ਼ਲ ਨੂੰ ਬਿਜਲੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ, ਅਮਿਤ ਸ਼ੁਕਲਾ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਇੰਦਰਾ ਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਵਿਭਾਗ ਦਾ ਸੰਯੁਕਤ ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Sandeep Kumar Gupta assumed charge as Chairman of GAIL:

ਸੰਦੀਪ ਕੁਮਾਰ ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਗੋਲ (ਇੰਡੀਆ) ਲਿਮਿਟਿਡ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਗੁਪਤਾ, ਜੇ ਮਨੋਜ ਜੈਨ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣਗੇ, ਨੂੰ ਤੇਲ ਅਤੇ ਗੈਸ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ 34 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਾ ਤਜਰਬਾ ਹੈ। ਗੋਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ 2019 ਤੋਂ ਇੰਡੀਅਨ ਆਇਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ (IOC) ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਗੁਪਤਾ, 56, ਇੱਕ ਕਾਰਮਰਸ ਰੈਜ਼ੂਈਟ ਹੈ ਅਤੇ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟਸ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦਾ ਇੱਕ ਫੈਲੋ ਹੈ। ਜੂਨ ਵਿੱਚ, ਪਬਲਿਕ ਇੰਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ਿਜ਼ ਸਿਲੈਕਸ਼ਨ ਬੋਰਡ (ਪੀ.ਈ.ਐਸ.ਬੀ.) ਨੇ 10 ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਇੰਟਰਵਿਊ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸਨੂੰ ਗੋਲ ਵਿੱਚ ਚੋਟੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਲਈ ਚੁਣਿਆ ਸੀ।

ਗੋਲ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਾਰੇ:

ਗੋਲ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦਾ ਅਦਾਰਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਗੋਲ ਭਵਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਕੰਮਕਾਲ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਗੁਪਤਾ ਨੇ ਭੂਮਿਕਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿਹਾ ਕਿ ਗੋਲ ਗੈਸ-ਆਧਾਰਿਤ ਅਰਥ-ਵਿਵਸਥਾ ਰੱਖਣ ਦੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਜ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਹੋਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਰਜਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਵਿੱਚ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸਾਲ 2030 ਤੱਕ 15 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਸੀਐਮਡੀ ਜੈਨ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਗੋਲ ਦੀ ਅਗਲੇ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਪੈਟਰੋ ਕੈਮੀਕਲ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਉਰਜਾ ਤੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਲਈ 30,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਹੈ।

Sanjeev Kishore named as Director General of Indian Ordnance

Factory: ਇੰਡੀਅਨ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਫੈਕਟਰੀ ਸਰਵਿਸ (IOFS) ਦੇ 1985 ਬੈਚ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸੰਜੀਵ ਕਿਸ਼ੋਰ ਨੇ ਐਮ ਕੇ ਗ੍ਰੈਗ ਦੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 01-10-2022 ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਵਜੋਂ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲ ਲਿਆ ਹੈ। ਡੀਜੀਓ (ਸੀ ਐਂਡ ਐਸ) ਦਾ ਚਾਰਜ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਸ਼ੋਰ ਕੋਲਕਾਤਾ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਆਫ ਆਰਡੀਨੈਂਸ (ਕੋਆਰਡੀਨੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਸਰਵਿਸਿਜ਼) ਵਿੱਚ ਜਨਰਲ ਆਰਡੀਨੈਂਸ ਦੇ ਵਧੀਕ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸਨ।

ਸੰਜੀਵ ਕਿਸ਼ੋਰ ਦਾ ਕਰੀਅਰ:

ਸੰਜੀਵ ਕਿਸ਼ੋਰ ਨੇ ਕਈ ਸੀਨੀਅਰ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਖਤਰਬੰਦ ਵਾਹਨ ਨਿਗਮ ਲਿਮਿਟਿਡ (ਏਵੀਐਨਐਲ) ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸੀਐਮਡੀ, 2021 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸੱਤ ਨਵੇਂ ਡੀਪੀਐਸਯੂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਕਾਰਖਾਨਿਆਂ ਦੇ ਬਖਤਰਬੰਦ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੁਚਾਰੂ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। AVNL ਨੇ ਉਸਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਲਾਭ ਦਰਜ ਕੀਤਾ।

ਸੀਐਮਡੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਕਿਸ਼ੋਰ ਨੂੰ ਹੈਵੀ ਵਹੀਕਲਜ਼ ਫੈਕਟਰੀ (ਐਚਵੀਐਫ) ਅਵਾੜੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਅਤੇ ਓਪਟੋ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ ਫੈਕਟਰੀ (ਓਐਲਐਫ), ਦੇਹਰਾਦੂਨ ਦੇ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਵਜੋਂ ਵੀ ਤਾਇਨਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕਿਸ਼ੋਰ ਨੇ ਵਿਭਿੰਨ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਅਤੇ ਵਿਭਿੰਨ ਤਕਨੀਕੀ ਵਾਤਾਵਰਣਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਰੱਖਿਆ ਉਤਪਾਦਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਸਾਹਨੋ ਮੈਮੋਰੀਅਲ ਸ਼ੀਲਡ ਅਤੇ ਅਯੁਧ ਭੂਸ਼ਣ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Kishore Kumar Poludasu appointed as new MD and CEO of SBI

General Insurance: ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਕਿਸ਼ੋਰ ਕੁਮਾਰ ਪੋਲੁਦਾਸੂ ਨੂੰ SBI ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦਾ ਨਵਾਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸ਼ੋਰ ਕੁਮਾਰ ਪੋਲੁਦਾਸੂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ 4 ਅਕਤੂਬਰ, 2022 ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਮੂਲ ਨਿਗਮ, ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੁਆਰਾ ਨੌਕਰੀ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1991 ਤੋਂ, ਸ਼੍ਰੀ ਕਿਸ਼ੋਰ ਕੁਮਾਰ ਪੋਲੁਦਾਸੂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਲਈ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਕਈ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ ਹਨ।

ਕਿਸ਼ੋਰ ਕੁਮਾਰ ਪੋਲੁਦਾਸੂ - ਐਸਬੀਆਈ ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦੇ ਨਵੇਂ ਐਮਡੀ ਅਤੇ ਸੀਈਓ:

ਕਿਸ਼ੋਰ ਕੁਮਾਰ ਪੋਲੁਦਾਸੂ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਸਮੂਹ ਦੇ ਹਿੱਸੇ, ਐਸਬੀਆਈ ਜਨਰਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਮੌਜੂਦਾ ਅਹੁਦਾ ਸੰਭਾਲਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਅਤੇ ਕੰਟਰੀ ਹੈੱਡ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹੇ ਹਨ।

ਵੱਡੇ ਕਾਰਪੋਰੇਟ/ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੰਚਾਲਨ, ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ, ਵਿਲੀਨਤਾ ਅਤੇ ਇਕਸੁਰਤਾ, ਆਦਿ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕਿਸ਼ੋਰ ਕੁਮਾਰ ਪੋਲੁਦਾਸੂ ਕੋਲ ਵਪਾਰਕ ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਮੁਹਾਰਤ ਹੈ।

ਸ਼੍ਰੀ ਪੋਲੁਦਾਸੂ ਇੱਕ ਮਿਹਨਤੀ ਅਤੇ ਸਮਰਪਿਤ ਨੇਤਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ, ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਗਾਹਕ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਉਪਭੋਗਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਦੱਖਪ੍ਰਾਇੰਟ 'ਤੇ ਮੁੱਲ ਦੇਣ ਦਾ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ ਟਰੈਕ ਰਿਕਾਰਡ ਹੈ।

SBI ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਇਸ ਸਮੇਂ ਵਧੇ ਹੋਏ ਵਾਧੇ ਦਾ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਅਤੇ SBI ਜਨਰਲ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ, ਚੁਸਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਸਮਾਰਟ ਗੱਠਜੋੜ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਲੋਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਰੋਡ ਮੈਪ ਨੂੰ SBI ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਦੇ ਨਵੇਂ MD ਅਤੇ CEO ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਪੋਲੁਦਾਸੂ ਦੀ ਮਹਾਰਤ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕਿਸ਼ੋਰ ਕੁਮਾਰ ਪੋਲੁਦਾਸੂ: ਹੁਣ ਤੱਕ ਦਾ ਕਰੀਅਰ

SBI ਜਨਰਲ ਇੰਸ਼ੂਰੈਂਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕਿਸ਼ੋਰ ਕੁਮਾਰ ਪੋਲੁਦਾਸੂ ਨੇ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਦੇ ਕਰਤਵਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਣਨੀਤਕ ਵਿਕਾਸ ਰਣਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਹੁਲਾਰਾ ਦੇਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਮੈਸੂਰ ਅਤੇ ਐਸਬੀਆਈ ਦਾ ਰਲੇਵਾਂ ਹੋਇਆ, ਸ਼੍ਰੀ ਕਿਸ਼ੋਰ ਕੁਮਾਰ ਪੋਲੁਦਾਸੂ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਸੀਲਿਆਂ ਦੇ ਏਕੀਕਰਨ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਨ। ਭਾਰਤੀ ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਡਿਊਟੀ (OSD) ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ, ਉਹ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਫਾਰ ਫਾਈਨੈਂਸਿੰਗ ਇਨਫਰਾਸਟਰਕਚਰ ਐਂਡ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ (NaBFID), ਇੱਕ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਫਾਈਨੈਂਸ਼ੀਅਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ (AIFI) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਤੰਬਰ 2022 ਤੱਕ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰੋ।

Sibi George appointed India's next ambassador to Japan:

ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਲੋਮੈਟ ਸਿਬੀ ਜਾਰਜ ਨੂੰ ਜਾਪਾਨ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਭਾਰਤੀ ਰਾਜਦੂਤ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਬੀ ਜਾਰਜ 1993 ਬੈਚ ਦੀ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਸਮੇਂ ਕੁਵੈਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਅ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਬੀ ਜਾਰਜ ਸੰਜੇ ਕੁਮਾਰ ਵਰਮਾ ਦੀ ਥਾਂ ਜਾਪਾਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ। ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਬੀ ਜਾਰਜ ਜਲਦੀ ਹੀ ਨਵਾਂ ਕਾਰਜ ਸੰਭਾਲਣਗੇ।

ਸਿਬੀ ਜਾਰਜ ਬਾਰੇ

ਸਿਬੀ ਜਾਰਜ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਕਾਡਰ ਦਾ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਕ ਹੈ ਜੋ ਕੁਵੈਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਜਾਪਾਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਜਦੂਤ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 1993 ਵਿੱਚ, ਉਹ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। 2014 ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਉੱਤਮਤਾ ਲਈ ਐਸ.ਕੇ. ਸਿੰਘ ਅਵਾਰਡ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ।

ਉਸਦਾ ਜਨਮ ਪਾਲਾ, ਕੇਰਲਾ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸੇਂਟ ਥਾਮਸ ਕਾਲਜ, ਪਾਲਈ ਦਾ ਸੇਨ ਤਗਮਾ ਜੇਤੂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਟ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਆਰਟਸ ਵਿੱਚ ਮਾਸਟਰ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਅਰਬੀ ਵਿੱਚ ਕਾਹਿਰਾ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਡਿਪਲੋਮਾ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਵੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

Brig. B.D. Mishra assumes additional charge as Governor of Meghalaya:

ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਦੇ ਰਾਜ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ (ਡਾ.) ਬੀ.ਡੀ. ਮਿਸ਼ਰਾ (ਸੇਵਾਮੁਕਤ), ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਮੇਘਾਲਿਆ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸੰਭਾਲੀ। ਪਿਛਲੇ ਗਵਰਨਰ ਸੱਤਿਆ ਪਾਲ ਮਲਿਕ ਦਾ ਕਾਰਜਕਾਲ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦਾ ਵਾਧਾ ਨਾ ਮਿਲਣ ਕਾਰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਰ੍ਹੋਂ ਮੇਘਾਲਿਆ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਹਰਮਨ ਸਿੰਘ ਬੰਗਖਿਉ ਨੇ ਚੁਕਾਈ।

ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਬੀ.ਡੀ. ਮਿਸ਼ਰਾ - ਮੇਘਾਲਿਆ ਦੇ ਨਵੇਂ ਰਾਜਪਾਲ: ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਬੀ ਡੀ ਮਿਸ਼ਰਾ ਨੇ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ 1971 ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਿਲਾਂਗ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਰ੍ਹੋਂ ਚੁੱਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸਪੀਕਰ ਮੇਟਬਾਹ ਲਿੰਗਦੇਹ, ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਲਹਕਮੇਨ ਰਿਮਬੁਈ, ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਬੈਨਟੇਡੋਰ ਲਿੰਗਦੇਹ, ਹੈਮਲੇਟਸਨ ਡੋਹਲਿੰਗ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਸ਼ਾਮਲ ਸਨ। ਬ੍ਰਿਗੇਡੀਅਰ ਬੀ ਡੀ ਮਿਸ਼ਰਾ ਇੱਕ ਲੜਾਕੂ ਅਨੁਭਵੀ ਹੈ ਜਿਸਨੇ 1962, 1965 ਅਤੇ 1971 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲੜਾਈ ਲੜੀ। 3 ਅਕਤੂਬਰ, 2017 ਨੂੰ, ਉਹ ਅਰੁਣਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰਾਜਪਾਲ ਬਣਿਆ।

Mohit Bhatia named CEO of Bank of India Mutual Funds:

ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਮੈਨੇਜਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ (ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਮਿਊਚੁਅਲ ਫੰਡ) ਦੇ ਸੀਈਓ ਵਜੋਂ ਮੋਹਿਤ ਭਾਟੀਆ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਨੂੰ ਜਨਤਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਿਕਰੀ ਅਤੇ ਵੰਡ, ਟੀਮ ਵਿਕਾਸ, ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਂਡਿੰਗ, ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਈਕੋ-ਸਿਸਟਮ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਭਾਟੀਆ ਕੋਲ 26 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਮੁਹਾਰਤ ਹੈ।

ਮੋਹਿਤ ਭਾਟੀਆ- ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਮਿਊਚੁਅਲ ਫੰਡ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸੀਈਓ: ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

ਮੋਹਿਤ ਭਾਟੀਆ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਜ਼ਾ ਸਥਿਤੀ ਕੇਨਰਾ ਰੋਬੋ ਐਸਟ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟਿਡ ਵਿਖੇ ਸੇਲਜ਼ ਅਤੇ ਮਾਰਕੀਟਿੰਗ ਦਾ ਮੁਖੀ ਸੀ। ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਮਿਊਚੁਅਲ ਫੰਡ ਫਰਮ ਨੇ ਉਸਦੀ ਅਗਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਧੀਨ ਸੰਪਤੀਆਂ (ਏਯੂਐਮ) ਵਿੱਚ 50,000 ਕਰੋੜ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕੀਤੀ। ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੀ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ, ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਮੈਨੇਜਰ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ (ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਮਿਊਚੁਅਲ ਫੰਡ) ਜੁਲਾਈ ਤੋਂ ਸਤੰਬਰ ਦੀ ਤਿਮਾਹੀ ਲਈ, ਉਦਯੋਗ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਮਿਊਚੁਅਲ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਐਸਟ AUM \$3,054.36 ਸੀ।

ਮੋਹਿਤ ਭਾਟੀਆ ਬਾਰੇ:

ਮੋਹਿਤ ਭਾਟੀਆ ਨੇ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਤੋਂ ਮਕੈਨੀਕਲ

ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਵਿੱਚ ਬੀਈ ਅਤੇ ਐਮਬੀਏ (ਗੁੜਗਾਉਂ) ਨਾਲ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਕੀਤੀ। ਮੋਹਿਤ ਭਾਟੀਆ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਪੁਰਾਣੇ ਅਹੁਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਫਰੈਕਲਿਨ ਟੈਪਲਟਨ ਏਐਮਸੀ ਵਿੱਚ ਰਿਟੇਲ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ, ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਲਈ ਐਕਸਿਸ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਜ਼ੋਨਲ ਹੈੱਡ ਆਫ ਵੇਲਥ, ਡੀਐਸਪੀ ਮੈਰਿਲ ਲਿੰਚ ਇਨਵੈਸਟਮੈਂਟ ਮੈਨੇਜਰਾਂ ਲਈ ਉੱਤਰੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਮੁਖੀ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਲਈ ਬੈਂਕਿੰਗ ਚੈਨਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।, ਅਤੇ ਅਲਾਇੰਸ ਕੈਪੀਟਲ AMC ਵਿਖੇ ਰਿਟੇਲ ਸਲਾਹਕਾਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਮੁਖੀ।

GoI named Delhi HC Judge Justice Dinesh Kumar Sharma as Presiding Officer Of UAPA Tribunal: ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਜਸਟਿਸ ਦਿਨੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਪਾਪੂਲਰ ਫਰੰਟ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (ਪੀਐਫਆਈ) ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ (ਯੂਏਪੀਏ) ਲਈ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ UAPA ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਸੰਗਠਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਨਿਰਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਆਧਾਰ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ।

3 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਦਫਤਰੀ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯੂਏਪੀਏ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਮੁਖੀ ਵਜੋਂ ਜਸਟਿਸ ਸ਼ਰਮਾ ਦਾ ਸਮਾਂ "ਅਸਲ ਸੇਵਾ" ਵਜੋਂ ਗਿਣਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਐਸ ਸੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਜਸਟਿਸ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦਾ ਮੁਖੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਪਾਬੰਦੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ।

ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ:

ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਜੱਜ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰਾਲੇ, ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਬੰਧਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਾਮ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲਾ ਹੁਣ ਇੱਕ ਰਸਮੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜਸਟਿਸ ਸ਼ਰਮਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰੀਜ਼ਾਈਡਿੰਗ ਅਫਸਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

28 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ, ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ "PFI ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਜਾਂ ਸਹਿਯੋਗੀ ਜਾਂ ਮੋਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਇੱਕ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਸੰਗਠਨ" ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਇਨਵੈਸਟੀਗੇਸ਼ਨ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਨਫੋਰਸਮੈਂਟ ਡਾਇਰੈਕਟੋਰੇਟ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਪੀਐਫਆਈ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਅਤੇ "ਗੁਪਤ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਚੈਨਲਾਂ" ਰਾਹੀਂ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

Important Days News in Punjabi

International Coffee Day 2022 celebrates on 01st October: ਹਰ ਸਾਲ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੌਫੀ ਦਿਵਸ 1 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਕੌਫੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਨ "ਕੌਫੀ ਸੈਕਟਰ ਦੀ ਵਿਭਿੰਨਤਾ, ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਜਨੂੰਨ" ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੌਫੀ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਲਈ ਇਹ ਪੇਅ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣਾ ਪਿਆਰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਖੁਸ਼ਬੂਦਾਰ ਫਸਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਰ ਸਾਲ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕੌਫੀ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ (ICO) ਦੇ 77 ਮੈਂਬਰ ਰਾਜ, ਦਰਜਨਾਂ ਕੌਫੀ ਸਹਿਯੋਗੀ, ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਕੌਫੀ ਪ੍ਰੇਮੀ ਆਪਣੇ ਮਨਪਸੰਦ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੌਫੀ ਦਿਵਸ 2022: ਮਹੱਤਵ

ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੈਕਟਰਾਂ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਦਿਨ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸ ਸੈਕਟਰ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹੋ ਰਹੀਆਂ ਬੇਇਨਸਾਫੀਆਂ ਲਈ ਆਵਾਜ਼ ਉਠਾਉਣ ਲਈ ਵੀ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੌਫੀ ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਵਪਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਕੌਫੀ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਦੀ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਲੀਮਲਾਈਟ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣਾ ਹੈ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੌਫੀ ਦਿਵਸ 2022: ਇਤਿਹਾਸ

ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੌਫੀ ਦਿਵਸ 2015 ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੌਫੀ ਸੰਗਠਨ (ICO) ਨੇ 2014 ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਕੌਫੀ ਪ੍ਰੇਮੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਪਹਿਲਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਕੌਫੀ ਦਿਵਸ ਮਿਲਾਨ ਵਿੱਚ 2015 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਤਾਰੀਖਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੌਫੀ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। 1997 ਵਿੱਚ, ICO ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੌਫੀ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 2009 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਨੇ ਤਾਈਵਾਨ ਵਿੱਚ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ। ਨੇਪਾਲ ਨੇ 17 ਨਵੰਬਰ 2005 ਨੂੰ ਪਹਿਲਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੌਫੀ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ।

ਕੌਫੀ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਮਹੱਤਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ (ਯੂ.ਐਨ.) ਦੀ ਸਰਪ੍ਰਸਤੀ ਹੇਠ ਲੰਡਨ ਵਿੱਚ 1963 ਵਿੱਚ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕੌਫੀ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ (ਆਈਸੀਓ) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕੌਫੀ ਸਮਝੌਤਾ (ICA), ਵਿਕਾਸ ਸਹਿਯੋਗ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਾਧਨ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਕਰਦਾ ਹੈ।

World Vegetarian Day 2022 observed on 01st October: ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਦਿਵਸ ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਕਾਲਤ ਅਤੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦਾ ਇਹ ਗਲੋਬਲ ਦਿਨ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੀ ਖਪਤ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਨ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿਲ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਜੋਖਮਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ।

ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਦਿਵਸ ਕਿਉਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇ?

ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਦਿਵਸ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਹੀ, ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਦਿਵਸ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਜੀਵਨ ਸ਼ੈਲੀ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਜਸ਼ਨ ਵਜੋਂ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਦਿਵਸ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਬੇਰਹਿਮੀ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਦਿਵਸ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲਾਭਾਂ ਦੇਵਾਂ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਦਿਵਸ 2022: ਮਹੱਤਵ

ਇਸ ਦਿਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਦੇ ਕਈ ਫਾਇਦਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀਆਂ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨੈੱਟਵਰਕ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਪੈਮਾਨੇ 'ਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੀਮਤ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਮੀਥੇਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗ੍ਰੀਨਹਾਊਸ ਗੈਸਾਂ ਦਾ ਨਿਕਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਵਿਗੜ ਰਹੀ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਬੋਝ ਹਨ।

ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਦਿਵਸ: ਇਤਿਹਾਸ

ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 1977 ਵਿੱਚ ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਸੋਸਾਇਟੀ (NAVS) ਦੁਆਰਾ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਬਚਾਉਣ ਸਮੇਤ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਾਲ 1978 ਵਿੱਚ, ਇਸਨੂੰ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ, ਹਰ ਸਾਲ 1 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ, ਲੋਕ ਪੂਰੀ ਦੁਨੀਆ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਿਨ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਅੱਜ, ਵਿਸ਼ਵ ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ ਦਿਵਸ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ 180 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬ੍ਰਾਜ਼ੀਲ, ਚੀਨ, ਫਰਾਂਸ ਅਤੇ ਥਾਈਲੈਂਡ ਸਮੇਤ ਕਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਵੀ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੈ।

International Day of Older Persons celebrates on 1st October: 1 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਭਰ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਨ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਮਹਾਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦੇ ਯੋਗਦਾਨ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਜ਼ੁਰਗ ਲੋਕ ਵਲੰਟੀਅਰ ਕੰਮ, ਤਜਰਬੇ ਅਤੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਕੇ, ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਕੇ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਇਸ ਮੌਕੇ ਨੂੰ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਾਂ, ਆਓ ਇਸਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਮਹੱਤਤਾ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰੀਏ।

ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਿਵਸ 2022: ਥੀਮ

2022 ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਿਵਸ ਲਈ ਸਮੁੱਚੀ ਛਤਰੀ ਥੀਮ "ਬਦਲਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਲਚਕੀਲਾਪਣ" ਹੈ। ਇਸ ਥੀਮ ਨੂੰ ਨਿਊਯਾਰਕ, ਜਿਨੀਵਾ ਅਤੇ ਵਿਏਨਾ ਵਿੱਚ ਏਜਿੰਗ ਬਾਰੇ ਐਨਜੀਓ ਕਮੇਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਮਨਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ - ਹਰ ਇੱਕ ਸਮੁੱਚੇ ਥੀਮ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਅਤੇ ਪੂਰਕ ਪਹੁੰਚ ਨਾਲ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਦੇਖੋ।

ਬਜ਼ੁਰਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਿਵਸ 2022: ਉਦੇਸ਼

ਵਾਤਾਵਰਨ, ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਜੀਵਨ ਭਰ ਦੀਆਂ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਲਚਕੀਲੇਪਣ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਨ ਲਈ। ਉਮਰ ਅਤੇ ਲਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਵੱਖ ਕੀਤੇ, ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਡਾਟਾ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ। ਸੱਕਤਰ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ, ਸਾਡਾ ਸਾਂਝਾ ਏਜੰਡਾ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਿੰਗ ਸਮਾਨਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਸਾਰੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੂੰ ਬੁਲਾਉਣ ਲਈ।

ਬਜ਼ੁਰਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਿਵਸ: ਇਤਿਹਾਸ

14 ਦਸੰਬਰ 1990 ਨੂੰ, ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੇ 1 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਬਜ਼ੁਰਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਮਨੋਨੀਤ ਕੀਤਾ (ਮਤਾ 45/106)। ਇਹ ਵਿਆਨਾ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪਲਾਨ ਆਫ਼ ਐਕਸ਼ਨ ਆਨ ਏਜਿੰਗ ਵਰਗੀਆਂ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 1982 ਦੀ ਵਰਲਡ ਅਸੈਂਬਲੀ ਆਨ ਏਜਿੰਗ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

1991 ਵਿੱਚ, ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ (ਮਤਾ 46/91) ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ। 2002 ਵਿੱਚ, ਬੁਢਾਪੇ ਬਾਰੇ ਦੂਜੀ ਵਿਸ਼ਵ ਅਸੈਂਬਲੀ ਨੇ 21 ਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿੱਚ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੀ ਉਮਰ ਵਧਣ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਅਤੇ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਅਤੇ ਹਰ ਉਮਰ ਦੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਮੈਡੀਡ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪਲਾਨ ਔਫ਼ ਏਜਿੰਗ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ।

68th National Wildlife Week observed on 02 to 08 October 2022:

68ਵੇਂ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਹਫ਼ਤੇ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ 2 ਤੋਂ 8 ਅਕਤੂਬਰ 2022 ਤੱਕ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਾਰੇ ਸਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭੋਜਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਮਾਰ ਕੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਹਫ਼ਤਾ ਕਿਉਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

ਇਹ ਹਫ਼ਤਾ ਇਸ ਲਈ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਤੁਲਨ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਵਿੱਚ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਪੂਰੇ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਲਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬਨਸਪਤੀ ਅਤੇ ਜੀਵ-ਜੰਤੂਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇੱਥੇ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਕੁਝ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹਨ:

ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ। ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ। ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵਾਧੂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਸਥਾਪਤ ਕਰੋ। ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸੰਭਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਰੇ ਮੁੱਦਿਆਂ 'ਤੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਹਫ਼ਤਾ: ਇਤਿਹਾਸ

ਭਾਰਤੀ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਬੋਰਡ ਨੇ ਪੂਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧਾਉਣ ਲਈ 1952 ਵਿੱਚ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ। ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਦਿਵਸ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 1955 ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 1957 ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਨਾਂ ਬਦਲ ਕੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਹਫ਼ਤਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ। ਹਫ਼ਤੇ ਵਿੱਚ ਹਰ ਉਮਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀਆਂ ਜਟਿਲਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਜੀਵਨ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਜਨਤਾ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਹਫ਼ਤੇ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਬਣਾਈ ਹੈ ਜੋ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਚਨਬੱਧ ਹੈ।

World Day For Farmed Animals: 02nd October:

1983 ਤੋਂ, 2 ਅਕਤੂਬਰ (ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਜਨਮਦਿਨ) ਨੂੰ ਫਾਰਮਡ ਐਨੀਮਲਜ਼ (WDFFA) ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਦਿਵਸ (WDFFA) ਦਾ ਸਲਾਨਾ ਮਨਾਉਣਾ, ਜ਼ਮੀਰ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਮਾਸੂਮ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਨੂੰ ਯਾਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੋਚ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਿਨ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਸ਼ੂ ਕਲਿਆਣ ਸੰਗਠਨ, ਵਿਸ਼ਵ ਪਸ਼ੂ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਏਸ਼ੀਆ ਫਾਰ ਐਨੀਮਲਜ਼ ਗੱਠਜੋੜ ਦੁਆਰਾ ਖੇਤ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਭਲਾਈ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਦਿਨ ਬੇਲੋੜੇ ਦੁੱਖਾਂ ਅਤੇ ਖੇਤ ਵਾਲੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਪਰਦਾਫਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਲਈ ਪਾਲਿਆ ਅਤੇ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਫਾਰਮਡ ਐਨੀਮਲਜ਼ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਦਿਵਸ 2022: ਮਹੱਤਵ

ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਪਰਮਾਰਕੀਟ ਚੈਕਆਊਟ ਕਾਊਂਟਰ 'ਤੇ ਬੇਤੁਕੇ ਅੰਤਿਆਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਬਸਿਡੀ ਦੇਣਾ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹਿਣ ਦਾ ਮੌਕਾ। ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿੱਚ ਸੈਂਕੜੇ ਸਮੂਹ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਰ ਸਾਲ ਹਿੱਸਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਹਰ ਸਾਲ, ਅੰਦਾਜ਼ਨ 70 ਬਿਲੀਅਨ ਗਾਵਾਂ, ਸੂਰ, ਮੁਰਗੇ, ਟਰਕੀ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਭੂਮੀ-ਆਧਾਰਤ ਜਾਨਵਰ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਫੈਕਟਰੀ ਫਾਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਿੰਜਰੇ, ਭੀੜ, ਵਾਂਝੇ, ਨਸੀਲੇ, ਵਿਗਾੜ ਅਤੇ ਕੱਟੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਡਿਨਰ ਟੇਬਲ ਲਈ ਬੇਰਹਿਮੀ ਨਾਲ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਣਗਿਣਤ ਜਲ-ਜੰਤੂ ਵੱਡੇ ਟਰਾਲਰ ਜਾਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਫੜੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦਮ ਘੁੱਟਦੇ ਹਨ, ਇਸਲਈ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਫਿਸ਼ ਫਿਲੇਟ ਜਾਂ ਟੁਨਾ ਸਲਾਦ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਚੋਟੀ ਦੇ 5 ਪਸ਼ੂ ਭਲਾਈ ਮੁੱਦੇ ਹਨ:

ਫੈਕਟਰੀ ਫਾਰਮਿੰਗ: ਫੈਕਟਰੀ ਫਾਰਮ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਘੁੰਮਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਘੁੰਮਣ ਜਾਂ ਘੁੰਮਣ ਦੇ ਅਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਪਸ਼ੂਆਂ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਜਾਨਵਰਾਂ ਦੀ ਬੇਰਹਿਮੀ: ਭੋਜਨ ਲਈ ਉਠਾਏ ਗਏ ਜਾਨਵਰ ਅਕਸਰ ਬੇਰਹਿਮ ਸਲੂਕ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁੱਟਿਆ ਜਾਣਾ, ਗਲਾ ਘੁੱਟਣਾ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਕੱਟੇ ਜਾਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ: ਭੋਜਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਨਵਰਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਵਾਲੇ ਟਰੱਕਾਂ ਜਾਂ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਲੰਬੀ ਦੂਰੀ ਤੱਕ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਕਸਰ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮੌਸਮੀ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ। ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਤਣਾਅ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕਈ ਵਾਰੀ ਸੌਂਣ ਜਾਂ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਤਲੇਆਮ: ਜਾਨਵਰਾਂ ਲਈ ਕਤਲ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਕਸਰ ਬਹੁਤ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਅਤੇ ਦਰਦਨਾਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲਟਾ ਲਟਕਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਗਲੇ ਕੱਟੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਰਹਿੰਦ-ਖੁੰਹਦ: ਪਸ਼ੂ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਦਯੋਗ ਰੂੜੀ, ਖੂਨ ਅਤੇ ਖੰਭਾਂ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦ-ਖੁੰਹਦ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੂੜਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਖਤਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

Breast Cancer Awareness Month 2022: 01st to 31st October: ਹਰ ਸਾਲ ਛਾਤੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮਹੀਨਾ (BCAM) ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਮਹੀਨੇ, 01 ਤੋਂ 31 ਤੱਕ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਲਾਨਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਿਹਤ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਬਿਮਾਰੀ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧਾਉਣਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਾਰਨ, ਰੋਕਥਾਮ, ਨਿਦਾਨ, ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਖੋਜ ਲਈ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਲਾਜ, ਗੁਲਾਬੀ ਰਿਬਨ ਛਾਤੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਇਸ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਬਿਮਾਰੀ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਕਾਰਨਾਂ, ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਖੋਜ ਨੂੰ ਫੰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲਾਨਾ ਮੁਹਿੰਮ। 1985 ਤੋਂ, ਵਿਅਕਤੀ, ਕਾਰੋਬਾਰ, ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਛਾਤੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਪਣਾ ਸਮਰਥਨ ਦਿਖਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਛਾਤੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮਹੀਨਾ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ ਕਰਨ, ਵਾਪਸ ਦੇਣ, ਜਾਂ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਛਾਤੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮਹੀਨਾ ਕੀ ਹੈ?

ਛਾਤੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮਹੀਨਾ, ਹਰ ਸਾਲ ਅਕਤੂਬਰ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, 1985 ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਨ ਕੈਂਸਰ ਸੋਸਾਇਟੀ ਅਤੇ ਇੰਪੀਰੀਅਲ ਕੈਮੀਕਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਫਾਰਮਾਸਿਊਟੀਕਲਜ਼ (ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਐਸਟਰਾਜ਼ੇਨੋਕਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ) ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਨੂੰ ਬਿਮਾਰੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਹਰ ਸਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਔਰਤ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ 2.3 ਮਿਲੀਅਨ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੇ ਗੁਲਾਬੀ ਬੀਮ ਦੇ ਰੰਗ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਅਤੇ

ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ — ਛਾਤੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਥਾਨਕ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰਚੂਨ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੂਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ —

ਜਿਸਦਾ ਉਦੇਸ਼:

ਮੈਟਾਸਟੈਟਿਕ ਛਾਤੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਸਮੇਤ, ਛਾਤੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਾ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਛਾਤੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਜ਼ੋਖਮ ਕਾਰਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨਾ ਨਿਯਮਤ ਸਕ੍ਰੀਨਿੰਗ ਦੇ ਮਹੱਤਵ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, 40 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਜਾਂ ਉਮਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਿੱਜੀ ਛਾਤੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦੇ ਜ਼ੋਖਮ ਲਈ ਉਚਿਤ ਹੈ ਛਾਤੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਖੋਜ ਲਈ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨਾ

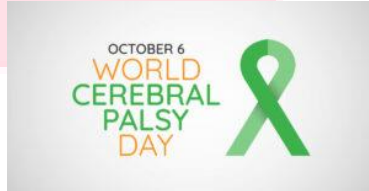
ਛਾਤੀ ਦਾ ਕੈਂਸਰ ਕੀ ਹੈ?

ਛਾਤੀ ਦਾ ਕੈਂਸਰ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਦਾ ਕੈਂਸਰ ਹੈ ਜੋ ਛਾਤੀ ਦੇ ਗੁੰਝੀਆਂ ਦੇ ਟਿਸ਼ੂਆਂ ਵਿੱਚ ਨਾੜੀਆਂ ਜਾਂ ਲੋਬੁਲਸ ਦੇ ਐਪੀਥੈਲੀਅਮ (ਲਾਈਨਿੰਗ ਸੈੱਲ) ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਛਾਤੀ ਦਾ ਕੈਂਸਰ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਬਿਮਾਰੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਛਾਤੀ ਵਿੱਚ ਸੈੱਲ ਕੰਟਰੋਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਛਾਤੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦੀਆਂ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਹਨ। ਛਾਤੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਦੀ ਕਿਸਮ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਛਾਤੀ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਸੈੱਲ ਕੈਂਸਰ ਵਿੱਚ ਬਦਲਦੇ ਹਨ।

ਛਾਤੀ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿੱਚ ਛਾਤੀ ਦਾ ਕੈਂਸਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਛਾਤੀ ਤਿੰਨ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ: ਲੋਬਿਊਲਜ਼, ਨਲਕਾਵਾਂ, ਅਤੇ ਜੇੜਨ ਵਾਲੇ ਟਿਸ਼ੂ। ਲੋਬੁਲਸ ਉਹ ਗੁੰਝੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਦੁੱਧ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਲਕਾ ਟਿਊਬਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਦੁੱਧ ਨੂੰ ਨਿੱਪਲ ਤੱਕ ਲੈ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੇੜਨ ਵਾਲੇ ਟਿਸ਼ੂ (ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੇਸ਼ੇਦਾਰ ਅਤੇ ਚਰਬੀ ਵਾਲੇ ਟਿਸ਼ੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ) ਹਰ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਘੇਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕੱਠਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਛਾਤੀ ਦੇ ਕੈਂਸਰ ਨਾੜੀਆਂ ਜਾਂ ਲੋਬਿਊਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

World Cerebral Palsy Day 2022: Theme, History & Significance:

ਵਿਸ਼ਵ ਸੇਰੇਬ੍ਰਲ ਪਾਲਸੀ ਦਿਵਸ 6 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸੇਰੇਬ੍ਰਲ ਪਾਲਸੀ ਇੱਕ ਉਮਰ ਭਰ ਦੀ ਅਧਾਰਜਤਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਸੇਰੇਬ੍ਰਲ ਪਾਲਸੀ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੇ 17 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ, 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਰੇਬ੍ਰਲ ਪਾਲਸੀ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੇ ਲੋਕਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਸਹਿਯੋਗੀਆਂ, ਸਮਰਥਕਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। 2012 ਵਿੱਚ, ਸੇਰੇਬ੍ਰਲ ਪਾਲਸੀ ਅਲਾਇੰਸ ਨੇ 6 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਸੇਰੇਬ੍ਰਲ ਪਾਲਸੀ ਦਿਵਸ ਬਣਾਇਆ। ਇਸ ਦਿਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸੇਰੇਬ੍ਰਲ ਪਾਲਸੀ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਦੁਨੀਆ ਵਾਂਗ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲੇ।

ਵਿਸ਼ਵ ਸੇਰੇਬ੍ਰਲ ਪਾਲਸੀ ਦਿਵਸ 2022: ਥੀਮ

ਵਿਸ਼ਵ ਸੇਰੇਬ੍ਰਲ ਪਾਲਸੀ ਦਿਵਸ 2022 ਦੀ ਥੀਮ "ਲੱਖਾਂ ਕਾਰਨ" ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਇਹ ਅੰਕੜੇ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਵਿੱਚ 17 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕ ਸੇਰੇਬ੍ਰਲ ਪਾਲਸੀ ਡਿਸਆਰਡਰ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਹਨ।

ਵਿਸ਼ਵ ਸੇਰੇਬੂਲ ਪਾਲਸੀ ਦਿਵਸ 2022: ਮਹੱਤਵ

ਵਿਕਾਰ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵ ਸੇਰੇਬੂਲ ਪਾਲਸੀ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਆਇਆਂ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਸੇਰੇਬੂਲ ਪਾਲਸੀ ਦਿਵਸ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਵੈੱਬਸਾਈਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, "ਸੇਰੇਬੂਲ ਪਾਲਸੀ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮਝੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਪਾਹਜਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਮਾਗੀ ਅਧਰੰਗ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਅਕਸਰ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਜ਼ਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ, ਦਿਮਾਗ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਅਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।" ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ 2022 ਲੱਖਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ "ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਗਲੇ ਲਗਾਉਣਾ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਲਈ ਇੱਕ ਵਧੇਰੇ ਪਹੁੰਚਯੋਗ ਭਵਿੱਖ ਬਣਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨਾ ਹੈ।"

ਵਿਸ਼ਵ ਸੇਰੇਬੂਲ ਪਾਲਸੀ ਦਿਵਸ: ਇਤਿਹਾਸ

1810 ਵਿੱਚ, ਸੇਰੇਬੂਲ ਪਾਲਸੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪਹਿਲੇ ਵਿਅਕਤੀ, ਡਾਕਟਰ ਵਿਲੀਅਮ ਜੌਨ ਲਿਟਲ ਦਾ ਜਨਮ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਹੇਰੀ ਜੇਨਿੰਗਸ ਨੇ 1932 ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਆਧੁਨਿਕ ਫੋਲਡਿੰਗ ਫ੍ਰੀਲਚੇਅਰ ਬਣਾਈ। ਉਸਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਮੋਟਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨਾ ਸੀ। 1948 ਨੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਸੇਰੇਬੂਲ ਪਾਲਸੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਸੇਰੇਬੂਲ ਪਾਲਸੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਨਿਦਾਨ, ਇਲਾਜ ਅਤੇ ਫੰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ। ਰੋਗ ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਰੋਕਥਾਮ ਕੇਂਦਰਾਂ ਨੇ ਵਿਗਾੜ ਦੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਮੁੱਖ ਯੂਐਸ ਸੇਰੇਬੂਲ ਪਾਲਸੀ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ।

2012 ਵਿੱਚ, ਸੇਰੇਬੂਲ ਪਾਲਸੀ ਅਲਾਇੰਸ ਨੇ 6 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵ ਸੇਰੇਬੂਲ ਪਾਲਸੀ ਦਿਵਸ ਵਜੋਂ ਮਨੋਨੀਤ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਸੇਰੇਬੂਲ ਪਾਲਸੀ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ, ਸਮਰਥਕਾਂ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਲਿਆਉਣਾ ਸੀ। ਉਹ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ ਕਿ ਦਿਮਾਗੀ ਲਕਵਾ ਵਾਲੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਬਾਲਗਾਂ ਨੂੰ ਬਾਕੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਾਂਗ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰ, ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਮੌਕੇ ਮਿਲੇ।

World Migratory Bird Day 2022 celebrates on 8th October: 2006 ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀ ਦਿਵਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦੇ ਵਾਰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮਈ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਅਤੇ ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ, ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ 14 ਮਈ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰ, ਵਿਸ਼ਵ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਅੱਜ, 8 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਮਨਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 4,000 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਲੰਬੀਆਂ ਦੂਰੀਆਂ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਦੀ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਦਾ ਲਗਭਗ 40% ਬਣਦੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀ ਦਿਵਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮੁੱਦਿਆਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਮਹੱਤਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਾਰੇ ਜਨਤਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧਾਉਣਾ ਹੈ। ਉਹ ਭੋਜਨ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਦੇ ਵਾਰ, ਇਹ ਪੰਛੀ ਪ੍ਰਜਨਨ ਲਈ ਘਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਗਰਮ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਦੀਆਂ ਬਿਤਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀ ਦਿਵਸ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ:

ਵਿਸ਼ਵ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀ ਦਿਵਸ ਇੱਕ ਸਿਹਤਮੰਦ ਪੰਛੀ ਦੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਜਨਨ, ਗੈਰ-ਪ੍ਰਜਨਨ, ਅਤੇ ਰੁਕਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਜਾਂਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਉਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਣ 'ਤੇ ਵੱਡਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਸਦਭਾਵਨਾ ਅਤੇ ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਇੱਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ, ਪੰਛੀ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਦੂਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ, ਵਾਤਾਵਰਣਕ ਸੰਪਰਕ ਅਤੇ ਅਖੰਡਤਾ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀ ਦਿਵਸ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ:

ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਫਰੀਕਨ-ਯੂਰੇਸ਼ੀਅਨ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਜਲ ਪੰਛੀਆਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਬਾਰੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀ ਦਿਵਸ ਦੀ ਧਾਰਨਾ 1993 ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਕਈ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਦਿਨ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ (ਯੂ.ਐਨ.) ਨੇ 2006 ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਭਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭੂਗੋਲਿਕ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਚੁਣਿਆ। ਉਦੋਂ ਤੋਂ, 118 ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ, ਸਾਰੇ ਮੱਧ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕਾ, ਮੈਕਸੀਕੋ ਅਤੇ ਕੈਰੀਬੀਅਨ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਵਾਸੀ ਪੰਛੀ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ, ਦਿਨ ਮਈ ਦੇ ਦੂਜੇ ਸ਼ਨੀਵਾਰ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Indian Air Force celebrates its raising day on 8th October: ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 8 ਅਕਤੂਬਰ 1932 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਇਸ ਨੂੰ 90 ਸਾਲ ਪੂਰੇ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਦਿਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣਾ ਭਾਰਤੀਆਂ ਲਈ ਮਾਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਬਲਾਂ ਦੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਲਈ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਭਗਤੀ ਦੇ ਜੋਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ IAF ਦੇ ਕਮਾਂਡਰ-ਇਨ-ਚੀਫ਼ ਹਨ। ਇਸ ਵਾਰ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਡੇ ਫਲਾਈਪਾਸਟ ਅੱਜ ਦੁਪਹਿਰ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੀ ਸੁਖਨਾ ਝੀਲ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦਿਵਸ 2022: ਜਸ਼ਨ

ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦਿਵਸ ਦੀ ਪਰੇਡ ਅਤੇ ਫਲਾਈ-ਪਾਸਟ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਲਿਜਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੁਪਹਿਰ ਮੁਰਮੂ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜਨਾਥ ਸਿੰਘ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿਣਗੇ। ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ 8 ਅਕਤੂਬਰ 1932 ਨੂੰ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਰਾਇਲ ਇੰਡੀਅਨ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 1950 ਵਿੱਚ ਨਾਮ ਬਦਲ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਵਾਰ ਫਲਾਈਪਾਸਟ ਵਿੱਚ 75 ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣਗੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ 9 ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਟੈਂਡਬਾਈ ਮੈਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਲਕਾ ਲੜਾਕੂ ਹੇਲੀਕਾਪਟਰ ਐਲਸੀਐਚ ਜੇ ਕਿ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਆਈਏਐਫ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੀ ਸੁਖਨਾ ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਹਵਾਈ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇਗਾ। ਤੇਜਸ, ਸੁਖੇਈ, ਐਮਆਈਜੀ-29, ਜੈਗੁਆਰ, ਰਾਫੇਲ ਅਤੇ ਹਾਕ ਵੀ ਫਲਾਈ ਪਾਸਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਣਗੇ।

ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦਿਵਸ 2022: ਮਹੱਤਵ

ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦਿਵਸ ਦਾ ਜਸ਼ਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਲੜਾਕੂ ਪਾਇਲਟਾਂ ਦੀ ਤਾਕਤ, ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਸਾਹਸ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਹੈ ਜੋ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਜਾਨਾਂ ਜੋਖਮ ਵਿੱਚ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਦੀ ਫੌਜੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੁਆਂਢੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਦਿਵਸ 8 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਕਿਉਂ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?
IAF ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 8 ਅਕਤੂਬਰ, 1932 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਫੋਰਸ ਨੇ ਕਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਯੁੱਧਾਂ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਮਿਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਸਹਾਇਕ ਹਵਾਈ ਸੈਨਾ ਵਜੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਰਾਇਲ ਅਗੇਤਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। 1947 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਨੂੰ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਤੋਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਾਇਲ ਇੰਡੀਅਨ ਏਅਰ ਫੋਰਸ ਦਾ ਨਾਮ ਭਾਰਤ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 1950 ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਇੱਕ ਗਣਰਾਜ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਅਗੇਤਰ

ਰਾਇਲ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਈਏਐਫ ਨੇ ਕਾਂਗੋ ਸੰਕਟ (1960-1966) ਅਤੇ ਰੋਆ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ (1961), ਦੂਜਾ ਕਸ਼ਮੀਰ ਯੁੱਧ (1965), ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਮੁਕਤੀ ਯੁੱਧ (1971), ਕਾਰਗਿਲ ਯੁੱਧ (1999), ਅਤੇ ਬਾਲਾਕੋਟ ਦੌਰਾਨ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਭੂਮਿਕਾਵਾਂ ਨਿਭਾਈਆਂ। ਹਵਾਈ ਹਮਲੇ ਅਤੇ 2019 ਦਾ ਭਾਰਤ-ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਰੁਕਾਵਟ।

International News in Punjabi

Vladimir Putin Declares Annexation Of 4 Ukrainian Regions by Russia: ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਨੇ ਰੂਸ ਦੁਆਰਾ 4 ਯੂਕਰੇਨੀ ਖੇਤਰਾਂ ਜਿਵੇਂ ਡੋਨੇਟਸਕ, ਲੁਹਾਨਸਕ, ਖੇਰਸਨ ਅਤੇ ਜ਼ਪੋਰੀਜ਼ੀਆ ਦਾ ਅਨੇਕਸਟੇਨ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪੱਛਮ ਨੇ ਰੂਸ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਦੁਆਰਾ ਸੰਧੀਆਂ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਰੂਸ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਯੂਕਰੇਨੀ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਜ਼ਮੀਨ ਹੜਪਣ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ, ਜ਼ੇਲੇਨਸਕੀ ਨੇ ਅਚਾਨਕ ਨਾਟੋ ਹਥਿਆਰਬੰਦ ਗਠਜੋੜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰ ਕੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ। ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਵੇਲੋਦੀਮੀਰ ਜ਼ੇਲੇਨਸਕੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਜਿਸਨੂੰ ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਨਾਟੋ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਅਰਜ਼ੀ ਕਿਹਾ ਸੀ, ਨੇ ਰੂਸ ਅਤੇ ਪੱਛਮ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਪੂਰੇ ਪੈਮਾਨੇ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਦੋਵਾਂ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਵੱਲ ਧੱਕਾ ਦੇ ਦਿੱਤਾ।

ਰੂਸ ਦੁਆਰਾ 4 ਯੂਕਰੇਨੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ: ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ
ਇੱਕ ਕ੍ਰੇਮਲਿਨ ਹਸਤਾਖਰ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ, ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਨੇ ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹਾਸਲ ਕੀਤੇ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀਆਂ ਲਈ "ਹਰ ਸੰਭਵ ਸਾਧਨ" ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਪਣੀ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ।
ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਨੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਪੱਛਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਹਿਯੋਗੀ ਰੂਸ ਨੂੰ ਤਬਾਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਜ਼ੇਲੇਨਸਕੀ ਨੇ ਫਿਰ ਕੀਵ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਸਮਾਰੋਹ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਵੀਡੀਓ ਬਣਾਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਨਾਟੋ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਅਰਜ਼ੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।
ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਨੇ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਫੌਜੀ ਗਠਜੋੜ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਉਸਦੀ ਲਾਲ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੇ ਹਮਲੇ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਣ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਅੱਠ ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਭੂਮੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਹੈ। ਯੁੱਧ II

ਯੂਕਰੇਨ ਰੂਸ ਟਕਰਾਅ: ਜ਼ੇਲੇਨਸਕੀ ਨੇ ਪੁਤਿਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ
ਵਲਾਦੀਮੀਰ ਪੁਤਿਨ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿੱਚ ਯੂਕਰੇਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਵਾਰਤਾ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ, ਪਰ ਪੁਤਿਨ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਡੋਨੇਟਸਕ, ਲੁਹਾਨਸਕ, ਖੇਰਸਨ ਅਤੇ ਜ਼ਪੋਰੀਜ਼ੀਆ ਨਾਮਕ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆਉਣਗੇ।
ਯੂਕਰੇਨ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜ਼ੇਲੇਨਸਕੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੁਤਿਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।
ਯੂਕਰੇਨ ਰੂਸ ਟਕਰਾਅ: ਪੁਤਿਨ ਨੇ ਪੱਛਮੀ ਅਤੇ ਨਾਟੋ 'ਤੇ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਪੁਤਿਨ ਨੇ ਕ੍ਰੇਮਲਿਨ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੈਂਟ ਜਾਰਜ ਹਾਲ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹਸਤਾਖਰ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ ਰੂਸ ਨੂੰ ਇੱਕ "ਬਸਤੀ" ਅਤੇ "ਜਾਨਹੀਣ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੀ ਭੀੜ" ਵਿੱਚ ਬਦਲਣ ਲਈ ਪੱਛਮ ਅਤੇ ਨਾਟੋ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ ਭੜਕਾਉਣ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ। ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਤਣਾਅ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਮੌਤਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਏ ਹਨ, ਸ਼ੀਤ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਣਦੇਖੇ ਪੱਧਰਾਂ 'ਤੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਵਧੇਰੇ ਸਖਤ ਰੁਖ ਅਪਣਾਇਆ ਸੀ।
ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੱਤ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਗੁੱਸੇ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਹੋਇਆ, ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਕਿੰਗਡਮ ਨੇ ਵਾਧੂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਗਾਏ।

MoS for Culture Arjun Ram Meghwal attends UNESCO-MONDIACULT 2022 in Mexico: ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰਜੁਨ ਰਾਮ ਮੇਘਵਾਲ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਵਫ਼ਦ ਨੇ 28-30 ਸਤੰਬਰ, 2022 ਦੌਰਾਨ ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਆਯੋਜਿਤ ਯੂਨੈਸਕੋ-ਮੌਂਡੀਆਕਲਟ 2022 ਵਿਸ਼ਵ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕੀਤੀ। ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਦੇ ਭਖਦੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਅਤੇ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਨਫਰੰਸ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ, 100 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਮੰਤਰੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਬਹੁਪੱਖੀ ਮੰਚ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਭਾਸ਼ਣ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਯੂਨੈਸਕੋ ਵਿਸ਼ਵ ਕਾਨਫਰੰਸ:
ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਸਸਟੇਨੇਬਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬਾਰੇ ਯੂਨੈਸਕੋ ਵਿਸ਼ਵ ਕਾਨਫਰੰਸ- MONDIACULT 2022 ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੁਆਰਾ 1982 ਵਿੱਚ ਮੈਕਸੀਕੋ ਸਿਟੀ (ਮੈਕਸੀਕੋ) ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਨੀਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਪਹਿਲੀ ਮੋਨਡੀਕਲਟ ਵਿਸ਼ਵ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੇ ਚਾਲੀ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਯੂਨੈਸਕੋ ਵਿਸ਼ਵ ਕਾਨਫਰੰਸ ਆਨ ਪੇ 24 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਬੁਲਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਕਾਸ ਲਈ 1998 ਵਿੱਚ ਸਟਾਕਹੋਮ (ਸਵੀਡਨ) ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਤੀਜੀ ਅਜਿਹੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਹੈ।

ਇਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਟੀਚਾ:
ਕਾਨਫਰੰਸ ਦਾ ਮੁੱਖ ਟੀਚਾ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਏਕਤਾ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਵਧੇਰੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਅਤੇ ਲਚਕੀਲੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਰੂਪ ਦੇਣਾ ਹੈ। 'ਸਾਡਾ ਸਾਂਝਾ ਏਜੰਡਾ' (ਸਤੰਬਰ 2021), ਜੋ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਆਲਮੀ ਜਨਤਕ ਭਲਾਈ, ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਭਲਾ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਸਸਟੇਨੇਬਲ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਪਿਛਲੇ ਦਹਾਕੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਅਭਿਲਾਸ਼ੀ ਰੋਡਮੈਪ ਵਜੋਂ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ, ਯੂਨੈਸਕੋ ਨੇ ਆਪਣੇ ਮੈਂਬਰ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਨਾਲ ਨਿਜਿੱਠਣ ਲਈ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਨੀਤੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧ 'ਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰੂਪ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬੁਲਾਇਆ ਹੈ।

China withdraws its IAEA anti AUKUS resolution sighting no support: ਵਿਯੇਨਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪਰਮਾਣੂ ਊਰਜਾ ਏਜੰਸੀ (IAEA) ਦੇ ਆਮ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਚੀਨ ਨੇ AUKUS ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਡਰਾਫਟ ਮਤੇ ਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਦੀ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਡਰਾਫਟ ਮਤੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ AUKUS ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਸਾਰ ਸੰਧੀ (NPT) ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ, ਯੂਕੇ ਅਤੇ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਭਾਰਤ ਨੇ ਕਈ IAEA ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਸਹਿਯੋਗ ਕੀਤਾ।

ਚੀਨ ਨੇ ਆਪਣਾ IAEA ਵਿਰੋਧੀ AUKUS ਮਤਾ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ: ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ
ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਪਰਮਾਣੂ ਨਿਗਰਾਨ 'ਤੇ, ਚੀਨ ਨੇ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਸੰਚਾਲਿਤ ਪਣਭੱਥੀਆਂ ਭੇਜਣ ਦੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵ 'ਤੇ AUKUS ਗਠਜੋੜ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਕੀਤੀ।
ਇਹ ਇੱਕ ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੀਜਿੰਗ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੀ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ।
AUKUS ਨੂੰ ਡਰਾਫਟ ਮਤੇ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣੂ-ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਣਭੱਥੀਆਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਰਵਾਇਤੀ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨਾਲ ਲੈਸ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਮਤੇ ਦੇ ਖਰੜੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਆਈਏਈਏ ਦੀ ਭਾਰੀਦਾਰੀ ਵੀ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੇ ਐਨਪੀਟੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿੰਨ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

AUKUS ਗਠਜੋੜ: ਮਕਸਦ

ਆਸਟ੍ਰੇਲੀਆ AUKUS ਗਠਜੋੜ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਅੱਠ ਪਰਮਾਣੂ ਸ਼ਕਤੀ ਵਾਲੀਆਂ ਪਣਡੱਬੀਆਂ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਤਿੰਨਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗਠਜੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰੇ ਹਿੰਦ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਵਿੱਚ ਚੀਨ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਜੋਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ। AUKUS ਦੇ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਭਾਰਤ ਨਾਲ ਮਜ਼ਬੂਤ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰਣਨੀਤਕ ਸਬੰਧ ਹਨ।

India-New Zealand Navies sign pact on White Shipping Information Exchange:

ਰਾਇਲ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨੇਵੀ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਨੇ ਵਾਈਟ ਸ਼ਿਪਿੰਗ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਦੇ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ 'ਤੇ ਇਕ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਜਲ ਸੈਨਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਐਡਮਿਰਲ ਆਰ ਹਰੀ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨੇਵੀ ਚੀਫ ਰੀਅਰ ਐਡਮਿਰਲ ਡੇਵਿਡ ਪ੍ਰੋਕਟਰ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ। ਮੈਰੀਟਾਈਮ ਡੋਮੇਨ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇਪਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਭਾਰਤ-ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਨੇਵੀਜ਼ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ: ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

29 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ 1 ਅਕਤੂਬਰ 2022 ਤੱਕ ਸੀਐਨਐਸ ਐਡਮਿਰਲ ਹਰੀ ਕੁਮਾਰ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਰੱਖਿਆ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, "ਇਸ ਦੌਰੇ ਦੌਰਾਨ, ਵਾਈਟ ਸ਼ਿਪਿੰਗ ਸੂਚਨਾ ਐਕਸਚੇਂਜ 'ਤੇ ਇਕ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਸਮੁੰਦਰੀ ਡੋਮੇਨ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇਪਨ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋਵਾਂ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਕਨਵਰਜੈਂਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸਾਂਝੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਡੋਮੇਨ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਵਪਾਰਕ, ਗੈਰ-ਫੌਜੀ ਵਪਾਰੀ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਸੰਬੰਧੀ ਪਿਛਲੇ ਗਿਆਨ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਨੂੰ ਵਾਈਟ ਸ਼ਿਪਿੰਗ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਚਿੱਟੇ, ਕਾਲੇ ਅਤੇ ਸਲੇਟੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਵਪਾਰਕ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਾਈਟ ਸ਼ਿਪਿੰਗ ਸਮਝੌਤਾ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਨੈਟਵਰਕ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਹੈ ਜੋ ਦੋ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਜਲ ਸੈਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਸਮੁੰਦਰੀ ਡੋਮੇਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਡੇਟਾ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਵਾਈਟ ਸ਼ਿਪਿੰਗ ਜਾਣਕਾਰੀ ਬਾਰੇ

ਵਾਈਟ ਸ਼ਿਪਿੰਗ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵਪਾਰਕ, ਗੈਰ-ਫੌਜੀ ਵਪਾਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਅਤੇ ਪਛਾਣ ਬਾਰੇ ਪੁਰਾਣੇ ਗਿਆਨ ਨੂੰ ਸਾਂਝਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਚਿੱਟੇ, ਕਾਲੇ ਅਤੇ ਸਲੇਟੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਆਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਵਪਾਰਕ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਫੌਜੀ ਜਹਾਜ਼ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਵਾਈਟ ਸ਼ਿਪਿੰਗ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਐਕਸਚੇਂਜ ਸਮਝੌਤਾ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਨੈਟਵਰਕ ਪ੍ਰੋਟੋਕੋਲ ਹੈ ਜੋ ਦੋ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਲ ਸੈਨਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਮੁੰਦਰੀ ਸਰਹੱਦਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਮੁੰਦਰੀ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸੰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

Economy News in Punjabi

Active credit cards drop 2.3 million in August over new RBI norms:

ਬਕਾਇਆ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਅਧਾਰ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਘਟ ਕੇ 77.99 ਮਿਲੀਅਨ ਹੋ ਗਿਆ ਜੋ ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ 80 ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ **ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ** (ਆਰਬੀਆਈ) ਦੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਵਾਰੰਟੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਅਗਸਤ 'ਚ ਮਹੀਨਾ-ਦਰ-ਮਹੀਨਾ (MoM) ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨੈੱਟ ਕਾਰਡ ਜੋੜਨ 'ਚ 2.8 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਕਈ ਮਹੀਨਿਆਂ 'ਚ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ

ਖਰਚ ਉੱਚ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 3 ਫੀਸਦੀ ਘਟਿਆ। ਫਿਰ ਵੀ, ਖਰਚੇ ਲਗਾਤਾਰ ਛੇਵੇਂ ਮਹੀਨੇ 1-ਖਰਬ ਰੁਪਏ ਦੇ ਅੰਕੜੇ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਹਨ।

RBI ਦੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮ:

ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਲਗਭਗ 1-1.5 ਮਿਲੀਅਨ ਕਾਰਡ ਜੋੜ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਰ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ, "ਉਦਯੋਗ ਲਈ ਬਕਾਇਆ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ 2.3 ਮਿਲੀਅਨ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ HDFC ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਐਕਸਿਸ ਬੈਂਕ ਲਈ ਦੇਖੀ ਗਈ ਤਿੱਖੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ। ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ 365 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਦੂਜੇ ਖਿਡਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਅਸਰ ਪੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਪਛੜ ਕੇ", ਸੁਰੇਸ਼ ਗਣਪਤੀ ਅਤੇ ਪਰਮ ਸੁਬਰਾਮਨੀਅਨ ਨੇ ਮੈਕਵੇਰੀ ਰਿਸਰਚ ਲਈ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ।

ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜਾਰੀਕਰਤਾਵਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ HDFC ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਐਕਸਿਸ ਬੈਂਕ, ਨੇ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁੱਧ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਜੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇਖੀ ਹੈ। HDFC ਬੈਂਕ ਦੇ ਬਕਾਇਆ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ 17.94 ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ 8.47 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਘੱਟ ਕੇ 16.42 ਮਿਲੀਅਨ ਰਹਿ ਗਈ। ਐਕਸਿਸ ਬੈਂਕ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਕਾਇਆ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਅਧਾਰ ਵਿੱਚ 10.6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇਖੀ, ਜੋ ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ 9.93 ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ 8.87 ਮਿਲੀਅਨ ਹੋ ਗਈ। HDFC ਬੈਂਕ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਐਕਸਿਸ ਬੈਂਕ ਚੌਥਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਹੈ।

ਬੈਂਕਰਾਂ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ:

"ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਮਾਸਟਰ ਸਰਕੂਲਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਕਾਰਡ ਜੋ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਗਸਤ 2022 ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਅਗਸਤ ਬਨਾਮ ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ HDFC ਬੈਂਕ ਲਈ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਇਨ-ਫੋਰਸ ਨੰਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਆਈ ਹੈ," a ਬੈਂਕ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ।

"ਇਹ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਮਾਸਟਰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 1 ਜੁਲਾਈ 2022 ਤੱਕ 12 ਮਹੀਨਿਆਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਨਾ-ਸਰਗਰਮ ਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਜਾਂ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸਹਿਮਤੀ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ ਗਤੀਵਿਧੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਡ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਰਡ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਖਰਚੇ ਦੇ ਟੈਜ਼ੈਕਟਰੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੇ ਸਮੇਂ-ਚੱਕਰ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, "ਐਕਸਿਸ ਬੈਂਕ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਐਸਬੀਆਈ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ:

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, SBI ਕਾਰਡ ਨੇ ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਮਹੀਨੇ (296,259) ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਾਰਡ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ICICI ਬੈਂਕ (211,520) ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ IDFC ਫਸਟ ਬੈਂਕ ਨੇ 70,798 ਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ, ਇਸਦੇ ਬਕਾਇਆ ਕਾਰਡ ਅਧਾਰ ਨੂੰ 1.1 ਮਿਲੀਅਨ ਤੱਕ ਲੈ ਗਿਆ, ਕੇਟਕ ਮਹਿੰਦਰਾ ਬੈਂਕ ਲਈ 55,502 ਕਾਰਡ ਸਨ। ਅਗਸਤ ਤੱਕ ਇਸਦਾ ਬਕਾਇਆ ਕਾਰਡ ਅਧਾਰ 4.10 ਮਿਲੀਅਨ ਸੀ।

ਐਸਬੀਆਈ ਕਾਰਡ ਨੇ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 296,000 ਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਿਆ - ਮਾਰਕੀਟ ਸ਼ੇਅਰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਸਦੀ 280,000-290,000 ਮੰਗ ਦਰ ਤੋਂ ਵੱਧ। "ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵਾਂ 'ਕੈਸ਼ਬੈਕ ਐਸਬੀਆਈ ਕਾਰਡ' ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਾਰਕੀਟ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਸਬੀਆਈ ਕਾਰਡਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ 90-95 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਾਰਡ 365-ਦਿਨ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ

ਨਵੇਂ ਆਰਥੀਆਈ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਇਸਦੇ 5-7 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਾਰਡਾਂ (ਭਾਵ, 750,000-1 ਮਿਲੀਅਨ) ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਾਰਡ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਖਰਚ:

MoM ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਦੇ ਖਰਚੇ 3 ਫੀਸਦੀ ਘਟੇ ਹਨ, ਉਹ ਸਾਲ-ਦਰ-ਸਾਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 45 ਫੀਸਦੀ ਵੱਧ ਕੇ 1.12 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਰੁਪਏ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਖਰਚ 1.16 ਟ੍ਰਿਲੀਅਨ ਰੁਪਏ ਦੇ ਸਰਵ-ਕਾਲੀਨ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਛੂਹ ਗਿਆ, ਇੱਕ ਉੱਚ ਆਧਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਇੱਕ MoM ਆਧਾਰ 'ਤੇ 6.5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 54 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ। ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਡ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵਧਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਜਦੋਂ ਖਰਚੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉੱਚੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

Eight Core Sectors Growth hits 9-month low at 3.3% in August:

ਅਧਿਕਾਰਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅੱਠ ਮੁੱਖ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ 3.3 ਫੀਸਦੀ ਵਧ ਕੇ ਨੌਂ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ 12.2 ਫੀਸਦੀ ਸੀ। ਪਿਛਲੀ ਨੀਵੀਂ ਨਵੰਬਰ 2021 ਵਿੱਚ 3.2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀ। ਜੁਲਾਈ 'ਚ ਇਹ 4.5 ਫੀਸਦੀ 'ਤੇ ਰਿਹਾ।

8 ਕੋਰ ਸੈਕਟਰਾਂ ਬਾਰੇ:

ਅੱਠ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਖੇਤਰਾਂ - ਕੋਲਾ, ਕੱਚਾ ਤੇਲ, ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ, ਰਿਫਾਇਨਰੀ ਉਤਪਾਦ, ਖਾਦ, ਸਟੀਲ, ਸੀਮੈਂਟ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ - ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਵਾਧਾ ਇਸ ਵਿੱਚੀ ਸਾਲ ਅਪ੍ਰੈਲ-ਅਗਸਤ ਦੌਰਾਨ 9.8 ਫੀਸਦੀ ਰਿਹਾ, ਜੋ ਇਕ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ 19.4 ਫੀਸਦੀ ਸੀ। ਸਮੀਖਿਆ ਅਧੀਨ ਮਹੀਨੇ ਦੌਰਾਨ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 3.3 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ 0.9 ਫੀਸਦੀ ਘਟਿਆ ਹੈ।

ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ, ਖਾਦ ਉਤਪਾਦਨ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਇਸੇ ਮਹੀਨੇ 3.1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਸੁੰਗੜਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 11.9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਧਿਆ ਹੈ। ਕੋਲਾ, ਰਿਫਾਇਨਰੀ ਉਤਪਾਦਾਂ, ਸਟੀਲ, ਸੀਮੈਂਟ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 7.6 ਫੀਸਦੀ, 7 ਫੀਸਦੀ, 2.2 ਫੀਸਦੀ, 1.8 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ 0.9 ਫੀਸਦੀ 'ਤੇ ਆ ਗਈ। ਕੋਲੇ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ (ਭਾਰ: 10.33%) ਅਗਸਤ 2021 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਅਗਸਤ 2022 ਵਿੱਚ 7.6% ਵਧਿਆ। 2022-2023 ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿੱਚ, ਇਸਦਾ ਸੰਚਤ ਸੁਚਕਾਂਕ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਅਗਸਤ ਤੱਕ FY23 ਵਿੱਚ 22.7% ਵਧਿਆ। ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ (ਵਜ਼ਨ: 8.98%) ਅਗਸਤ 2022 ਵਿੱਚ 3.3% YoY ਘਟਿਆ, ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਸੰਚਤ ਸੁਚਕਾਂਕ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਅਗਸਤ 2022-2023 ਤੱਕ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਇਸੇ ਮਿਆਦ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 1.1% ਘਟਿਆ।

ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ:

ਅੰਕੜਿਆਂ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਆਈਸੀਆਰਏ ਲਿਮਟਿਡ ਦੀ ਮੁੱਖ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਅਦਿਤੀ ਨਾਇਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰੀ ਬਾਰਸ਼ ਦੌਰਾਨ ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਮੰਗ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਨੇ ਅਗਸਤ 2022 ਵਿੱਚ ਕੋਰ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਉਤਸ਼ਾਹਜਨਕ, ਘੱਟ ਕੋਰ ਸੈਕਟਰ ਵਿਕਾਸ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ IIP ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੱਧ ਸਿੰਗਲ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, "ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ।

ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਸੁਚਕਾਂਕ (IIP):

ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਸੁਚਕਾਂਕ (IIP) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਭਾਰ 40.27 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਮੁੱਖ ਉਦਯੋਗਾਂ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਹੈ। ਵਣਜ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਗਸਤ 2022 ਵਿੱਚ ਸਟੀਲ, ਸੀਮੈਂਟ, ਕੋਲਾ, ਰਿਫਾਇਨਰੀ ਉਤਪਾਦਾਂ, ਖਾਦਾਂ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਇਸੇ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਅੱਠ ਮੁੱਖ ਉਦਯੋਗਾਂ

ਦਾ ਸੁਚਕਾਂਕ (ICI) ਚੁਣੇ ਗਏ ਅੱਠ ਜ਼ਰੂਰੀ ਉਦਯੋਗਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੋਲਾ, ਕੱਚਾ ਤੇਲ, ਕੁਦਰਤੀ ਗੈਸ, ਰਿਫਾਇਨਰੀ ਉਤਪਾਦ, ਖਾਦ, ਸਟੀਲ, ਸੀਮੈਂਟ ਅਤੇ ਬਿਜਲੀ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਸੰਯੁਕਤ ਅਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਾਪਦਾ ਹੈ।

ਮਈ 2022 ਲਈ ਅੱਠ ਕੋਰ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਦੇ ਸੁਚਕਾਂਕ ਨੂੰ ਇਸਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਗੇੜਿੰਗ 18.1% ਤੋਂ 19.3% ਤੱਕ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਣਜ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤ ਰੀਲੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪ੍ਰੈਲ ਤੋਂ ਅਗਸਤ 2022-2023 ਤੱਕ ICI ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਪਿਛਲੇ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਸਮਾਨ ਮਿਆਦ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 9.8% ਵੱਧ ਸੀ।

No Charge for RuPay credit card use on UPI for transaction up to Rs 2,000 NPCI: ਨੈਸ਼ਨਲ ਪੇਮੈਂਟਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (NPCI) ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਯੂਨੀਫਾਈਡ ਪੇਮੈਂਟਸ ਇੰਟਰਫੇਸ (UPI) 'ਤੇ ₹2,000 ਤੱਕ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ RuPay ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਕੋਈ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। RuPay ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਵੱਡੇ ਬੈਂਕ ਸਮਰੱਥ ਹਨ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚੁਨ ਦੋਵਾਂ ਹਿੱਸਿਆਂ ਲਈ ਵਾਧਾ ਕਾਰਡ ਜਾਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਹਾਲੀਆ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਬਾਰੇ:

RBI ਨੇ RuPay ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ UPI ਨਾਲ ਲਿੰਕ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸਹਿਜ, ਡਿਜੀਟਲੀ ਸਮਰਥਿਤ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਲਾਈਫਸਾਈਕਲ ਅਨੁਭਵ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ। ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਆਸਾਨੀ ਅਤੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੌਕੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਪਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਲਾਈਟ QR ਕੋਡਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡਾਂ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਕੇ ਖਪਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਦਾ ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ। ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਇੱਕ ਵਰਚੁਅਲ ਪੇਮੈਂਟ ਐਡਰੈੱਸ (VPA) ਨਾਲ ਲਿੰਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਯਾਨੀ UPI ID (ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਨੰਬਰ ਇਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ), ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਭੁਗਤਾਨ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

NPCI ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ:

"ਐਪਾਂ 'ਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਆਨ-ਬੋਰਡਿੰਗ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਡਿਵਾਈਸ ਬਾਈਡਿੰਗ ਅਤੇ UPI ਪਿੰਨ ਸੈਟਿੰਗ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਲਈ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਸਮਰੱਥਤਾ ਲਈ ਗਾਹਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਵਜੋਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇਗਾ," ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ NPCI ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। 4 ਅਕਤੂਬਰ ਦੇ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਐਪ ਤੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ।

ਇਸ ਵਿੱਚ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ₹2,000 ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਰਕਮ ਤੱਕ Nil Merchant Discount Rate (MDR) ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ Nil MDR (ਕੋਈ ਇੰਟਰਚੇਂਜ, PSP ਅਤੇ ਐਪ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਚਾਰਜ ਨਹੀਂ) ₹2,000 ਤੋਂ ਘੱਟ ਅਤੇ ਬਰਾਬਰ ਦੀ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੀ ਰਕਮ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਵਪਾਰੀ ਛੁਟ ਦਰ (MDR) ਇੱਕ ਵਪਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗਾਹਕਾਂ ਤੋਂ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਜਾਂ ਡੈਬਿਟ ਕਾਰਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਭੁਗਤਾਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲਾਗਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਟੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਲਈ ਕਾਰਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਲਿੰਕਿੰਗ:

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (ਆਰਬੀਆਈ) ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਸ਼ਕਤੀਕਾਂਤ ਦਾਸ ਨੇ 21 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਯੂਨੀਫਾਈਡ ਪੇਮੈਂਟਸ ਇੰਟਰਫੇਸ (ਯੂਪੀਆਈ) ਨੈਟਵਰਕ 'ਤੇ ਰੁਪਏ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਲਾਂਚ ਕੀਤਾ, ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕਦਮ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਮਾਹਰ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲਈ ਮਾਰਕੀਟ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਪੰਜ ਗੁਣਾ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ,

ਯੂਨੀਅਨ ਬੈਂਕ, ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਜਾਰੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

UPI 'ਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਨੂੰ ਲਿੰਕ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ, ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਤਕਨੀਕੀ ਪਲੇਟਫਾਰਮਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਜਾਰੀਕਰਤਾ ਗਾਹਕ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਖਾਤਿਆਂ ਨੂੰ ਲਿੰਕ ਕਰਨ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਕਰਨਗੇ, ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਵਪਾਰੀ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ ਲਿੰਕ ਕੀਤੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਦੀ ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਕਰਨਗੇ। ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਚਾਲਨ ਦਾ ਸੁਰੂਆਤੀ ਪੜਾਅ ਸਿੱਖਣ ਅਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗਾ, ਜਿਸਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਬਾਅਦ ਦੇ ਪੜਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

WTO Forecast A Slowdown Of Global Trade Growth: ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰਕ ਵਪਾਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ 2023 ਵਿੱਚ 1 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਹੌਲੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਸਾਲ ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ 3 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ ਪਿਛਲੇ ਅਨੁਮਾਨ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, WTO ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਾਜ਼ਾ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ। ਇਹ ਯੂਕਰੇਨ ਯੁੱਧ, ਉੱਚ ਉਰਜਾ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ, ਮਹਿੰਗਾਈ ਅਤੇ ਮੁਦਰਾ ਕਠੋਰਤਾ ਸਮੇਤ ਕਈ ਝਟਕਿਆਂ ਕਾਰਨ ਹੈ।

ਵਪਾਰ ਦੇ ਵਾਧੇ ਤੋਂ ਮੰਦੀ ਤੱਕ:

ਜਦੋਂ ਕਿ 2022 ਵਿੱਚ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਗਲੋਬਲ ਵਪਾਰ ਹੁਣ 3.5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਧਣ ਦੀ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ - ਅਪ੍ਰੈਲ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਾਨਿਤ 3 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ - ਇਹ 2023 ਦੇ ਦੂਜੇ ਅੱਧ ਵਿੱਚ ਗਤੀ ਗੁਆਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ, ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 2023 ਵਿੱਚ ਨਿਰਯਾਤ ਵਿੱਚ ਮੰਦੀ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਹੌਲੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਅਰਥਚਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਾਮਦ ਦੀ ਮੰਗ ਨਰਮ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ। "ਯੂਰਪ ਵਿੱਚ, ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਉੱਚ ਉਰਜਾ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਘਰੇਲੂ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਚੋੜ ਦੇਣਗੀਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਾਗਤਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਸਖ਼ਤ ਕਰਨ ਨਾਲ ਰਿਹਾਇਸ਼, ਮੋਟਰ ਵਾਹਨ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਰਗੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ-ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰੇਗਾ, "ਡਬਲਯੂਟੀਓ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੋਵਿਡ-19 ਦੇ ਪ੍ਰਕੋਪ ਨਾਲ ਚੀਨ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਬਾਹਰੀ ਮੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਵਪਾਰ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੇ ਹੌਲੀ ਹੋਣ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਕ ਵਜੋਂ ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਈਓਪਣ, ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਖਾਦਾਂ ਲਈ ਵਧ ਰਹੇ ਦਰਾਮਦ ਬਿੱਲ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਭੋਜਨ ਦੀ ਅਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਬਾਰੇ: ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ:

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, ਬਰਾਮਦਕਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗਲੋਬਲ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਤੰਬਰ 2022 ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਨਿਰਯਾਤ 3.52 ਫੀਸਦੀ ਘਟ ਕੇ 32.62 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਪਾਰਕ ਘਾਟਾ 26.72 ਅਰਬ ਡਾਲਰ ਹੋ ਗਿਆ, ਵਣਜ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁੱਢਲੇ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪ੍ਰੈਲ-ਸਤੰਬਰ 2022-23 ਦੌਰਾਨ ਨਿਰਯਾਤ 15.54 ਫੀਸਦੀ ਵਧ ਕੇ \$229.05 ਬਿਲੀਅਨ ਹੋ ਗਿਆ, ਜੁਲਾਈ ਅਤੇ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਮਾਮੂਲੀ ਰਿਹਾ। ਨਿਰਯਾਤਕਾਂ ਦੀ ਸੰਸਥਾ FIEO ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਵਸਤੂਆਂ, ਲਿਥੀਅਮ ਅਤੇ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਸੈਕਟਰਾਂ ਦੇ ਨਿਰਯਾਤ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਖੇਤਰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਭ੍ਰੰਜੀ ਹਨ।

ਇਹ ਪੂਰਵ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ:

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 2022 ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰਕ ਵਪਾਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ 3.5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਾਧੇ ਦਾ ਡਬਲਯੂਟੀਓ ਦਾ ਮੌਜੂਦਾ ਅਨੁਮਾਨ 3 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੇ

ਪਿਛਲੇ ਅਨੁਮਾਨ ਨਾਲੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਵੱਧ ਹੈ ਜੋ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਤੇ ਨਵੇਂ ਡੇਟਾ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਤੋਂ ਇਸ ਸਾਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਡਬਲਯੂਟੀਓ ਖੇਤਰ (14.6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਰਾਮਦ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ, ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਫਰੀਕਾ (6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ), ਉੱਤਰੀ ਅਮਰੀਕਾ (3.4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ), ਏਸ਼ੀਆ (2.9 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ), ਯੂਰਪ (1.8 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ) ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ ਦੱਖਣੀ ਅਮਰੀਕਾ (1.6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ)। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਸੀਆਈਐਸ ਨਿਰਯਾਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਾਲ 5.8 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ।

Sports News in Punjabi

Indian javelin thrower Shivpal Singh suspended till 2025 for doping: ਭਾਰਤੀ ਜੈਵਲਿਨ ਥਰੋਅਰ ਸ਼ਿਵਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਡੋਪਿੰਗ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਾਰਨ ਅਕਤੂਬਰ 2025 ਤੱਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। Olympics.com ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਪਦਾਰਥ ਮੇਥੈਡੀਨੋਨ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸਟੀਰੋਇਡ ਲਈ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਟੈਸਟ ਕੀਤਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਨੈਸ਼ਨਲ ਐਂਟੀ ਡੋਪਿੰਗ ਏਜੰਸੀ (ਨਾਡਾ) ਨੇ ਸ਼ਿਵਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਮੁਅੱਤਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ 21 ਅਕਤੂਬਰ, 2021 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ 27 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਖਿਡਾਰੀ ਅਕਤੂਬਰ 2025 ਤੱਕ ਕੰਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣਗੇ।

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼-ਅਧਾਰਤ ਅਥਲੀਟ 2019 ਏਸ਼ੀਅਨ ਚੈਂਪੀਅਨਸ਼ਿਪ ਵਿੱਚ ਚਾਂਦੀ ਦਾ ਤਗਮਾ ਜੇਤੂ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਸਨੇ 86.23 ਮੀਟਰ ਦਾ ਆਪਣਾ ਨਿੱਜੀ ਸਰਵੋਤਮ ਥ੍ਰੋਅ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ 2019 ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ਵ ਫੌਜੀ ਖੇਡਾਂ ਵੀ ਜਿੱਤੀਆਂ ਸਨ।

ਸ਼ਿਵਪਾਲ ਸਿੰਘ ਇਸ ਸਾਲ ਡੋਪਿੰਗ ਜਾਲ ਵਿੱਚ ਫਸਣ ਵਾਲਾ ਪੰਜਵਾਂ ਭਾਰਤੀ ਅਥਲੀਟ ਹੈ। ਡਿਸਕਸ ਥਰੋਅਰ ਨਵਜੀਤ ਕੌਰ ਵਿੱਲੋ, ਦੌੜਾਕ ਧਨਲਕਸ਼ਮੀ ਸੇਕਰ ਅਤੇ ਕੁਆਰਟਰ-ਮਾਈਲਰ ਐਮਆਰ ਪੁਵੰਮਾ ਨੂੰ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਟੈਕੀਓ ਓਲੰਪੀਅਨ ਕਮਲਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਵੀ ਡੋਪ ਟੈਸਟ 'ਚ ਫੇਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

Miscellaneous News in Punjabi

Writer-academic Madhav Hada to be awarded 32nd Bihari Puraskar: ਕੇਕੇ ਬਿਰਲਾ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਲੇਖਕ ਡਾ: ਮਾਧਵ ਹਾਡਾ ਨੂੰ ਉਸਦੀ 2015 ਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਆਲੋਚਨਾ ਪੁਸਤਕ 'ਪਚਰੰਗ ਚੋਲਾ ਪਹਾੜ ਸਖੀ ਰੀ' ਲਈ 32ਵਾਂ ਬਿਹਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਸਾਹਿਤਕ ਆਲੋਚਕ ਅਤੇ ਅਕਾਦਮਿਕ, ਹਾਡਾ ਨੇ ਸਾਹਿਤ, ਮੀਡੀਆ, ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸ ਉੱਤੇ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਹਿਤ ਅਕਾਦਮੀ ਦੀ ਜਨਰਲ ਕੌਂਸਲ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਸਲਾਹਕਾਰ ਬੋਰਡ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਵੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਉਹ ਮੀਡੀਆ ਸਟੱਡੀਜ਼ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਆਲੋਚਨਾ ਲਈ ਦੇਵਰਾਜ ਉਪਾਧਿਆਏ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਿਤਾਬ ਦਾ ਸਾਰ:

ਹਾਡਾ ਦੀ ਪੁਸਤਕ 'ਪਚਰੰਗ ਚੋਲਾ ਪਹਾੜ ਸਖੀ ਰੀ' ਮੱਧਕਾਲੀ ਭਗਤ ਕਵੀ ਮੀਰਾ ਦੇ ਜੀਵਨ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚ, ਹਾਡਾ ਨੇ ਮੀਰਾ ਦੇ ਚਿੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਕੀਤੀ। ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਲੇਖਕ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੀਰਾ ਦਾ ਸਥਾਨ ਇਤਿਹਾਸ, ਬਿਰਤਾਂਤ, ਲੋਕ ਅਤੇ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਇਕਵਚਨ ਖੇਤਰ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ - ਉਹ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਵਿੱਚ ਰਲੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਸਦੀ ਪੁਨਰ ਵਿਆਖਿਆ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਤਾਬ, ਜੋ ਮੀਰਾ ਦੇ ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ

ਰਾਹੀਂ ਖੋਜਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੰਦੀ ਸਾਹਿਤਕ ਆਲੋਚਨਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਸਥਾਨ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਬਿੰਦੂ ਹੈ।

ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ:

ਬਿਹਾਰੀ ਪੁਰਸਕਾਰ 1991 ਵਿੱਚ ਕੇ.ਕੇ. ਬਿਰਲਾ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਿੰਨ ਸਾਹਿਤਕ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਹਿੰਦੀ ਕਵੀ ਬਿਹਾਰੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਿਛਲੇ 10 ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਸਥਾਨੀ ਲੇਖਕ ਦੁਆਰਾ ਹਿੰਦੀ ਜਾਂ ਰਾਜਸਥਾਨੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕੰਮ ਲਈ ਹਰ ਸਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ 2.5 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਕਦ ਇਨਾਮ, ਇੱਕ ਤਖ਼ਤੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਪੱਤਰ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤਕਰਤਾ ਦੀ ਚੋਣ ਚੇਅਰਮੈਨ ਹੇਮੰਤ ਸ਼ੇਖਰ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੀ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

Tamil Nadu and Maharashtra topped destinations for foreign tourists 2021: ਕੇਂਦਰੀ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਅਤੇ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਵਿੱਚ 2021 ਵਿੱਚ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 1.26 ਮਿਲੀਅਨ ਅਤੇ 1.23 ਮਿਲੀਅਨ ਦੇ ਨਾਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੈਲਾਨੀ ਆਏ ਸਨ। ਵਾਈਸ ਦੁਆਰਾ ਇੰਡੀਆ ਟੂਰਿਜ਼ਮ ਸਟੈਟਿਸਟਿਕਸ 2022' ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੀ 280 ਪੰਨਿਆਂ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। -ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਰਾਦੀਪ ਧਨਖੜ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਦੇ ਵਿਗਿਆਨ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸੈਰ ਸਪਾਟਾ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ। ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਰਤ ਨੇ 2021 ਵਿੱਚ 677.63 ਮਿਲੀਅਨ ਘਰੇਲੂ ਸੈਲਾਨੀ ਦੌਰੇ ਪੂਰਤ ਕੀਤੇ, ਜੋ ਕਿ 2020 ਵਿੱਚ 610.22 ਮਿਲੀਅਨ ਤੋਂ 11.05 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੱਧ ਹੈ।

ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਕੁਝ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ:

ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੋਵਿਡ-19 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਕਾਰਨ, "2021 ਦੌਰਾਨ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਆਮਦ (FTAs) ਦੀ ਗਿਣਤੀ 2020 ਵਿੱਚ 2.74 ਮਿਲੀਅਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘਟ ਕੇ 1.52 ਮਿਲੀਅਨ ਰਹਿ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 44.5 ਫੀਸਦੀ ਦੀ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ"।

ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ, 2021-22 ਲਈ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ 3,18,673 ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਲ 2020-21 ਵਿੱਚ 4,15,859 ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 23.4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤੀ ਪੁਰਾਤੱਤਵ ਸਰਵੇਖਣ (ਏ.ਐਸ.ਆਈ.) ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਫੁੱਟਫਾਲ ਬਾਰੇ ਅੰਕੜੇ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਤਾਜ ਮਹਿਲ 2021-22 ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੇਂਦਰੀ-ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਟਿਕਟ ਵਾਲਾ ਸਮਾਰਕ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਤਮਿਲ ਵਿੱਚ ਮਮੱਲਾਪੁਰਮ ਵਿਖੇ ਸਮਾਰਕਾਂ ਦਾ ਸਮੂਹ। ਨਾਡੂ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ ਕੇਂਦਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਟਿਕਟ ਵਾਲਾ ਸਮਾਰਕ ਸੀ।

2021-22 ਵਿੱਚ, ਘਰੇਲੂ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਦੀ ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ 2,60,46,891 ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ 2020-21 ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਅੰਕੜਾ 1,31,53,076 ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ ਵਿੱਚ 98 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਾਧਾ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਘਰੇਲੂ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਵਾਲੇ ਦੋ ਰਾਜ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 140.65 ਮਿਲੀਅਨ ਅਤੇ 86.12 ਮਿਲੀਅਨ ਦੇ ਨਾਲ ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ ਅਤੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਨ।

ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਾਜ ਮਹਿਲ, ਇੱਕ ਯੂਨੈਸਕੋ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਰਾਸਤ ਸਾਈਟ, 2021-22 ਵਿੱਚ ਘਰੇਲੂ ਸੈਲਾਨੀਆਂ ਲਈ 10 ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਕੇਂਦਰੀ-ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਟਿਕਟ ਸਮਾਰਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਮੁਗਲ-ਯੁੱਗ ਦੇ ਮਕਬਰੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਲਾਲ ਕਿਲਾ ਅਤੇ ਕੁਤਬ ਮੀਨਾਰ, ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਯੂਨੈਸਕੋ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦੋਵੇਂ ਸਾਈਟਾਂ, ਇਸ ਮਿਆਦ ਲਈ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਦੂਜੇ ਅਤੇ ਤੀਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸਨ।

Telangana government hikes ST reservation 6% to 10%:

ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ 6 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵਧਾ ਕੇ 10 ਫੀਸਦੀ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਦਿਵਾਸੀ ਭਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਧਿਆ

ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਧੀਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਵਿੱਚ ਐਸਟੀ ਕੋਟੇ ਵਿੱਚ ਵਧੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

2017 ਵਿੱਚ, ਤੇਲੰਗਾਨਾ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ST ਆਬਾਦੀ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੂੰ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸੇ ਸਾਲ, ਇਹ ਬਿੱਲ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਲਈ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਛੇ ਸਾਲ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕਈ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਹ ਬਕਾਇਆ ਪਿਆ ਸੀ।

ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ।

ਤਾਜ਼ਾ ਹੁਕਮਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਰਗਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਨੂੰ 54 ਫੀਸਦੀ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਕੇ ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਰਾਓ ਨੇ ਐਸਟੀ ਕੋਟਾ ਵਧਾ ਕੇ 10 ਫੀਸਦੀ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਰਿਪੋਰਟ, ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ 1986 ਤੋਂ ਜਦੋਂ 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਹੀ ST ਆਬਾਦੀ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਧੀ ਹੈ।

CBI launched Operation 'GARUDA' to dismantle drug networks:

ਕੇਂਦਰੀ ਜਾਂਚ ਬਿਊਰੋ (ਸੀਬੀਆਈ) ਨੇ ਇੱਕ ਬਹੁ-ਪੜਾਵੀ 'ਆਪੇਸ਼ਨ ਗਰੁੜ' ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਪੇਸ਼ਨ ਗਰੁੜ ਇੰਟਰਪੋਲ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ 'ਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਖੁਫੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਅਤੇ ਤਾਲਮੇਲ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਬੰਧਾਂ ਵਾਲੇ ਨੈਟਵਰਕ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਨ, ਡੀਗਰੇਡ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖਤਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰੇਗਾ।

ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਗਰੁੜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਗਰੁੜ ਇੱਕ ਗਲੋਬਲ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਹੈ ਜੋ ਇੰਟਰਪੋਲ ਅਤੇ ਨਾਰਕੋਟਿਕਸ ਕੰਟਰੋਲ ਬਿਊਰੋ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਤਾਲਮੇਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਹਿੰਦ ਮਹਾਸਾਗਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਸ਼ੀਲੇ ਪਦਾਰਥਾਂ ਅਤੇ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਤਸਕਰੀ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਗਰੁੜ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

CBI ਅਤੇ **NCB** ਸੂਚਨਾ ਦੇ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ, ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਸੰਚਾਲਨ ਸੰਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਸਾਰੇ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀਆਂ ਪੁਲਿਸ ਏਜੰਸੀਆਂ ਨਾਲ ਨੇੜਿਓਂ ਤਾਲਮੇਲ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਓਪਰੇਸ਼ਨ ਗਰੁੜ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ, ਤਲਾਸ਼ੀਆਂ ਅਤੇ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਇਸ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੀਬੀਆਈ ਅਤੇ ਐਨਸੀਬੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪੰਜਾਬ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਗੁਜਰਾਤ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਤਾਮਿਲਨਾਡੂ, ਦਿੱਲੀ ਅਤੇ ਮਨੀਪੁਰ ਨੇ ਵੀ ਅਪਰੇਸ਼ਨ ਗਰੁੜ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ।

ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਦੌਰਾਨ 6600 ਸ਼ੱਕੀ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਚੈਕਿੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ, 127 ਨਵੇਂ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਛੇ ਭਰੋੜੇ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਸਮੇਤ 175 ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

Department of Drinking Water and Sanitation Celebrates Swachh Bharat Diwas:

ਪੀਣ ਵਾਲੇ ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ (DDWS), ਜਲ ਸ਼ਕਤੀ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ 2 ਅਕਤੂਬਰ 2022 ਨੂੰ ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਦਿਵਸ (SBD) ਮਨਾਇਆ। ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਦਿਵਸ ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਨ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਦਿਵਸ ਰਾਸ਼ਟਰ ਪਿਤਾ ਦੇ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਤੋਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਹੈ, "ਸਵੱਛਤਾ ਈਸ਼ਵਰੀਤਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਹੈ"।

ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਦਿਵਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਮਿਸ਼ਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਖਿੱਚਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਪੂਰਨ ਸਵੱਛਤਾ ਜਾਂ ਪੂਰਨ ਸਵੱਛਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਜਨ ਅੰਦੋਲਨ ਬਣਾਇਆ।

ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਦਿਵਸ ਇੱਕ ਦਿਨ ਭਰ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਸਮਾਗਮ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਵਿਗਿਆਨ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਦਿਹਾਤੀ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤੀ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਦੇਵੀ ਮੁਰਮੂ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਸਨ। ਗਿਰਜਾ ਸਿੰਘ, ਕੇਂਦਰੀ ਜਲ ਸ਼ਕਤੀ ਮੰਤਰੀ ਸ. ਗਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੇਖਾਵਤ, ਸ. ਪ੍ਰਹਲਾਦ ਸਿੰਘ ਪਟੇਲ, ਜਲ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਫੂਡ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਉਦਯੋਗ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ, ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ. ਬਿਸ਼ਵੇਸ਼ਵਰ ਟਡੂ, ਜਲ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਕਬਾਇਲੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ।

DDWA ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਦੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ, ਸਵੱਛ ਭਾਰਤ ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜਲ ਜੀਵਨ ਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ।

ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਕੇਂਦਰੀ ਕਲਾ ਸ਼ਕਤੀ ਮੰਤਰੀ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਸਵੱਛ ਸਰਵੇਖਣ ਗ੍ਰਾਮੀਣ 2022 ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਦੋ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਵੀ ਚਲਾਈਆਂ, ਇੱਕ ਰੀਟਰੋਫਿਟ ਟੂ ਟਵਿਨ ਪਿਟ ਅਭਿਆਨ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਸਵੱਛ ਜਲ ਸੇ ਸੁਰੱਖਿਆ।

WhatsApp banking services launched by PNB: ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੇ ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ (PNB) ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵਟਸਐਪ ਰਾਹੀਂ ਗਾਹਕਾਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਗਾਹਕਾਂ ਦੋਵਾਂ ਲਈ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਈਆਂ ਹਨ। ਵਟਸਐਪ 'ਤੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਕਰਨ ਲਈ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰਤ PNB WhatsApp ਨੰਬਰ (919264092640) ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੰਬਰ 'ਤੇ ਹੈਲੋ ਜਾਂ ਹੈਲੋ ਲਿਖ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

PNB ਵਟਸਐਪ ਬੈਂਕਿੰਗ ਲਾਂਚ: ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇੱਕ ਚੈਟ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਅਸਲ WhatsApp ਬੈਂਕਿੰਗ ਖਾਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ WhatsApp 'ਤੇ PNB ਦੇ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਨਾਮ ਦੇ ਅੱਗੇ "ਹਰੇ ਨਿਸ਼ਾਨ" ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ (PNB) ਦੇ ਖਾਤਾ ਧਾਰਕ ਆਪਣੇ ਬਕਾਇਆ ਬਾਰੇ ਪੁੱਛ-ਗਿੱਛ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਆਪਣੇ ਸਭ ਤੋਂ ਤਾਜ਼ਾ ਪੰਜ ਲੈਣ-ਦੇਣ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਚੈੱਕ ਰੋਕ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ WhatsApp ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਚੈੱਕ ਬੁੱਕ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਐਨਲਾਈਨ ਖਾਤਾ ਖੋਲ੍ਹਣਾ, ਬੈਂਕ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ/ਲੇਨ ਉਤਪਾਦਾਂ, ਡਿਜੀਟਲ ਸਮਾਨ, NRI ਸੇਵਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਸਿੱਖਣਾ, ਇੱਕ ਸ਼ਾਖਾ ਜਾਂ ATM ਲੱਭਣਾ, ਅਤੇ ਐਪਟ-ਇਨ ਅਤੇ ਐਪਟ-ਆਊਟ ਵਿਕਲਪ ਵਾਧੂ ਵਿਦਿਅਕ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹਨ ਜੋ ਖਾਤਾ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਖਾਤਾ ਧਾਰਕਾਂ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

Kerala's Pullampara named first fully digital literate panchayat:

ਤਿਰੂਵਨੰਤਪੁਰਮ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ, ਕੇਰਲ ਦੀ ਪੁਲਮਪਾਰਾ ਗ੍ਰਾਮ ਪੰਚਾਇਤ ਨੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਡਿਜੀਟਲੀ ਸਾਖਰ ਪੰਚਾਇਤ ਬਣਨ ਦਾ ਮਾਣ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਐਲਾਨ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਪਿਨਾਰਾਈ ਵਿਜਯਨ ਨੇ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ। ਕੁੱਲ ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਖਰਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਐਨਲਾਈਨ ਮੋਡ ਰਾਹੀਂ ਉਪਲਬਧ 800 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਰਕਾਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ। ਸਿਖਲਾਈ ਦੌਰਾਨ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਖਰ ਪੰਚਾਇਤ: ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

ਲਗਭਗ 250 ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਕੁਡੰਬਸ਼੍ਰੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ

ਨੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੇਰਲ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਕਲ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਕੇਟੀਯੂ) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਗਈ।

14-65 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਸਮੂਹ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ 3,174 ਨੇ ਸਿਖਲਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਯੋਜਿਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਡਿਜੀਟਲ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਖਰ ਬਣ ਗਈ।

ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ ਖੱਬੇ ਜਮਹੂਰੀ ਮੋਰਚੇ (ਐਲਡੀਐਫ) ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਰੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਖਰਤਾ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਰਲ - ਫਾਈਬਰ ਆਪਟਿਕ ਨੈੱਟਵਰਕ (ਕੇ-ਐਫਓਐਨ) ਵੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਨੂੰ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ।

ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਖਰਤਾ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ:

ਪੁੱਲਮਪਾਰਾ ਪਿੰਡ ਦੀ ਪੰਚਾਇਤ, 'ਡਿਜੀ ਪੁੱਲਮਪਾਰਾ' ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਖਰਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ 15 ਅਗਸਤ, 2021 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੇਵਾ ਯੋਜਨਾ (ਐਨ.ਐਸ.ਐਸ.) ਦੇ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਦੇ ਯੋਗ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲੰਬੇ ਯਤਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕਾਲਜਾਂ, ਇੱਕ ਹਾਇਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਕੁਡੰਬਸ਼੍ਰੀ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਨ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਸੰਭਾਵੀ ਸਿਖਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਚਾਇਤ ਦੇ 15 ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਲਗਭਗ 3,917 ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 3,330 ਨੂੰ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਿਖਲਾਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਬਾਕੀ ਉਮਰ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਸੰਬੰਧੀ ਮੁੱਦਿਆਂ ਕਾਰਨ ਸਿਖਲਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਸਨ। ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਕੇਰਲ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਲਗਭਗ 800 ਐਨਲਾਈਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਸਥਾਨਕ ਸਵੈ-ਸ਼ਾਸਨ (ਐਲਐਸਜੀ) ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਐਮ ਬੀ ਰਾਜੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਾਲਜ ਅਤੇ ਸਕੂਲੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ ਸਮੂਹ (ਐਸਐਚਜੀ) ਕੁਦੰਬਸ਼੍ਰੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਡਿਜੀਟਲ ਸਾਖਰਤਾ ਅਤੇ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ:

ਕੇਰਲ ਵਿੱਚ LDF ਸਰਕਾਰ 2019 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵਜੋਂ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਰਾਜ ਹੈ। ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ (ISP) ਲਾਇਸੰਸ ਜੁਲਾਈ 2022 ਵਿੱਚ ਦੂਰਸੰਚਾਰ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ K-FON ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

K-FON ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਿਫਾਇਤੀ ਇੰਟਰਨੈੱਟ ਕਨੈਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ।

The Nobel Prize In Physics 2022 Announced:

ਰਾਇਲ ਸਵੀਡਿਸ਼ ਅਕੈਡਮੀ ਆਫ਼ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ, ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ 2022 ਦਾ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕੁਆਂਟਮ ਮਕੈਨਿਕਸ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਲਈ ਐਲੇਨ ਅਸਪੈਕਟ (ਫਰਾਂਸ), ਜੌਨ ਐੱਫ. ਕਲੌਜ਼ਰ (ਅਮਰੀਕਾ) ਅਤੇ ਐਂਟੋਨ ਜ਼ੇਲਿੰਗਰ (ਆਸਟ੍ਰੀਆ) ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ 2022 ਦਾ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ "ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਫੋਟੋਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗਾਂ, ਬੋਲ ਅਸਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ, ਅਤੇ ਕੁਆਂਟਮ ਸੂਚਨਾ ਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕਰਨ ਲਈ" ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ 2022: ਖੋਜ ਬਾਰੇ

2022 ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਜੇਤੂਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗਾਤਮਕ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੇ ਕੁਆਂਟਮ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਦੇ ਇੱਕ ਨਵੇਂ ਯੁੱਗ ਦੀ ਨੀਂਹ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਕੁਆਂਟਮ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਅਚਾਨਕ ਸੰਭਾਵੀ ਸੰਭਾਵੀ ਸਾਧਨਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।

ਕੁਆਂਟਮ ਕੰਪਿਊਟਰ ਬਣਾਉਣ, ਮਾਧਿਅਮ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ, ਕੁਆਂਟਮ ਨੈਟਵਰਕ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੁਆਂਟਮ ਐਨਕਿਪਟਡ ਸੰਚਾਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਤੀਬਰ ਖੋਜ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ 2022: ਜੌਨ ਕਲੌਜ਼ਰ ਯੋਗਦਾਨ

ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਜੌਨ ਕਲੌਜ਼ਰ ਨੇ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਉਪਕਰਣ ਬਣਾਇਆ ਜੋ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਦੋ ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਫੋਟੋਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡਦਾ ਹੈ, ਹਰੇਕ ਇੱਕ ਫਿਲਟਰ ਵੱਲ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਧਰੁਵੀਕਰਨ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਤੀਜਾ ਇੱਕ ਬੇਲ ਅਸਮਾਨਤਾ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਲੰਘਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੁਆਂਟਮ ਮਕੈਨਿਕਸ ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖਬਾਣੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸੀ।

ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ 2022: ਅਲੇਨ ਪਹਿਲੂ ਯੋਗਦਾਨ:

Alain Aspect, ਨੇ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੂਫੇਲ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੈਟਅੱਪ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਉਲਝੇ ਹੋਏ ਜੋੜੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਸਰੋਤ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਮਾਪ ਸੈਟਿੰਗਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ, ਇਸਲਈ ਉਹ ਸੈਟਿੰਗ ਜੋ ਮੌਜੂਦ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿਕਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ 2022: ਐਂਟਨ ਜੇਲਿੰਗਰ ਯੋਗਦਾਨ:

ਐਂਟਨ ਜੇਲਿੰਗਰ, ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਵਿੱਚ 2022 ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ, ਨੇ ਉਲਝੀਆਂ ਕੁਆਂਟਮ ਅਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ। ਉਸਦੇ ਖੋਜ ਸਮੂਹ ਨੇ ਕੁਆਂਟਮ ਟੈਲੀਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨਾਮਕ ਇੱਕ ਵਰਤਾਰੇ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਕੁਆਂਟਮ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਣ ਤੋਂ ਇੱਕ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਲਿਜਾਣਾ ਸੰਭਵ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਲਈ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਬਾਰੇ:

ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਲਈ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ, ਸਵੀਡਿਸ਼ ਖੋਜੀ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਅਲਫ੍ਰੇਡ ਬਰਨਹਾਰਡ ਨੋਬਲ ਦੀ ਇੱਛਾ ਅਨੁਸਾਰ, "ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ, ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਭੌਤਿਕ ਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖਜਾਤੀ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ" ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਟਾਕਹੋਮ ਵਿੱਚ ਰਾਇਲ ਸਵੀਡਿਸ਼ ਅਕੈਡਮੀ ਆਫ਼ ਸਾਇੰਸਜ਼ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

Swedish Scientist Svante Paabo Gets Nobel Prize in Medicine:

ਪੁਰਸਕਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਵੀਡਿਸ਼ ਵਿਗਿਆਨੀ ਸਵਾਂਤੇ ਪਾਬੋ ਨੇ "ਲੁਪਤ ਹੋਮਿਨਿਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਜੀਨੋਮ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ" ਆਪਣੀਆਂ ਖੋਜਾਂ ਲਈ ਫਿਜ਼ੀਓਲੋਜੀ ਜਾਂ ਮੈਡੀਸਨ ਵਿੱਚ 2022 ਦਾ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ। "ਆਪਣੀ ਮੋਹਰੀ ਖੋਜ ਦੁਆਰਾ, ਸਵਾਂਤੇ ਪਾਬੋ ਨੇ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅਸੰਭਵ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ: ਨਿਏਂਡਰਥਲ ਦੇ ਜੀਨੋਮ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਬੱਧ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਜੋਕੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਅਲੋਪ ਹੋ ਗਿਆ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਪਹਿਲਾਂ ਅਣਜਾਣ ਹੋਮਿਨਿਨ, ਡੇਨੀਸੋਵਾ ਦੀ ਸਨਸਨੀਖੋਜ ਖੋਜ ਵੀ ਕੀਤੀ, "ਨੋਬਲ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਖੋਜ ਬਾਰੇ:

ਜਿਊਰੀ ਨੇ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਕਸ ਪਲੈਂਕ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਫਾਰ ਈਵੋਲੂਸ਼ਨਰੀ ਐਂਥਰੋਪੋਲੋਜੀ ਦੇ ਜੈਨੇਟਿਕਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪਾਬੋ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਖੋਜ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਲਗਭਗ 70,000 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਅਫ਼ਰੀਕਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪਰਵਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੁਣ ਅਲੋਪ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹੋਮਿਨਿਨਾਂ ਤੋਂ ਹੋਮੋ ਸੇਪੀਅਨਜ਼ ਵਿੱਚ ਜੀਨ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਜਿਊਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਜੋਕੇ ਮਨੁੱਖਾਂ ਲਈ ਜੀਨਾਂ ਦਾ ਇਹ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਪ੍ਰਵਾਹ ਅੱਜ ਸਰੀਰਕ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਇਮਿਊਨ ਸਿਸਟਮ ਲਾਗਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਤੀਕ੍ਰਿਆ ਕਰਦੀ ਹੈ", ਜਿਊਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਨਿਏਂਡਰਥਲ ਡੀਐਨਏ ਦੇ ਇੱਕ ਸਨਿੱਪਟ ਵਾਲੇ ਕੋਵਿਡ -19 ਮਰੀਜ਼ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਜੋਖਮ ਰੱਖਦੇ ਹਨ, ਪਾਬੋ ਨੇ 2020 ਦੇ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ।

ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ:

ਸਟਾਕਹੋਮ ਵਿੱਚ ਨੋਬਲ ਕਮੇਟੀ ਤੋਂ, ਸਵੀਡਿਸ਼ ਵਿਗਿਆਨੀ ਦੇ ਕੰਮ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜੁਲੀਨ ਜ਼ੀਰਾਥ: "ਮਨੁੱਖ ਜਾਤੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਸਾਡੇ ਪੂਲ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਲੈਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਵਾਂਤੇ ਪਾਬੋ ਸਾਡੇ ਕੁਝ ਨਜ਼ਦੀਕੀਆਂ ਦੇ ਜੀਨੋਮ ਨੂੰ ਕ੍ਰਮਬੱਧ ਕਰਕੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਉਸ ਬੁਝਾਰਤ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ। ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ - ਨਿਏਂਡਰਥਲ ਅਤੇ ਡੇਨੀਸੋਵਾ। "ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਗਏ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਿਲੱਖਣ ਕੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।"

ਨੋਬਲ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜੇਤੂ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ:

ਇਹ ਇਨਾਮ, ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਵਿਗਿਆਨਕ ਸੰਸਾਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਕਾਰੀ, ਸਵੀਡਨ ਦੇ ਕੈਰੋਲਿਨਸਕਾ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਦੀ ਨੋਬਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕੀਮਤ 10 ਮਿਲੀਅਨ ਸਵੀਡਿਸ਼ ਤਾਜ (\$900,357) ਹੈ। ਥੋਮਸ ਪਰਲਮੈਨ, ਫਿਜ਼ੀਓਲੋਜੀ ਜਾਂ ਮੈਡੀਸਨ ਲਈ ਨੋਬਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਸਕੱਤਰ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਬੋ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜਿੱਤ ਦੀ ਖਬਰ ਨਾਲ ਬੁਲਾਇਆ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 67 ਸਾਲਾ ਬਜ਼ੁਰਗ "ਹਾਵੀ" ਅਤੇ "ਬੋਲੀ ਰਹਿਤ" ਸੀ। ਉਸਨੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਦੱਸ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਠੀਕ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਰੋਮਾਂਚਿਤ ਸੀ, "ਪਰਲਮੈਨ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਨੋਬਲ ਬਾਰੇ:

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ, ਇਹ ਇਨਾਮ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਜੋੜੀ ਡੇਵਿਡ ਜੁਲੀਅਸ ਅਤੇ ਆਰਡੇਮ ਪੈਟਾਪੋਟਿਅਨ ਨੂੰ ਤਾਪਮਾਨ ਅਤੇ ਛੋਹ ਲਈ ਰੀਸੈਪਟਰਾਂ 'ਤੇ ਖੋਜਾਂ ਲਈ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗੰਭੀਰ ਦਰਦ ਸਮੇਤ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀਆਂ ਲਈ ਇਲਾਜ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਜੀਨੋਮ ਸੀਕੁਏਂਸਿੰਗ ਕੀ ਹੈ:

ਇੱਕ ਪ੍ਰਯੋਗਸ਼ਾਲਾ ਵਿਧੀ ਜੋ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਜੀਵ ਜਾਂ ਸੈੱਲ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪੂਰੇ ਜੈਨੋਟਿਕ ਮੈਕਅਪ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਧੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜੀਨੋਮ ਦੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿੱਚ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਕੌਸਟ ਵਰਗੀਆਂ ਖਾਸ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਕਿਵੇਂ ਬਣਦੀਆਂ ਹਨ। ਜੀਨੋਮਿਕ ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਿਮਾਰੀ ਦੇ ਨਿਦਾਨ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਲਈ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

Suzlon Energy chairman Tulsi Tanti passes away:

ਵਿੰਡ ਟਰਬਾਈਨ ਨਿਰਮਾਤਾ ਸੁਜ਼ਲੋਨ ਐਨਰਜੀ ਲਿਮਿਟਡ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ ਅਤੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਤੁਲਸੀ ਤਾਂਤੀ ਦਾ ਦਿਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ 64 ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਗੁਜਰਾਤ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਕਾਮਰਸ ਅਤੇ ਮਕੈਨੀਕਲ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਦੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਤਾਂਤੀ ਨੇ 1995 ਵਿੱਚ ਸੁਜ਼ਲੋਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਫਾਇਤੀ ਅਤੇ ਟਿਕਾਊ ਊਰਜਾ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਚੈਂਪੀਅਨ ਬਣਾ ਕੇ ਭਾਰਤੀ ਹਵਾ ਊਰਜਾ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ।

UNEP ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਫਾਈਲ ਨੋਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਤਾਂਤੀ ਨੇ ਇੱਕ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਕਾਰੋਬਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 1990 ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿੰਡ ਟਰਬਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਫ਼ੀ ਬਿਜਲੀ ਸਪਲਾਈ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਉਸਨੂੰ 2009 ਵਿੱਚ "ਧਰਤੀ ਦੇ ਚੈਂਪੀਅਨ" ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਤੁਲਸੀ ਤੰਤੀ ਬਾਰੇ:

ਟਾਈਮ ਮੈਗਜ਼ੀਨ ਦੁਆਰਾ 2007 ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ "ਵਾਤਾਵਰਣ ਦਾ ਰੀਰੋ" ਵੀ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਤੰਤੀ ਇੰਡੀਅਨ ਵਿੰਡ ਟਰਬਾਈਨ ਮੈਨੂਫੈਕਚਰਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਵੀ ਸਨ।
ਪੁਣੇ-ਅਧਾਰਤ ਕੰਪਨੀ ਕੋਲ 17 ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ 19.4 ਗੀਗਾਵਾਟ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਸਥਾਪਿਤ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਨਾਲ \$1.1 ਬਿਲੀਅਨ ਦਾ ਮਾਰਕੀਟ ਪੂੰਜੀਕਰਣ ਹੈ।
2012 ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ, ਨੀਤੀਗਤ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਕਾਰਨ ਕੰਪਨੀ ਦੀਆਂ ਵਿੰਡ ਟਰਬਾਈਨਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਘਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਜ਼ਲੋਨ ਭਾਰਤ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ-ਨੋਟ ਡਿਫਾਲਟਰ ਸੀ।
ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੀ ਇਸੇ ਮਿਆਦ 'ਚ ਘਾਟੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪ੍ਰੈਲ-ਜੂਨ ਤਿਮਾਹੀ 'ਚ ਸ਼ੁੱਧ ਲਾਭ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਸ਼ੇਅਰਾਂ 'ਚ ਲਗਭਗ 28 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਉਛਾਲ ਆਇਆ ਹੈ।

Formula-1 Racing: Sergio Perez won Singapore F1 GP 2022: ਰੈੱਡ ਬੁੱਲ ਦੇ ਡਰਾਈਵਰ, ਸਰਜੀਓ ਪੇਰੇਜ਼ ਨੇ ਸਿੰਗਾਪੁਰ ਫਾਰਮੂਲਾ 1 ਗ੍ਰਾਂ ਪ੍ਰੀ 2022 ਜਿੱਤਿਆ ਹੈ। ਪੇਰੇਜ਼ ਨੇ ਫਰਾਰੀ ਦੇ ਚਾਰਲਸ ਲੈਕਲਰਕ ਤੋਂ 7.5 ਸਕਿੰਟ ਅੱਗੇ ਰਹਿ ਕੇ ਦੂਜੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹੇ। ਫੇਰਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਲੋਸ ਸੈਨਜ਼ ਨੇ ਤੀਜਾ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਪੇਰੇਜ਼ ਦੇ ਸਾਥੀ ਅਤੇ ਇਤਾਲਵੀ ਜੀਪੀ 2022 ਦੇ ਜੇਤੂ ਮੈਕਸ ਵਰਸਟੈਪੇਨ ਦੌੜ ਵਿੱਚ ਸੱਤਵੇਂ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਰਹੇ। ਹੈਮਿਲਟਨ ਨੇ ਨੌਵਾਂ ਸਥਾਨ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ। ਵਰਸਟੈਪੇਨ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਵਿਸ਼ਵ ਚੈਂਪੀਅਨ ਬਣਨ ਲਈ ਜਿੱਤ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

NASA's SpaceX Crew-5 Launches to International Space Station: ਇੱਕ ਸਪੇਸਐਕਸ ਰਾਕੇਟ ਅਗਲੇ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਮਲੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਫਲੋਰੀਡਾ ਤੋਂ ਆਰਬਿਟ ਵਿੱਚ ਚੜ੍ਹਿਆ, ਇੱਕ ਰੂਸੀ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ, ਦੋ ਅਮਰੀਕੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਾਪਾਨੀ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ ਯੂਕਰੇਨ ਯੁੱਧ ਤਣਾਅ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪੁਲਾੜ ਵਿੱਚ ਯੂਐਸ-ਰੂਸੀ ਟੀਮ ਵਰਕ ਦੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਉੱਡ ਰਹੇ ਸਨ।

Read [Current Affairs in punjabi 04-10-2022](#)

ਚਾਲਕ ਦਲ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਬਾਰੇ:

ਸਪੇਸਐਕਸ ਕਰੂ 5 ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ, ਰੂਸੀ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ ਅੰਨਾ ਕਿਕੀਨਾ, ਨਾਸਾ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ ਜੋਸ਼ ਕੈਸਾਡਾ, ਨਾਸਾ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ ਨਿਕੋਲ ਮਾਨ ਅਤੇ ਜਾਪਾਨ ਏਰੋਸਪੇਸ ਐਕਸਪਲੋਰੇਸ਼ਨ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ ਕੋਇਚੀ ਵਾਕਾਟਾ ਇੱਕ ਫੋਟੋ ਲਈ ਪੇਜ਼ ਵਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਪੇਸ-ਪੈਡ 3 'ਤੇ ਲਾਂਚਿੰਗ ਪੈਡ 'ਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚਪਰੇਸ਼ਨਾਂ ਅਤੇ ਚੈਕਆਊਟ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਛੱਡਦੇ ਹਨ। ਕੋਪ ਕੈਨੇਵਰਲ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰ, ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਸਟੇਸ਼ਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਨ ਲਈ।

ISS ਮਿਸ਼ਨ:

ਟੇਸਲਾ ਦੇ ਸੀਈਓ ਐਲੋਨ ਮਸਕ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਨਿੱਜੀ ਰਾਕੇਟ ਉੱਦਮ ਦੁਆਰਾ ਮਈ 2020 ਵਿੱਚ ਯੂਐਸ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਕੂ-5 ਨਾਮਿਤ ਮਿਸ਼ਨ, ਪੰਜਵੇਂ ਪੂਰੇ ISS ਚਾਲਕ ਦਲ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨਦੇਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਾਸਾ ਸਪੇਸਐਕਸ ਵਾਹਨ 'ਤੇ ਸਵਾਰ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਪੇਸਐਕਸ ਲਾਂਚ ਵਾਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇੱਕ ਫਾਲਕਨ 9 ਰਾਕੇਟ ਇੱਕ ਕਰੂ ਡ੍ਰੈਗਨ ਕੈਪਸੂਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਐਂਡਰੋਸ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਕੋਪ ਕੈਨੇਵਰਲ ਵਿੱਚ ਨਾਸਾ ਦੇ ਕੈਨੇਡੀ ਸਪੇਸ ਸੈਂਟਰ ਤੋਂ ਦੁਪਹਿਰ ਨੂੰ ਸਾਫ਼ ਅਸਮਾਨ ਵਿੱਚ ਉਤਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਦੇ-ਪੜਾਅ, 23-ਮੰਜਲਾ-ਉੱਚਾ ਫਾਲਕਨ 9 ਲਾਂਚ ਟਾਵਰ ਤੋਂ ਚੜ੍ਹਿਆ ਜਦੋਂ ਇਸਦੇ ਨੌਂ ਮਰਲਿਨ ਇੰਜਣ ਭਾਫ਼ ਦੇ ਬੱਦਲਾਂ ਅਤੇ ਲਾਲ-ਸੰਤਰੀ ਫਾਇਰ ਗੋਲੇ ਵਿੱਚ ਜੀਵਨ ਲਈ ਗਰਜ ਰਹੇ ਸਨ।

ਰੂਸੀ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ:

ਇਹ ਮਿਸ਼ਨ ਅੰਨਾ ਕਿਕੀਨਾ, 38, ਰੋਸਕੋਸਮੋਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਰਗਰਮ ਡਿਊਟੀ 'ਤੇ ਇਕੱਲੀ ਮਹਿਲਾ ਪੁਲਾੜ ਯਾਤਰੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਦੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਾ ਦੀ ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰੂਸੀ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਪੁਲਾੜ ਉਡਾਣ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਪੁਲਾੜ ਯਾਨ ਧਰਤੀ ਦੇ ਪੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ, ਕਿਕੀਨਾ ਨੇ "ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵਧੀਆ ਮੌਕਾ ਦੇਣਾ" ਲਈ NASA, Roscosmos ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਸਟੇਸ਼ਨ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।

ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੁਲਾੜ ਸਟੇਸ਼ਨ (ISS) ਬਾਰੇ:

ਆਈਐਸਐਸ, ਇੱਕ ਫੁੱਟਬਾਲ ਮੈਦਾਨ ਦੀ ਲੰਬਾਈ, 2000 ਤੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਯੂਐਸ-ਰੂਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਾਲੇ ਸੰਘ ਦੁਆਰਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੈਨੇਡਾ, ਜਾਪਾਨ ਅਤੇ 11 ਯੂਰਪੀਅਨ ਦੇਸ਼ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਸ ਦਾ ਜਨਮ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਢਹਿ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸ਼ੀਤ ਯੁੱਧ ਦੀਆਂ ਦੁਸ਼ਮਣੀਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਸ਼ਿੰਗਟਨ ਅਤੇ ਮਾਸਕੋ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਮੁਲ ਅਮਰੀਕੀ-ਸੋਵੀਅਤ ਪੁਲਾੜ ਦੌੜ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ।

Aditya Birla Health Insurance launches Activ Fit for young & healthy adults: ਆਦਿਤਿਆ ਬਿਰਲਾ ਕੈਪੀਟਲ ਲਿਮਿਟੇਡ (ABCL) ਦੀ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਆਦਿਤਿਆ ਬਿਰਲਾ ਹੈਲਥ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ (ABHICL), ਨੇ ਐਕਟਿਵ ਫਿਟ ਲਾਂਚ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਨੌਜਵਾਨ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਬਾਲਗਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਸਿਹਤ ਬੀਮਾ ਯੋਜਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਹੈ।

ਆਦਿਤਿਆ ਬਿਰਲਾ ਹੈਲਥ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੁਆਰਾ ਐਕਟਿਵ ਫਿਟ ਪਲਾਨ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਚਿਹਰੇ ਦੇ ਸਕੈਨ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਛੂਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਹੈਲਥ ਰਿਟਰਨ TM ਅਤੇ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਬਿੰਗ ਰੀਫਿਲ ਬੀਮਾ ਸਮੂਹ ਲਈ ਇੱਕ ਆਕਰਸ਼ਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਆਦਿਤਿਆ ਬਿਰਲਾ ਹੈਲਥ ਇੰਸੂਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੁਆਰਾ 'ਐਕਟਿਵ ਫਿਟ' ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

ਪਾਲਿਸੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਛੂਟ ਮਿਲਦੀ ਹੈ।
35 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਗਾਹਕ, ਨਵਿਆਉਣ 'ਤੇ ਅਰਲੀ ਬਰਡ ਡਿਸਕਾਊਂਟ, 4ਵੇਂ ਤੋਂ 7ਵੇਂ ਪਾਲਿਸੀ ਸਾਲ ਤੱਕ 5 ਫੀਸਦੀ ਅਤੇ ਪਾਲਿਸੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਲਈ 8ਵੇਂ ਪਾਲਿਸੀ ਸਾਲ ਤੱਕ 10 ਫੀਸਦੀ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਨ।
ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹਿਣ ਲਈ ਗਾਹਕ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨੂੰ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈਲਥ ਰਿਟਰਨ TM ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।
ਗਾਹਕ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ 100 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਬਿੰਗ ਰੀਫਿਲ ਫੀਚਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।
ਐਕਟਿਵ ਫਿਟ ਪਲਾਨ ਵਿੱਚ ਆਧੁਨਿਕ ਇਲਾਜ, ਮਾਨਸਿਕ ਦੇਖਭਾਲ ਕਵਰ, HIV/AIDS, ਅਤੇ STD, ਡੇਅ ਕੋਅਰ ਇਲਾਜ, ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਤੇ ਰੇਡ ਐਂਥੁਲੈੱਸ ਕਵਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।
ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਜਣੇਪਾ ਲਾਭ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਜਣੇਪੇ, ਸੀ-ਸੈਕਸ਼ਨ ਡਿਲਿਵਰੀ, ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਖਰਚੇ, ਟੀਕਾਕਰਨ ਦੇ ਖਰਚੇ, ਅਤੇ ਸਟੈਮ ਸੈੱਲ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

Government approves ₹26,000 crore for installation of 25,000 mobile towers in 500 days: ਸਰਕਾਰ ਨੇ 500 ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ 25,000 ਮੋਬਾਈਲ ਟਾਵਰ ਲਗਾਉਣ ਲਈ 26,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਦੂਰਸੰਚਾਰ

ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਯੂਨੀਵਰਸਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਓਬਲੀਗੇਸ਼ਨ ਫੰਡ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਭਾਰਤ ਬਰਾਡਬੈਂਡ ਨੈਟਵਰਕ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

500 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਟੈਲੀਕਾਮ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦਾ ਐਲਾਨ ਟੈਲੀਕਾਮ ਮੰਤਰੀ ਅਸ਼ਵਨੀ ਵੈਸ਼ਨਵ ਨੇ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਚੱਲੀ ਡਿਜੀਟਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਨਫਰੰਸ ਆਫ ਸਟੇਟ ਆਈਟੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ। ਰਾਜ ਦੇ ਆਈਟੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ਲੰਬੀ ਡਿਜੀਟਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ 12 ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸ਼ਾਸਿਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਆਈਟੀ ਮੰਤਰੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। 12 ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਅਸਾਮ, ਬਿਹਾਰ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਗੁਜਰਾਤ, ਗੋਆ, ਮਨੀਪੁਰ, ਉਤਰਾਖੰਡ, ਤੇਲੰਗਾਨਾ, ਮਿਜ਼ੋਰਮ, ਸਿੱਕਮ ਅਤੇ ਪੁਡੁਚੇਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਕਈ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਆਈਟੀ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਲੈਕਟ੍ਰੋਨਿਕਸ ਅਤੇ ਸੂਚਨਾ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਉਦਮ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਰਾਜੀਵ ਚੰਦਰਸ਼ੇਖਰ ਅਤੇ ਸੰਚਾਰ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਦੇਵਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

Historic MoU Signed to launch India's Rupay debit card in

Oman: ਨੈਸ਼ਨਲ ਪੇਮੈਂਟਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ (NPCI) ਅਤੇ ਓਮਾਨ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਨੇ ਓਮਾਨ ਵਿੱਚ ਰੁਪੇ ਡੈਬਿਟ ਕਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਮਝੌਤਾ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕੀਤੇ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਮੈਂਦਰਿਕ ਕਨੈਕਟੀਵਿਟੀ ਦੀ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੀਂ ਮਿਆਦ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਰਾਹ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ:

ਵਿਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਵੀ. ਮੁਰਲੀਧਰਨ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਹੁੰਦੇ ਦੇਖਿਆ ਅਤੇ ਓਮਾਨ ਦੀ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤਾਹਿਰ ਅਲ ਅਮਰੀ ਨਾਲ ਮੁਲਾਕਾਤ ਕੀਤੀ। ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਮੁਰਲੀਧਰਨ ਓਮਾਨ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਮਸਕਟ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਦੌਰੇ ਲਈ ਹਰੇਕ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹੁੰਚੇ। ਐਮਓਯੂ ਨੂੰ ਦੁਵੱਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵਾਂ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਕਰਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਮੰਤਰੀ ਵੀ. ਮੁਰਲੀਧਰਨ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ, "H.E. ਤਾਹਿਰ ਅਲ ਅਮਰੀ, ਸਰਕਾਰੀ ਪ੍ਰਧਾਨ, ਕੇਂਦਰੀ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਓਮਾਨ ਅਤੇ ਓਮਾਨ ਵਿੱਚ ਰੁਪੇ ਡੈਬਿਟ ਕਾਰਡ ਨੂੰ ਲਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਬੀਓ ਅਤੇ ਐਨਪੀਸੀਆਈ ਵਿਚਕਾਰ ਇਤਿਹਾਸਕ ਸਹਿਮਤੀ ਪੱਤਰ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਦਾ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਜੋ ਮੁਦਰਾ ਸੰਪਰਕ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੇਂ ਦੌਰ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਰਾਹ ਤਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

ਇੱਕ ਗਲੋਬਲ ਲੀਡਰ ਵਜੋਂ UPI ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਉਣਾ:

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਯੂ.ਕੇ., ਯੂ.ਏ.ਈ ਜਾਂ ਗੁਆਂਢੀ ਭੂਟਾਨ, ਨੇਪਾਲ ਦੀ ਯਾਤਰਾ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਵਪਾਰੀ ਦੁਕਾਨਾਂ 'ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਚੈੱਕਆਊਟ ਅਨੁਭਵ 'ਸਕੈਨ ਐਂਡ ਗੋ' ਜਿੰਨਾ ਸਹਿਜ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਫਾਰੇਕਸ ਕਾਰਡ ਜਾਂ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ ਜਾਂ ਨਕਦੀ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ UPI ਐਪ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇੱਕ ਵਪਾਰੀ ਆਊਟਲੈਟ ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਚੈੱਕਆਊਟ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। NPCI ਦੀ ਗਲੋਬਲ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਨੇ UPI ਦੁਆਰਾ ਸੰਚਾਲਿਤ BHIM ਐਪ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਭੂਟਾਨ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਸਾਈਨ ਆੱਪ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭੂਟਾਨ ਆਪਣੀ QR ਤੈਨਾਤੀ ਲਈ UPI ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾ ਦੇਸ਼ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ, NIPL ਨੇ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਲਈ ਯੂਕੇ ਵਿੱਚ UPI-ਅਧਾਰਿਤ QR ਕੋਡ ਹੱਲਾਂ ਨੂੰ PayXpert ਦੇ ਸਾਰੇ Android POS ਡਿਵਾਈਸਾਂ 'ਤੇ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ UK ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਹੱਲ ਪ੍ਰਦਾਤਾ PayXpert ਨਾਲ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ।

UPI ਸਵੀਕ੍ਰਿਤੀ UAE ਦੇ Mashreq Bank ਨਾਲ ਵੀ ਲਾਈਵ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ UAE ਵਿੱਚ QR ਕੋਡ ਨੂੰ ਤੈਨਾਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। P2M ਸਪੇਸ ਵਿੱਚ, UAE ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਯਾਤਰੀ ਅਤੇ ਸੈਲਾਨੀ ਹੁਣ 10,000 ਦੁਕਾਨਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਸਟੋਰਾਂ ਵਿੱਚ BHIM UPI ਰਾਹੀਂ NEOPAY, Mashreq Bank ਦੀ ਭੁਗਤਾਨ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਨਵੰਬਰ ਵਿੱਚ, NIPL ਨੇ UAE ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ ਵਪਾਰੀ

ਗ੍ਰਹਿਣਕਰਤਾ-ਨੈਟਵਰਕ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ-ਨਾਲ ਵੀ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਜੋ UAE ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਭਾਰਤੀ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰਿਟੇਲ ਵਪਾਰੀ ਭਾਈਵਾਲਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜਵੈਲਰ, ਸੁਪਰਮਾਰਕੀਟਾਂ ਅਤੇ ਡਿਊਟੀ ਵਿੱਚ UPI-ਅਧਾਰਿਤ ਮੋਬਾਈਲ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਨਿਰਵਿਘਨ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। -ਮੁਫਤ ਦੁਕਾਨਾਂ। ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ, ਪੰਜ ਦੱਖਣ-ਪੂਰਬੀ ਏਸ਼ੀਆਈ ਗੋਲਿਅਥ-ਮਲੇਸ਼ੀਆ, ਸਿੰਗਾਪੁਰ, ਇੰਡੋਨੇਸ਼ੀਆ, ਥਾਈਲੈਂਡ ਅਤੇ ਫਿਲੀਪੀਨਜ਼-ਆਪਣੇ ਸਬੰਧਤ QR ਕੋਡ ਭੁਗਤਾਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਜੋੜਨ ਲਈ ਇੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ 'ਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨਗੇ। ਇਹ ਪੂਰੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ QR ਕੋਡਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਪਾਰੀ ਭੁਗਤਾਨਾਂ ਲਈ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰੇਗਾ।

ਭਾਰਤ-ਓਮਾਨ ਸਬੰਧ:

ਓਮਾਨ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਦੂਤਾਵਾਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਓਮਾਨ ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 624,000 ਭਾਰਤੀ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਈ 2021 ਤੱਕ ਲਗਭਗ 4,83,901 ਸਟਾਫ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ੇਵਰ ਹਨ। ਓਮਾਨ ਵਿੱਚ 150-200 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਭਾਰਤੀ ਪਰਿਵਾਰ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 2 ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਥਾਨ ਮਜ਼ਬੂਤ ਵਿੱਤੀ, ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਅੰਤਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 15-17 ਦਸੰਬਰ 2020 ਨੂੰ ਓਮਾਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਹਰੇਕ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਉੱਚ-ਪੱਧਰੀ ਦੌਰਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਅਤੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਤਬਦੀਲੀ ਹੋਈ। 2018 ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਓਮਾਨ ਦਾ ਵੀ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਦੇਸ਼ ਮੰਤਰੀ ਐਸ ਜੈਸ਼ੰਕਰ ਨੇ 2019 ਵਿੱਚ ਓਮਾਨ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ। ਤਾਜ਼ਾ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਓਮਾਨ ਦੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਮੰਤਰੀ ਸੱਯਦ ਬਦਰ ਅਲ-ਬੁਸੈਦੀ ਨੇ ਮਾਰਚ 2022 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਕੈਸ ਬਿਨ ਮੁਹੰਮਦ ਅਲ ਯੁਸਫ, ਮੰਤਰੀ ਵਣਜ, ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਫੀਡਿੰਗ ਪ੍ਰਮੋਸ਼ਨ ਨੇ ਮਈ 2022 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ।

ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਓਮਾਨ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਲੋਕਾਂ-ਦਰ-ਲੋਕ ਸਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਧਾਰਿਤ ਗਰਮ ਅਤੇ ਸੁਹਾਵਣੇ ਸਬੰਧ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। MEA ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਯਾਤਰਾ ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਓਮਾਨ ਦਰਮਿਆਨ ਦੁਵੱਲੇ ਸਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਡੂੰਘਾਈ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਰਗਾਂ ਨੂੰ ਚਾਰਟ ਕਰਨ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗੀ।

Majestic Hindu temple opens in Dubai:

ਦੁਬਈ ਦੇ ਜੇਬਲ ਅਲੀ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਵੇਂ ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮੰਦਰ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਅਰਬੀ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰਲ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਦੇਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ, ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਸਦਭਾਵਨਾ ਦਾ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਮੰਦਰ ਇੱਕ ਗੁਆਂਢ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੂਏਈ ਦੇ ਪੂਜਾ ਪਿੰਡ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਿੰਦੂ ਪੂਜਾ ਘਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

ਮੰਦਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਸਹਿਣਸ਼ੀਲਤਾ ਅਤੇ ਸਹਿਰੋਂਦ ਦੇ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ੇਖ ਨਾਹਯਾਨ ਬਿਨ ਮੁਬਾਰਕ ਅਲ ਨਾਹਯਾਨ ਅਤੇ ਰਾਜਦੂਤ ਸੰਜੇ ਸੁਧੀਰ ਨੇ ਕੀਤਾ। ਸੰਜੇ ਸੁਧੀਰ ਨੇ ਯੂਏਈ ਵਿੱਚ 3.5 ਮਿਲੀਅਨ ਭਾਰਤੀ ਆਬਾਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਲਈ ਯੂਏਈ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਯੂਏਈ ਦੇ ਪੂਜਾ ਵਿਲੇਜ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਨੌਂ ਧਾਰਮਿਕ ਅਸਥਾਨ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਚਰਚ, ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦਰਬਾਰ ਸਿੱਖ ਗੁਰਦੁਆਰਾ, ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਹਿੰਦੂ ਪੂਜਾ ਘਰ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਦਘਾਟਨੀ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਸੰਚਾਲਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ (ਸੀਡੀਏ) ਲਈ ਸੇਸ਼ਲ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਸੀਈਓ ਡਾ. ਉਮਰ ਅਲ ਮੁਖੰਨਾ, ਹਿੰਦੂ ਮੰਦਰ ਦੁਬਈ ਦੇ ਟਰੱਸਟੀ ਰਾਜੂ ਸ਼ਰਾਫ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਅਹਿਮਦ ਅਬਦੁਲ ਕਰੀਮ ਜੁਲਫਰ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਉਦਘਾਟਨੀ ਸਮਾਰੋਹ ਵਿੱਚ, ਕੁਟਨੀਤਕ ਮਿਸ਼ਨਾਂ, ਕਈ ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਨੇਤਾਵਾਂ,

ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਸਮੇਤ 200 ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਤਵੰਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਇਹ ਮੰਦਰ 70,000 ਵਰਗ ਫੁੱਟ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਐਲਾਨ 2020 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਨੱਕਾਸ਼ੀ, ਸਜਾਵਟੀ ਥੰਮ੍ਹ, ਪਿੱਤਲ ਦੇ ਗੋਲੇ, ਅਤੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਜਾਲੀ ਵਾਲੇ ਪਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਭਾਰਤੀ ਅਤੇ ਅਰਬੀ ਆਰਕੀਟੈਕਚਰ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਹਨ।

Former German Chancellor Angela Merkel Wins UNHCR's Nansen Refugee Award: ਸਾਬਕਾ ਜਰਮਨ ਚਾਂਸਲਰ ਐਂਜੇਲਾ ਮਾਰਕੇਲ ਨੇ ਸੀਰੀਆ ਸੰਕਟ ਦੇ ਸਿਖਰ 'ਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਹਤਾਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਉਸ ਦੀ "ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ, ਹਿੰਮਤ ਅਤੇ ਹਮਦਰਦੀ" ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (UNHCR) ਦਾ ਵੱਕਾਰੀ ਨੈਨਸੇਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਜਿੱਤਿਆ। ਡਾ. ਐਂਜੇਲਾ ਮਾਰਕੇਲ ਨੂੰ ਭੱਜਣ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਜਰਮਨੀ ਦੀ ਸੰਘੀ ਚਾਂਸਲਰ ਵਜੋਂ ਸਿਆਸੀ ਹਿੰਮਤ, ਹਮਦਰਦੀ ਅਤੇ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ 2022 ਨੈਨਸੇਨ ਅਵਾਰਡ ਗਲੋਬਲ ਜੇਤੂ ਹੈ।

ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ:

ਸਾਲ 2022 ਇੱਕ ਸਦੀ (100 ਸਾਲ) ਵਜੋਂ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ 1922 ਵਿੱਚ ਫ੍ਰਿਡਟਜ਼ੇਫ ਨੈਨਸੇਨ ਨੂੰ ਨੋਬਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੈਨਸੇਨ ਪਾਸਪੋਰਟ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਨੂੰ ਵੀ 100 ਸਾਲ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਪਛਾਣ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਿਸ ਨੇ ਇਸਦੇ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਖੋਜ ਵਿੱਚ ਸਰਹੱਦਾਂ ਪਾਰ ਜਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਇਆ।

UNHCR ਨੈਨਸੇਨ ਰਫਿਊਜੀ ਅਵਾਰਡ ਚੋਣ ਕਮੇਟੀ ਨੇ 2022 ਲਈ ਚਾਰ ਖੇਤਰੀ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ:

ਅਫਰੀਕਾ ਲਈ ਨੈਨਸੇਨ ਅਵਾਰਡ 2022 ਖੇਤਰੀ ਜੇਤੂ ਨੂੰ ਅਹਿਮਦੋ ਐਗ ਅਲਬੋਰੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵਿੱਚ ਮੌਰੀਤਾਨੀਆ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਲ-ਵਲੰਟੀਅਰ ਫਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ, ਦ ਮਬੇਰਾ ਫਾਇਰ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿਸੇਂਟਾ ਗੋਂਜ਼ਾਲੇਜ਼ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਇੱਕ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਕਾਰਕੁਨ, ਜਿਸਦਾ ਕੋਸਟਾ ਰੀਕਾ ਵਿੱਚ ਕੋਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਸਥਾਨਕ ਅਤੇ ਪਨਾਹ ਮੰਗਣ ਵਾਲੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੀਕਸਵੇ ਮਿਆਮਾਰ, ਇੱਕ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਸੰਸਥਾ ਜੋ ਲੋੜਵੰਦ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਲੋਕ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੂੰ ਏਸ਼ੀਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਂਤ ਲਈ ਖੇਤਰੀ ਜੇਤੂ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਅਤੇ ਉੱਤਰੀ ਅਫਰੀਕਾ ਲਈ ਖੇਤਰੀ ਜੇਤੂ ਵਜੋਂ ਡਾ. ਨਾਗਮ ਹਸਨ, ਇਰਾਕ ਤੋਂ ਇੱਕ ਗਾਇਨੀਕੋਲੋਜਿਸਟ ਜੋ ਸਾਥੀ ਯਜ਼ੀਦੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਦਮੇ ਤੋਂ ਉਭਰਨ ਲਈ ISIS ਦੁਆਰਾ ਗ਼ੁਲਾਮੀ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

UNHCR ਨੈਨਸੇਨ ਰਫਿਊਜੀ ਅਵਾਰਡ ਬਾਰੇ:

ਇਹ 1954 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਾਲਾਨਾ ਪੁਰਸਕਾਰ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਨਾਮ ਨਾਰਵੇਈ ਖੋਜੀ, ਵਿਗਿਆਨੀ, ਡਿਪਲੋਮੈਟ ਅਤੇ ਮਾਨਵਤਾਵਾਦੀ ਫ੍ਰਿਡਟਜ਼ੇਫ ਨੈਨਸੇਨ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਫਰਿਡਟਜ਼ੇਫ ਨੈਨਸੇਨ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਲਈ ਪਹਿਲਾ ਹਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੀ। ਉਸਨੂੰ ਯੁੱਧ ਦੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਣ ਅਤੇ ਰੋਮਾਨੋਵ, ਓਟੋਮੈਨ ਅਤੇ ਆਸਟ੍ਰੋ-ਹੰਗਰੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਲੱਖਾਂ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਲਈ 1922 ਦਾ ਨੋਬਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਹ ਅਵਾਰਡ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ, ਸਮੂਹ ਜਾਂ ਸੰਸਥਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਜਾਂ ਰਾਜ ਰਹਿਤ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਫਰਜ਼ ਦੇ ਸੱਦੇ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਗਿਆ ਹੈ।

Amit Shah Announces ST Status For Paharis In Jammu And Kashmir: ਕੇਂਦਰੀ ਗ੍ਰਹਿ ਮੰਤਰੀ ਅਮਿਤ ਸ਼ਾਹ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਪਹਾੜੀ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਨਜਾਤੀ (ਐਸਟੀ) ਦਾ ਦਰਜਾ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਮਿਲੇਗਾ। ਅਗਸਤ 2019 ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 370 ਅਤੇ 35ਏ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਨੇ ਜੰਮੂ ਅਤੇ ਕਸ਼ਮੀਰ ਦੇ ਵੱਧੇ ਵਰਗਾਂ ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕੀਤਾ।

ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਐਸਟੀ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ
ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ST ਕੋਟਾ ਸਰਕਾਰੀ ਨੌਕਰੀਆਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ 7% ਸਥਾਨ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

ਗੁੱਜਰ ਅਤੇ ਬੇਕਰਵਾਲ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ 1991 ਤੋਂ ਐਸ.ਟੀ ਦਾ ਲਾਭ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਹਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਜਨਵਰੀ 2020 ਤੋਂ ਓਬੀਸੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ 4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕੋਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਮਾਰਚ 2020 ਵਿੱਚ ਜਸਟਿਸ ਸ਼ਰਮਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਗੁੱਜਰਾਂ ਅਤੇ ਬੇਕਰਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦਾ ਜਾਪਦਾ ਸੀ।

ਪਹਾੜੀਆਂ ਨੂੰ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਜੰਮੂ-ਕਸ਼ਮੀਰ ਵਿੱਚ ਗੁੱਜਰਾਂ ਅਤੇ ਬੇਕਰਵਾਲਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤੇ ਗਏ।

ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਵਿੱਚ 40 ਫੀਸਦੀ ਆਬਾਦੀ ਗੁੱਜਰ ਅਤੇ ਬੇਕਰਵਾਲ ਹਨ ਅਤੇ ਪਹਾੜੀਆਂ ਕੁਝ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨਰਿੰਦਰ ਮੋਦੀ ਨੇ ਸਮੁੱਚੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ 56,000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।

Oil Prices Rises As OPEC+ Deep Cuts: ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਤਿੰਨ-ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈਆਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਓਪੇਕ + 2020 ਕੋਵਿਡ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਸਭ ਤੋਂ ਡੂੰਘੀ ਕਟੌਤੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ, ਇੱਕ ਤੰਗ ਬਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਕਟੌਤੀ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ। ਯੂਐਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅੰਕੜਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਕੀਮਤਾਂ ਵਧੀਆਂ ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਕੱਚੇ ਅਤੇ ਈਧਨ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਬ੍ਰੈਂਟ ਕਰੂਡ 1.57 ਡਾਲਰ ਜਾਂ 1.7 ਫੀਸਦੀ ਵਧ ਕੇ 93.37 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਰਲ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋਇਆ। ਬ੍ਰੈਂਟ \$93.96 ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਰਲ ਦੇ ਸੈਸ਼ਨ ਦੇ ਉੱਚੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਜੋ 15 ਸਤੰਬਰ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ ਹੈ।

ਕਿੰਨੀ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

OPEC+ ਤੋਂ 2 ਮਿਲੀਅਨ-ਬੈਰਲ-ਪ੍ਰਤੀ-ਦਿਨ (bpd) ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਕਵਰੀ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਲਮੀ ਆਰਥਿਕ ਮੰਦੀ, ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਜ਼ਬੂਤ ਡਾਲਰ ਦੇ ਵਧਣ ਦੇ ਡਰ ਕਾਰਨ \$ 120 ਤੋਂ ਲਗਭਗ \$ 90 ਤੱਕ ਘੱਟ ਗਈ ਹੈ। ਯੂਐਸ ਵੈਸਟ ਟੈਕਸਾਸ ਇੰਟਰਮੀਡੀਏਟ (ਡਬਲਯੂਟੀਆਈ) ਕਰੂਡ 1.24 ਡਾਲਰ ਜਾਂ 1.4% ਵਧ ਕੇ 87.76 ਡਾਲਰ ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਰਲ 'ਤੇ ਬੰਦ ਹੋਇਆ। ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਇਹ \$88.42 ਪ੍ਰਤੀ ਬੈਰਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਸਤੰਬਰ 15 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਦੋ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰੈਂਟ ਅਤੇ ਡਬਲਯੂਟੀਆਈ ਦੋਵਾਂ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਕੀ ਕਹਿ ਰਹੇ ਹਨ:

ਸਿਟੀ ਇੰਡੈਕਸ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਿੱਤੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ, ਫਿਓਨਾ ਸਿਨਕੋਟਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਕਟੌਤੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵਿੱਚ ਇਸ ਹਫ਼ਤੇ ਤੇਲ ਵਧ ਰਿਹਾ ਸੀ। "ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਕਟੌਤੀ ਦਾ ਅਸਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਛੋਟਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੇ ਆਉਟਪੁੱਟ ਕੋਟੇ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ," ਸਿਨਕੋਟਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ। ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ, OPEC+ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ 3.58 ਮਿਲੀਅਨ bpd ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਕਈ ਦੇਸ਼ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੋਟੇ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਹੇਠਾਂ ਪੰਪ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। "ਸਾਡਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਆਉਟਪੁੱਟ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੱਧ ਪੂਰਬ ਦੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ, ਯੂਏਈ ਅਤੇ ਕੁਵੈਤ ਕਰਨਗੇ," ਰਿਸਟੈਂਡ ਐਨਰਜੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਜੋਰਜ ਲਿਓਨ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਇਸ ਦੌਰਾਨ, ਰੂਸ ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਮਾਸਕੋ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਪੱਛਮ ਦੁਆਰਾ ਲਗਾਏ ਗਏ ਮੁੱਲ ਕੈਂਪਾਂ ਦੇ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤੇਲ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਵ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ:

ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਜ ਅਮਰੀਕਾ ਓਪੇਕ + ਉਤਪਾਦਕਾਂ 'ਤੇ ਡੂੰਘੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਇੱਕ ਸਰੋਤ ਨੇ ਰੋਇਟਰਜ਼ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ, ਕਿ ਉੱਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਐ ਬਿਡੇਨ 8 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਮੱਧਕਾਲੀ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਯੂਐਸ ਗੈਸੋਲੀਨ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਿਡੇਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਸਾਲ ਗੈਸੋਲੀਨ ਦੀਆਂ ਉੱਚੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਧੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘੱਟ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।

ਯੂਐਸ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ, ਕੱਚੇ ਸਟਾਕ, ਗੈਸੋਲੀਨ ਅਤੇ ਡਿਸਟਿਲਟ ਵਸਤੂਆਂ ਵਿੱਚ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ, ਉਰਜਾ ਸੂਚਨਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਕਿਹਾ. ਕਰੂਡ ਇਨਵੈਂਟਰੀਜ਼ (USOILC=ECI) ਨੇ 1.4 ਮਿਲੀਅਨ ਬੈਰਲ ਦੇ 429.2 ਮਿਲੀਅਨ ਬੈਰਲ 'ਤੇ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਡਰਾਅ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ।

ਯੂਐਸ ਗੈਸੋਲੀਨ ਸਟਾਕ (USOILG=ECI) 4.7 ਮਿਲੀਅਨ ਬੈਰਲ ਦੀ ਉਮੀਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਿੱਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਡਿਸਟਿਲਟ ਸਟਾਕਪਾਈਲ (USOILD=ECI), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਡੀਜ਼ਲ ਅਤੇ ਹੀਟਿੰਗ ਆਇਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੇ ਵੀ 3.4 ਮਿਲੀਅਨ ਬੈਰਲ ਦੀ ਗਿਰਾਵਟ, ਉਮੀਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਡਰਾਅ ਪੋਸਟ ਕੀਤਾ। . ਸ਼ਿਕਾਗੋ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਈਸ ਫਿਊਚਰਜ਼ ਗਰੁੱਪ ਦੇ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕ ਫਿਲ ਫਲਿਨ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅਸੀਂ ਯਕੀਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਗੈਸੋਲੀਨ ਅਤੇ ਡੀਜ਼ਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਕਾਫ਼ੀ ਨਾਟਕੀ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ।" "ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੇ ਮੰਤਰ ਅਸੀਂ ਦੇਖ ਰਹੇ ਹਾਂ ਉਹ ਹੈ ਆਰਥਿਕਤਾ ਹੌਲੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਖਰ ਦੀ ਮੰਗ ਕਾਰਨ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਹੇਠਾਂ ਆ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਸੰਖਿਆ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸੋਚਣ ਨਾਲੋਂ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਜਾਪਦੀ ਹੈ।"

OPEC+ ਬਾਰੇ:

ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸੰਗਠਨ (OPEC) ਇੱਕ ਸਥਾਈ, ਅੰਤਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਗਠਨ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਇਰਾਨ, ਇਰਾਕ, ਕੁਵੈਤ, ਸਾਊਦੀ ਅਰਬ ਅਤੇ ਵੈਨੇਜ਼ੁਏਲਾ ਦੁਆਰਾ 1960 ਵਿੱਚ ਇਰਾਕ ਵਿੱਚ ਆਯੋਜਿਤ ਬਗਦਾਦ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ ਜਿਨੀਵਾ, ਸਵਿਟਜ਼ਰਲੈਂਡ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਫਿਰ 1965 ਵਿੱਚ ਵਿਏਨਾ, ਆਸਟਰੀਆ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਗਲੋਬਲ ਤੇਲ ਉਤਪਾਦਨ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਨ 44 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਦੇ "ਸਾਬਤ" ਤੇਲ ਭੰਡਾਰਾਂ ਦਾ 81.5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ। Punjab Current Affairs

ਇਸਦਾ ਉਦੇਸ਼:

ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਨੀਤੀਆਂ ਦਾ ਤਾਲਮੇਲ ਅਤੇ ਏਕੀਕਰਨ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਉਤਪਾਦਕਾਂ ਲਈ ਨਿਰਪੱਖ ਅਤੇ ਸਥਿਰ ਕੀਮਤਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੈਟਰੋਲੀਅਮ ਦੀ ਕੁਸ਼ਲ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਨਿਯਮਤ ਸਪਲਾਈ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਪੂੰਜੀ 'ਤੇ ਉਚਿਤ ਵਾਪਸੀ

The SASTRA Ramanujan Prize for 2022 will be awarded to

Yunqing Tang: 2022 ਲਈ ਸਸਤਰ ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਕੈਲੀਫੋਰਨੀਆ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ, ਬਰਕਲੇ, ਯੂਐਸਏ ਵਿਖੇ ਯੂਨਕਿੰਗ ਟੈਂਗ ਸਹਾਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਵਾਰਡ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਸ਼ਨਮੁਘਾ ਆਰਟਸ, ਸਾਇੰਸ, ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਰਿਸਰਚ ਅਕੈਡਮੀ (ਸਸਤ੍ਰਾ) ਦੁਆਰਾ 2005 ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਪੁਰਸਕਾਰ

ਵਿੱਚ \$10,000 ਦਾ ਨਕਦ ਇਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ 32 ਸਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ ਹੈ।

2022 ਲਈ SASTRA ਰਾਮਾਨੁਜਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਯੂਨਕਿੰਗ ਟੈਂਗ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਵਧੀਆ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸੁਮੇਲ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮਾਡਿਊਲਰ ਕਰਵ ਅਤੇ ਸ਼ਿਮੂਰਾ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਗਣਿਤ ਅਤੇ ਜਿਓਮੈਟਰੀ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਮਾਡਿਊਲਰ ਸਮੀਕਰਨ 'ਤੇ ਫ੍ਰੈਕ ਕੈਲਗਰੀ ਅਤੇ ਵੈਸੇਲਿਨ ਦਿਮਿਤਰੇਵ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਟੈਂਗ ਦਾ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਜਾਗਿਆ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਯੂਨਕਿੰਗ ਟੈਂਗ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਡੂੰਘੇ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਚਨਾਤਮਕ ਗਣਿਤ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਨਾਮ 20-22 ਦਸੰਬਰ, 2022 ਦੌਰਾਨ SASTRA ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਵਿਖੇ ਸੰਖਿਆ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

Yunqing Tang ਬਾਰੇ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਯੂਨਕਿੰਗ ਟੈਂਗ ਦਾ ਜਨਮ ਚੀਨ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ 2011 ਵਿੱਚ ਪੇਕਿੰਗ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਤੋਂ ਬੀਐਸਸੀ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਉੱਚ ਸਿੱਖਿਆ ਲਈ ਹਾਰਵਰਡ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਗਈ ਸੀ।

What Is The Gig Economy And The Issue Of Moonlighting:

ਚੰਦਰਮਾ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨਾਲ ਮਿਹਨਤਾਨੇ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਗਰਮ ਵਿਸ਼ਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਡੈਸਕ ਦੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਕੋਲ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ 'ਤੇ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੰਮ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੁਝ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਨੂੰ ਲੈਣਾ ਸੌਖਾ ਸੀ। ਜੁਲਾਈ ਵਿੱਚ, ਕੋਟਕ ਸਿਕਿਓਰਿਟੀਜ਼ ਨੇ ਇੱਕ ਅਧਿਐਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਵੇਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ 400 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ 60% ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਖੁਦ ਸਨ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਜੋ ਚੰਦਰਮਾ ਵਿੱਚ ਰੁੱਝਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਮੂਨਲਾਈਟਿੰਗ ਲਈ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤੀਕਿਰਿਆ:

ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ, ਵਿਪਰੋ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰਿਸ਼ਦ ਪ੍ਰੇਮਜੀ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ: "ਤਕਨੀਕੀ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੰਦਰਮਾ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਹ ਧੋਖਾਧੜੀ ਹੈ - ਸਾਦਾ ਅਤੇ ਸਧਾਰਨ।" ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਇਸ ਖੋਜ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 300 ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਬਰਖਾਸਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਪਾਸੇ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਫਰਮਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਹਿੱਤਾਂ ਦਾ ਟਕਰਾਅ ਹੋਇਆ। ਇੰਡੀਸ ਨੇ ਸਟਾਫ ਨੂੰ ਚੰਨ ਰੋਸ਼ਨੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਸਾਫਟਵੇਅਰ ਫਰਮ ਡੀਐਕਸਸੀ ਟੈਕਨੋਲੋਜੀਜ਼ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਚੰਦਰਮਾ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਚੁਣੌਤੀ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਉਸਦੀ ਡਬਲਯੂਐਫਐਚ (ਘਰ ਤੋਂ ਕੰਮ) ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਨੇ ਫਰਮ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਸਟਾਫ ਦੇਵਾਂ ਲਈ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਵਿਗੀ ਨੇ ਇੱਕ 'ਮੂਨਲਾਈਟਿੰਗ ਪਾਲਿਸੀ' ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ "ਆਪਣੇ ਫੁੱਲ-ਟਾਈਮ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਆਰਥਿਕ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਜਨੂੰਨ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।"

ਕਾਨੂੰਨ ਕੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:

ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਚੰਦਰਮਾ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਐਸ. ਰਵਿੰਦਰਨ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜੋ ਕਿਰਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾਹਰ ਹਨ, ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। "ਮੇਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਨੁਸਾਰ, ਹੁਣ ਤੱਕ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।" ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ ਜੋ ਦੋਹਰੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦੇ ਹਨ। ਫੈਕਟਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 60 ਦੋਹਰੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ "ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਾਲਗ ਕਾਮੇ

ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਿਨ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਾਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਦਿਨ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਤ"। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਸਿਰਫ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਸ਼੍ਰੀ ਰਵਿੰਦਰਨ ਦੱਸਦੇ ਹਨ।

ਗਿਗ ਆਰਥਿਕਤਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ:

Gig ਕਰਮਚਾਰੀ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਨਵੇਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਹਨ। ਉਹ ਉਹ ਹਨ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਐਨਲਾਈਨ ਆਰਡਰ ਕੀਤੇ ਭੋਜਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਸਾਨੂੰ ਘਰ ਤੋਂ ਦਫਤਰ ਜਾਂ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦਾ ਧਿਆਨ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕਬੀਲਾ ਛਾਲਾਂ ਮਾਰ ਕੇ ਵਧ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਉਹ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਣਸੁਲਝੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਬਿਜ਼ਨਸ ਸਟੈਂਡਰਡ ਅਖੌਤੀ ਗਿਗ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਆਕਾਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿੱਥੇ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਹੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ.

ਗਿਗ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦਾ ਆਕਾਰ ਅਤੇ ਵੰਡ:

- 23.5 ਮਿਲੀਅਨ: 2029-30 ਤੱਕ ਗਿਗ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ ਸੰਭਾਵਿਤ ਆਕਾਰ। ਇਹ ਗੈਰ-ਖੇਤੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ 6.7% ਹੈ।

- 7.7 ਮਿਲੀਅਨ: 2020-21 ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਗਿਗ ਅਰਥਚਾਰੇ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਖੇਤੀ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦਾ 2.6% ਹੈ।

ਉਦਯੋਗਿਕ ਵੰਡ:

- ਪ੍ਰਚੁਨ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ 2.7 ਮਿਲੀਅਨ ਗਿਗ ਵਰਕਰ, ਆਵਾਜਾਈ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ 1.3 ਮਿਲੀਅਨ

- ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ 600,000, ਵਿੱਤ ਅਤੇ ਬੀਮਾ ਵਿੱਚ ਹੋਰ 600,000

ਗਿਗ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ:

- ਨੌਕਰੀ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੀ ਘਾਟ, ਅਨਿਯਮਿਤ ਤਨਖਾਹ, ਅਤੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਥਿਤੀ

- ਉਪਲਬਧ ਕੰਮ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਤਤਾ ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਧ ਰਿਹਾ ਤਣਾਅ

- ਇੰਟਰਨੈਟ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਪਹੁੰਚ

- ਪਲੇਟਫਾਰਮ ਦੇ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਗੀਗ ਵਰਕਰ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਸਬੰਧ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਬਾਅਦ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ।

- ਰੇਟਿੰਗਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਐਲਗੋਰਿਦਮਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਅਭਿਆਸਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਦਬਾਅ ਕਾਰਨ ਤਣਾਅ।

UP first all-woman PAC battalions formed by Uttar Pradesh Govt:

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦਫਤਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀਆਂ ਤਿੰਨ ਆਲ-ਫੀਮੇਲ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸ਼ੀਅਲ ਆਰਮਡ ਕਾਂਸਟੇਬੁਲਰੀ (ਪੀਏਸੀ) ਬਟਾਲੀਅਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਰਾਜ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ 'ਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਹਿਲਾ ਬੀਟ

ਕਾਂਸਟੇਬਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਕੇ, ਰਾਜ ਦੇ 1,584 ਪੁਲਿਸ ਸਟੇਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰੇਕ ਵਿੱਚ ਮਹਿਲਾ ਸਹਾਇਤਾ ਡੈਸਕ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਆਲ-ਮਹਿਲਾ PAC ਬਟਾਲੀਅਨ: ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

ਵੀਰ ਨਾਰੀਆਂ ਨੇ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਦੇ ਨਾਮਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ ਦੇ ਪੁਲਿਸ ਬਲ ਦਾ 20% ਹਿੱਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਬਹਾਦਰ ਅਤੇ ਬਹਾਦਰ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਸੂਬਾਈ ਸਸ਼ਤ੍ਰ ਸੀਮਾ ਬਾਲ ਪੀਏਸੀ ਮਹਿਲਾ ਬਟਾਲੀਅਨਾਂ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਬਟਾਲੀਅਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਆਂ ਰਾਣੀ ਅਵੰਤੀਬਾਈ ਲੇਧੀ, ਉਦੇ ਦੇਵੀ ਅਤੇ ਝਲਕਾਰੀ ਬਾਈ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਗੋਰਖਪੁਰ, ਲਖਨਊ ਅਤੇ ਬਦਾਯੂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

ਪੀਏਸੀ ਦੀ ਇੱਕ ਮਹਿਲਾ ਬਟਾਲੀਅਨ ਹੁਣ 1262 ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਤਾਇਨਾਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇੱਕ ਸ਼ਿਵਰਪਾਲ, ਨੌਂ ਸਹਾਇਕ ਸੈਨਾਨਾਇਕ, ਤਿੰਨ ਉਪ ਸੈਨਾਨਾਇਕ, 24 ਇੰਸਪੈਕਟਰ, 108 ਹੇੱਡ ਕਾਂਸਟੇਬਲ, 842 ਸਫ਼ਾਈ ਸੇਵਕਾਂ ਅਤੇ ਰਸੋਈਏ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਵੀ ਹਨ।

Read [Current Affairs 06-10-2022](#)

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਪਹਿਲੀ ਆਲ-ਮਹਿਲਾ PAC ਬਟਾਲੀਅਨ: ਅਧਿਕਾਰਤ ਬਿਆਨ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਰੂਪ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਸੂਬੇ ਦੀ ਮਹਿਲਾ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ, ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਮਾਹੌਲ ਦੇਣਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਯੋਗੀ ਆਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ ਸੂਬੇ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜ ਕੇ ਯੋਗੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈ ਕੇ ਆਤਮ ਨਿਰਭਰ ਬਣ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਉਥੇ ਹੀ ਯੋਗੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੁਲਿਸ ਬਲਾਂ 'ਚ ਵੀ ਅਹਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ ਹੈ।

Services Sector Growth Falls To 6 Months Low: ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸਰਵੇਖਣ ਨੇ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਮੁਦਰਾਸ਼ਰੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਠੰਡਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੇਵਾ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ। S&P ਗਲੋਬਲ ਇੰਡੀਆ ਸਰਵਿਸਿਜ ਪਰਚੇਸਿੰਗ ਮੈਨੇਜਰਸ ਇੰਡੈਕਸ ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਅਗਸਤ ਦੇ 57.2 ਤੋਂ ਡਿੱਗ ਕੇ 54.3 'ਤੇ ਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਰਾਇਟਰਜ਼ ਪੇਲ 57.0 ਦੀ ਉਮੀਦ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ।

ਕੋਈ ਸੰਕੁਚਨ ਨਹੀਂ:

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਤੰਬਰ ਗੀਡਿੰਗ ਲਗਾਤਾਰ ਚੌਦਵੇਂ ਮਹੀਨੇ ਸੰਕੁਚਨ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕਰਨ ਵਾਲੇ 50 ਅੰਕਾਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰਹੀ - ਅਕਤੂਬਰ 2016 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਲੰਬਾ ਵਿਸਤਾਰ। ਕਮਜ਼ੋਰ ਬਾਹਰੀ ਮੰਗ ਦਾ ਅਸਰ ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਪਿਆ, ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗਿਰਾਵਟ ਆਈ, ਅਨੁਸਾਰ ਸਰਵੇਖਣ. ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੇ ਉੱਚ ਉਰਜਾ, ਭੋਜਨ, ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਕ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਤੰਬਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਸੰਚਾਲਨ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਚੌਥੇ ਮਹੀਨੇ ਵੀ ਜਾਰੀ ਰਹੀ ਪਰ ਅਗਸਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਘੱਟ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ।

ਸੰਚਾਲਿਤ ਵਿਕਾਸ:

ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਦਬਾਅ ਨੂੰ ਮੱਧਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸੇਵਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਫਰਵਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬੈਕਲਾਗ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਹੌਲੀ ਵਾਧੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਫਿਰ ਵੀ, ਲੰਬਿਤ ਕੰਮ ਦੇ ਬੋਝ ਨੂੰ ਸਾਫ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਚੱਲ ਰਹੇ

ਵਿਸਤਾਰ ਨੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਿਰਜਣ ਦੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦੌਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਗਸਤ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਹੌਲੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਧਿਆ, "ਸਰਵੇਖਣ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਪੋਲਿਆਨਾ ਡੀ ਲੀਮਾ, S&P ਗਲੋਬਲ ਮਾਰਕੀਟ ਇੰਟੈਲੀਜੈਂਸ ਦੀ ਇਕਨਾਮਿਕਸ ਐਸੋਸੀਏਟ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨੇ ਕਿਹਾ: "ਭਾਰਤੀ ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ ਨੇ ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਔਕੜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਤਾਜ਼ਾ PMI ਡੇਟਾ ਸਤੰਬਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਗਤੀ ਦੇ ਕੁਝ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਮਜ਼ਬੂਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।"

ਪਰ "ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਪਾਰਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਸੇਵਾ ਖੇਤਰ ਦੇ ਲਚਕੀਲੇਪਣ ਦੀ ਪਰਖ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ, ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸਤੰਬਰ ਲਈ, ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਤਾ ਵਿਕਾਸ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਬਹੁਤ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਸਨ," ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ। ਡੀ ਲੀਮਾ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ, "ਮੁਦਰਾ ਅਸਥਿਰਤਾ ਨੇ ਮੁਦਰਾਸਫੀਤੀ ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓ ਖੜ੍ਹਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਯਾਤ ਕੀਤੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਵਧੇਰੇ ਮਹਿੰਗੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਆਰਥੀਆਈ ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਦੇ ਦਬਾਅ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇਗਾ।"

ਮਹਿੰਗਾਈ: ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਸਮੱਸਿਆ:

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (ਆਰਬੀਆਈ) ਨੇ ਮਈ ਤੋਂ ਮਹਿੰਗਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ 190 ਬੇਸਿਸ ਪੁਆਇੰਟ ਦਾ ਵਾਧਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯੂਐਸ ਫੈਡਰਲ ਰਿਜ਼ਰਵ ਦੇ ਹਮਲਾਵਰ ਵਾਧੇ ਦੇ ਕੁਝ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਰੁਪਏ ਸਮੇਤ ਕਈ ਮੁਦਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਮੁੱਚਾ S&P ਗਲੋਬਲ ਇੰਡੀਆ ਕੰਪੋਜ਼ਿਟ PMI ਆਉਟਪੁੱਟ ਸੂਚਕਾਂਕ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ 58.2 ਤੋਂ 55.1 ਹੋ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੋਵੇਂ ਖੇਤਰ ਡਿੱਗਦੀ ਮੰਗ ਕਾਰਨ ਠੰਢੇ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। 30 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ, ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (ਆਰਬੀਆਈ) ਦੀ ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਕਮੇਟੀ (ਐਮਪੀਸੀ) ਨੇ ਮੁੱਖ ਉਧਾਰ ਦਰ ਜਾਂ ਰੇਏ ਦਰ ਨੂੰ ਵਧਾ ਕੇ 5.90 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਅਪ੍ਰੈਲ 2019 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚਾ। ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਗਵਰਨਰ ਸ਼ਕਤੀਕਾਂਤ ਦਾਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਨੂੰ ਸਮਰਥਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਅਨੁਕੂਲ ਨੀਤੀ ਦੇ ਰੁਖ ਦਾ ਕਿ ਮਹਿੰਗਾਈ ਟੀਚੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੀ ਰਹੇਗੀ।

ਇਹ ਕੀ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ:

ਅੱਜ ਦੇ PMI ਡੇਟਾ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਕਸੁਰਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਟੈਕਸ ਸੰਗ੍ਰਿਹ, ਬਾਲਣ ਦੀ ਖਪਤ, ਅਤੇ ਗਤੀਸ਼ੀਲਤਾ ਡੇਟਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰੇਲਵੇ ਅਤੇ ਹਵਾਬਾਜ਼ੀ ਆਵਾਜਾਈ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਮੈਕਰੋ ਵੇਰੀਏਬਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵੀ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੀ ਲਚਕਤਾ ਨੂੰ PMI ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ 2022-23 ਲਈ 7% ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਮੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣਵੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਪੀਐਮਆਈ ਵਿੱਚ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਵਾਧਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਆਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮੀ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਤਿਉਹਾਰਾਂ ਦੇ ਸੀਜ਼ਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੰਗ ਘਟਣ ਦੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿਖਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਉਤਪੱਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੁਝ ਏਕੀਕਰਣ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ, ਪਰ ਲਗਾਤਾਰ ਚਾਰ ਮਹੀਨਿਆਂ ਲਈ 50 ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਰਿਹਾ, "ਬਾਰਕਲੇਜ਼ ਨੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ।

RBI introduces Internal Ombudsman Mechanism for Credit Information Companies(CICs): ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਿਵਾਰਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀਆਂ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ, ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (ਆਰਬੀਆਈ) ਨੇ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 2023 ਤੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਲੋਕਪਾਲ (IO) ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਨੇ ਅਗਸਤ ਵਿੱਚ CIC ਨੂੰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਆਰਬੀਆਈ-ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਓਮਬਡਸਮੈਨ ਸਕੀਮ 2021 ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਇਸਦੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਾਲ ਕਰਨ ਲਈ।

RBI ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ:

ਸਿਰਫ਼ ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀਆਈਸੀ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮੀਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਪਰ ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, IO ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਆਰਬੀਆਈ ਨੇ ਇੱਕ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾਵਾਂ ਜਾਂ ਜਨਤਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀਆਂ ਸਿੱਧੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਸੰਭਾਲਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ। RBI ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈ ਨਿਯੰਤ੍ਰਿਤ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਦੇ ਗਾਹਕਾਂ ਨੂੰ CICs ਸੰਬੰਧੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਫਤ ਵਿਕਲਪਿਕ ਵਿਵਾਦ ਹੱਲ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ। ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ, "ਹਰ CIC ਅੰਦਰੂਨੀ ਲੋਕਪਾਲ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਪੰਜ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰੇਗਾ।"

ਸਖ਼ਤ ਨਿਯਮ:

ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ IO ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਅਧੂਰਾ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ CIC ਨੂੰ ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ IO ਧੋਖਾਧੜੀ ਅਤੇ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੰਭਾਲੇਗਾ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਜੇ CIC ਸੇਵਾ ਅਸਫਲਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਕਿਸ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅੰਦਰੂਨੀ ਲੋਕਪਾਲ ਜਾਂ ਤਾਂ ਇੱਕ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਜਾਂ ਇੱਕ ਸੇਵਾਦਾਰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਡਿਪਟੀ ਜਨਰਲ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਰੈਂਕ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿੱਤੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਰੈਗੂਲੇਟਰੀ ਬਾਡੀ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਇਨਫਰਮੇਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀਆਂ, ਇੱਕ ਗੈਰ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਤੀ ਕੰਪਨੀ (NBFC) ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਬੈਂਕ, ਬੈਂਕਿੰਗ, ਗੈਰ-ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਤ, ਵਿੱਤੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਗਰਾਨੀ, ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਜਾਣਕਾਰੀ, ਜਾਂ ਖਪਤਕਾਰ ਸੁਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਤਜਰਬੇ ਦੇ ਨਾਲ।

ਬੈਂਕਿੰਗ ਓਮਬਡਸਮੈਨ ਸਕੀਮ ਕੀ ਹੈ:

ਬੈਂਕਿੰਗ ਓਮਬਡਸਮੈਨ ਸਕੀਮ ਬੈਂਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਕੁਝ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਈ ਬੈਂਕ ਗਾਹਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਅਤੇ ਸਸਤਾ ਫੋਰਮ ਹੈ। ਬੈਂਕਿੰਗ ਓਮਬਡਸਮੈਨ ਸਕੀਮ 1995 ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਬੈਂਕਿੰਗ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1949 ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਏ ਤਹਿਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਬੈਂਕਿੰਗ ਲੋਕਪਾਲ ਸਕੀਮ 2006 (ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1 ਜੁਲਾਈ, 2017 ਤੱਕ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ) ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੈ।

India's first Green Technology incubation facility opened at NIT Srinagar:

ਨੈਸ਼ਨਲ ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ਼ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ (NIT) ਸ਼੍ਰੀਨਗਰ ਵਿਖੇ, ਹਰੀ ਤਕਨਾਲੋਜੀ (ਗ੍ਰੀਨ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਇਨਕਿਊਬੇਸ਼ਨ ਫੈਸਿਲਿਟੀ) 'ਤੇ ਕੇਂਦਰਿਤ ਇੱਕ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਕੰਪਨੀ ਇਨਕਿਊਬੇਟਰ, ਜਿਸਨੂੰ "ਗਰੀਨੋਵੇਟਰ ਇਨਕਿਊਬੇਸ਼ਨ ਫਾਊਂਡੇਸ਼ਨ" ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਛੇਤੀ ਹੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇਗਾ। ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ (DST) ਨਵੀਨਤਾਕਾਰੀ ਵਿਚਾਰਾਂ, ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀਆਂ, ਅਤੇ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਦਿਅਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ, ਆਈਡੀਆ ਜਨਰੇਟਰਾਂ, ਇਨੋਵੇਟਰਾਂ ਅਤੇ ਉੱਦਮੀਆਂ ਲਈ ਇਨਕਲੁਸਿਵ TBI (i-TBI) ਵਜੋਂ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਨਕਿਊਬੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ।

ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਗ੍ਰੀਨ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਇਨਕਿਊਬੇਸ਼ਨ ਸਹੂਲਤ: ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ
ਗ੍ਰੀਨ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਇਨਕਿਊਬੇਸ਼ਨ ਸੁਵਿਧਾ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸਾਰਾ ਪੈਸਾ ਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸਟਾਰਟਅੱਪਸ ਕੋਲ ਕੋ-ਵਰਕਿੰਗ ਸਪੇਸ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨਫਰੰਸ ਸਪੇਸ, ਇੱਕ ਪ੍ਰੋਟੋਟਾਈਪ ਲੈਬ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਹੂਲਤਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਆਫਿਸ ਸਪੇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਡੀਐਸਟੀ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਇਕਵਿਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀਡ ਮਨੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਸੀਈਓ ਸਾਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਨੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਉੱਦਮ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਣਗੇ।

ਸਾਦ ਪਰਵੇਜ਼ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਇਹ ਭਾਰਤ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਗ੍ਰੀਨ ਟੈਕਨਾਲੋਜੀ ਇਨਕਿਊਬੇਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਗ੍ਰੀਨਟੈਕ ਦੇ ਨਰਮ ਪਹਿਲੂਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੋ ਘਾਟੀ ਦੇ ਥੀਮ ਨਾਲ ਫਿੱਟ ਹਨ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਇਨਕਿਊਬੇਟਰ ਕੁਝ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਘਾਟੀ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ-ਆਰਥਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਵੀਨਤਾਵਾਂ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਹੋਰ ਬਾਜ਼ਾਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅੰਤਰਰਾਜੀ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਣਜ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ।

AgriTech, EnviroTech, ਅਤੇ AlterTech ਕੁਝ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰੇਗਾ।

Indian-origin Surgeon General Dr Vivek Murthy is US

representative on WHO executive board: ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਵਿਵੇਕ ਮੁਰਤੀ ਨੂੰ ਅਮਰੀਕੀ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜੋਅ ਬਿਡੇਨ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਡਾ. ਮੁਰਤੀ ਡਬਲਯੂ.ਐਚ.ਓ. ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਯੂ.ਐਸ. ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਯੂਐਸ ਸਰਜਨ ਜਨਰਲ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀਆਂ ਡਿਊਟੀਆਂ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਗੇ।

ਡਬਲਯੂਐਚਓ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਬੋਰਡ ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਵਜੋਂ ਡਾ. ਵਿਵੇਕ ਮੁਰਤੀ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

ਮਾਰਚ 2021 ਨੂੰ, ਡਾ. ਵਿਵੇਕ ਮੁਰਤੀ ਨੂੰ ਦੇਸ਼ ਦੇ 21ਵੇਂ ਸਰਜਨ ਜਨਰਲ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸਨੇ ਬਰਾਕ ਓਬਾਮਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ 19ਵੇਂ ਸਰਜਨ ਜਨਰਲ ਵਜੋਂ ਸੇਵਾ ਨਿਭਾਈ।

ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਡਾਕਟਰ ਵਜੋਂ ਡਾ. ਮੁਰਤੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਦੇ ਕਈ ਗੰਭੀਰ ਮੁੱਦਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣਾ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਡਾ. ਮੁਰਤੀ ਯੂਐਸ ਪਬਲਿਕ ਹੈਲਥ ਸਰਵਿਸ ਕਮਿਸ਼ਨਡ ਕੋਰ ਦੇ ਵਾਈਸ ਐਡਮਿਰਲ ਵੀ ਹਨ; ਉਹ 6000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮਰਪਿਤ ਜਨਤਕ ਸਿਹਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਵਰਦੀਧਾਰੀ ਸੇਵਾ ਦਾ ਵੀ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ।

ਉਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਭਾਰਤੀ ਮੂਲ ਦੇ ਸਰਜਨ ਜਨਰਲ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਪਾਲਣ ਪੋਸ਼ਣ ਮਿਆਮੀ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਹਾਰਵਰਡ, ਯੇਲ ਸਕੂਲ ਆਫ ਮੈਡੀਸਨ, ਅਤੇ ਯੇਲ ਸਕੂਲ ਆਫ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਤੋਂ ਗ੍ਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਡਾਕਟਰ, ਖੋਜ ਵਿਗਿਆਨੀ, ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਅਤੇ ਲੇਖਕ ਹੈ।

RBI to start a pilot programme for Digital Rupee:

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (ਆਰਬੀਆਈ) ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਜਲਦੀ ਹੀ ਖਾਸ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਡਿਜੀਟਲ ਰੁਪਏ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਬੰਧਿਤ ਟੈਸਟ ਲਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗਾ। ਸੰਕਲਪ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਡਿਜੀਟਲ ਪੈਸੇ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਯੋਗ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਜਨਤਕ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (RBI) ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਫਾਇਦਿਆਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਪੜਾਅਵਾਰ ਤੈਨਾਤੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿਕਸਿਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

RBI ਡਿਜੀਟਲ ਰੁਪਏ ਲਈ ਪਾਇਲਟ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰੇਗਾ: ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਡਿਜੀਟਲ ਕਰੰਸੀ 'ਤੇ ਸੰਕਲਪ ਨੋਟ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਂਟਰਲ ਬੈਂਕ ਡਿਜੀਟਲ ਕਰੰਸੀ (ਸੀਬੀਡੀਸੀ) ਅਤੇ

ਡਿਜੀਟਲ ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਡਿਜੀਟਲ ਕਰੰਸੀ (CBDC) 'ਤੇ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (RBI) ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਰੁਪਏ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫਰਵਰੀ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਇੱਕ ਡਿਜੀਟਲ ਰੁਪਿਆ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੰਕਲਪ ਨੋਟ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਮੁੱਦਿਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤਕਨਾਲੋਜੀ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਵਿਕਲਪ, ਡਿਜੀਟਲ ਰੁਪਏ ਲਈ ਸੰਭਾਵੀ ਐਪਲੀਕੇਸ਼ਨਾਂ, ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ (ਆਰਬੀਆਈ) ਸੰਕਲਪ ਨੋਟ ਗੋਪਨੀਯਤਾ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵੀ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸੀਬੀਡੀਸੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਨਾਲ ਬੈਂਕਿੰਗ ਸੈਕਟਰ, ਮੁਦਰਾ ਨੀਤੀ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਸਥਿਰਤਾ 'ਤੇ ਅਸਰ ਪੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰਿਟੇਲ ਅਤੇ ਥੋਕ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਅਪੀਲ ਹੈ, ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਦੋਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਡਿਜੀਟਲ ਰੁਪਏ ਦਾ ਟੀਚਾ ਪੈਸੇ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਪਰ ਬੈਂਕ ਡਿਪਾਜ਼ਿਟ ਦੇ ਉਲਟ, ਇਹ ਵਿਆਜ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ।

ਇਹ ਵੀ ਪੜ੍ਹੋ: ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ, 2021 ਵਿੱਚ 7.3% ਆਬਾਦੀ ਡਿਜੀਟਲ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਹੈ

5th Assembly of International Solar Alliance to be held in New Delhi:

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸੋਲਰ ਅਲਾਇੰਸ ਦੀ 5ਵੀਂ ਅਸੈਂਬਲੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਸਾਈਡ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ, ਜੋ ਕਿ 17-20 ਅਕਤੂਬਰ, 2022 ਤੱਕ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਲਈ ਪਰਦੇ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੇਂਦਰੀ ਬਿਜਲੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਅਤੇ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ ਮੰਤਰੀ ਆਰ.ਕੇ. ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਵੀਂ ਅਤੇ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤ ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸੋਲਰ ਅਲਾਇੰਸ (ISA) ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਦਾ ਅਹੁਦਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ।

Read [Current Affairs in Punjabi 07-10-2022](#)

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸੋਲਰ ਅਲਾਇੰਸ ਦੀ 5ਵੀਂ ਅਸੈਂਬਲੀ: ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

ਇਸ ਇਕੱਤਰਤਾ ਵਿੱਚ 109 ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀ, ਮਿਸ਼ਨ ਅਤੇ ਡੈਲੀਗੇਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ। ਆਰ.ਕੇ. ਸਿੰਘ, ਕੇਂਦਰੀ ਬਿਜਲੀ, ਨਵੀਂ ਅਤੇ ਨਵਿਆਉਣਯੋਗ ਊਰਜਾ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਨਗੇ। ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਤੇਜ਼ ਊਰਜਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਸਾਡੇ ਗ੍ਰਹਿ ਲਈ ਊਰਜਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੌਰ ਗਠਜੋੜ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ।

ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਊਰਜਾ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸਸਤੇ ਰੂਪ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਸੂਰਜੀ ਅਤੇ ਮਿਨੀ-ਗਰਿੱਡ, ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੱਲ ਹਨ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿੱਚ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਬਿਜਲੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਹੋਵੇ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸੋਲਰ ਅਲਾਇੰਸ (ISA) ਊਰਜਾ ਪਰਿਵਰਤਨ 'ਤੇ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਾਧਨ ਹੈ।

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸੋਲਰ ਅਲਾਇੰਸ (ISA) ਦੀ 5ਵੀਂ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਹਰੇਕ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੋਲਰ ਅਲਾਇੰਸ (ISA) ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਚੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਮੂਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ISA ਦੇ ਫਰੇਮਵਰਕ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਅਮਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਟੀਚੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹੜੇ ਤਾਲਮੇਲ ਵਾਲੇ ਯਤਨਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਸਾਲਾਨਾ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਅਸੈਂਬਲੀ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸੋਲਰ ਅਲਾਇੰਸ (ISA) ਦੇ ਹੈੱਡਕੁਆਰਟਰ 'ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਬੁਲਾਉਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਸੌਰ ਊਰਜਾ ਦੀ ਤੈਨਾਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸਮੁੱਚੇ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ, ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ, ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਦਾਇਰੇ 'ਤੇ ਵੀ।

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸੇਲਰ ਅਲਾਇੰਸ ਦੀ 5ਵੀਂ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ:

ਊਰਜਾ ਪਹੁੰਚ, ਊਰਜਾ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਤਿੰਨ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ISA ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੇਲਰ ਅਲਾਇੰਸ ਦੀ 5ਵੀਂ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

LDC ਅਤੇ SIDS ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮੈਟਿਕ ਸਹਾਇਤਾ ਵਿੱਚ ISA ਦੀ ਰਣਨੀਤਕ ਰਣਨੀਤੀ, ਸਾਰੇ ਵਿਕਾਸਸ਼ੀਲ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥਾ ਨਿਰਮਾਣ ਸਹਾਇਤਾ, ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਵਕਾਲਤ ਮਦਦ ਵੀ ISA ਮੈਂਬਰ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵ ਨੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸੇਲਰ ਅਲਾਇੰਸ ਦੀ 5ਵੀਂ ਅਸੈਂਬਲੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੁਰਜੀ ਊਰਜਾ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਰ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਊਰਜਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਨੂੰ ਵਧੇ ਹੋਏ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਹਿਯੋਗ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੋ ਕਿ ਜਲਵਾਯੂ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਦਹਾਕੇ ਦੌਰਾਨ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਧਾਏਗਾ ਅਤੇ ਲੱਖਾਂ ਨਵੀਆਂ ਹਰੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗਾ।

Govt Pushes IDBI Bank Disinvestment Process: IDBI ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਟਰ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਹੈ ਜੋ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਲਈ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਪੁਲ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ 12 ਬੈਂਕ ਹਨ।

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮੁਸੀਬਤ:

ਇੱਕ ਸੂਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬੈਂਕ ਦਾ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਇਸ ਲਈ ਉਲਝ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਨਿਯਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਬੈਂਕ ਨਵੇਂ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮੋਟ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹੀ ਪ੍ਰਮੋਟਰ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਭਾਵੀ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਦੇ ਪੁਲ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬੀਆਈ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ।

2021-22 (ਅਪ੍ਰੈਲ-ਮਾਰਚ) ਦੇ ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਦੇ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜਨਰਲ ਬੀਮਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਸੇਧਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਬੈਂਕਿੰਗ ਕਾਨੂੰਨ (ਸੇਧ) ਬਿੱਲ 2021, ਜੋ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰੋਬਾਰ ਲਈ ਸੂਚੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬੈਂਕ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਕਾਰਨ ਅਜੇ ਤੱਕ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਰਬੀਆਈ ਦਾ ਵਿਚਾਰ:

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਰਬੀਆਈ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਹੇ ਗਏ ਸੁਝਾਵਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਨਿੱਜੀ ਬੈਂਕਾਂ ਜਾਂ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕੀ ਵਾਲੀਆਂ ਸਹਾਇਕ ਕੰਪਨੀਆਂ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਲੈਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਹ ਕੁਝ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੋਟਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਮੋਟ ਕੀਤੇ ਦੋ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਰਲੇਵੇਂ ਵੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਜਾਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਰਬੀਆਈ ਬਹੁਪੱਖੀ ਏਜੰਸੀਆਂ ਜਾਂ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਫੰਡਾਂ ਲਈ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸੌਖਾ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਮਾਲਕੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀਆਂ ਪੇਚੀਦਗੀਆਂ ਦਾ ਅਜੇ ਵੀ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ RBI ਨਿਯਮ:

ਵਰਤਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਆਰਬੀਆਈ ਦੇ ਨਿਯਮ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ

ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਚਰਚਾ ਪੱਤਰ ਨੇ ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਾਰਪੋਰੇਟਸ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੀ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਹ ਹੋਰ ਸਿਫ਼ਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਇਸ ਉੱਤੇ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਿਆ ਹੈ, ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਦੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟਸ ਨੂੰ ਬੈਂਕਿੰਗ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਝਿਜਕ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਪੈਸਾ ਫੰਗੀਬਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਹਮੇਸ਼ਾ ਜਨਤਕ ਪੈਸੇ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਪੋਰੇਟਾਂ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਗੈਰ-ਵਿੱਤੀ ਕਾਰੋਬਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋੜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਵੈ-ਵਪਾਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਬੈਂਕਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ CSB ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਗਲੋਬਲ ਨਿਵੇਸ਼ਕ ਪ੍ਰੋਮ ਵਾਟਸ ਦੇ ਫੇਅਰਫੈਕਸ ਲਈ ਇੱਕ ਅਪਵਾਦ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੋਟਰ ਦੂਜੇ ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਬੋਲੀਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਹਾਲੀਆ ਤਰੀਕਾ:

ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਦੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗੀ, ਪਰ ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ IDBI ਬੈਂਕ ਦੀ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਜੇ ਤੱਕ ਲੈਣਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲੱਭਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬੋਲੀ ਪੁਲ ਪਤਲਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵੀ ਲਿਆਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਜਨਤਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਲਈ ਪੜਾਅ ਤੈਅ ਕਰੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਨਿੱਜੀ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵੱਖਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਹਨ। ਅਜੇ ਤੱਕ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਸੰਭਵ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਚਾਲੂ ਵਿੱਤੀ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਿੱਜੀ ਖੇਤਰ ਦੇ ਬੈਂਕ ਦਾ ਨਿੱਜੀਕਰਨ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ।

ਬੈਂਕਿੰਗ ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਇੱਕ ਰਣਨੀਤਕ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ:

ਨਵੀਂ ਰਣਨੀਤਕ ਵਿਨਿਵੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਬੈਂਕਿੰਗ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਣਨੀਤਕ ਖੇਤਰ ਵਜੋਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਸਰਕਾਰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਮੌਜੂਦਗੀ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖੇਗੀ। ਦੋ ਸਰਕਾਰੀ ਬੈਂਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਰਕਾਰ IDBI ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ 45.5% ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਵੇਚਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਆਰਥਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੈਬਨਿਟ ਕਮੇਟੀ ਨੇ ਮਈ 2021 ਵਿੱਚ IDBI ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਰਣਨੀਤਕ ਵਿਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤਕ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਨਾਲ, ਭਾਰਤੀ ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਨਿਗਮ ਦੀ IDBI ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ 49.24% ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਐਲਆਈਸੀ ਨੇ ਅਜੇ ਤੱਕ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ IDBI ਬੈਂਕ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਹਿੱਸੇਦਾਰੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਵੇਚਣਗੇ।

Cheetah Introduction Project Monitoring: Centre set up 9-member task force:

ਕੇਂਦਰ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੁਨੋ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਚੀਤਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਨੈਸ਼ਨਲ ਟਾਈਗਰ ਕੰਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਥਾਰਟੀ (NTCA) ਚੀਤਾ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਹਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਹਾਇਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰੇਗੀ। ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਦੇ ਨੌਂ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ NTCA ਦੇ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਜਨਰਲ ਡਾ. ਅਮਿਤ ਮਲਿਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ।

ਚੀਤਾ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਿਗਰਾਨੀ: ਮੁੱਖ ਨੁਕਤੇ

ਵਾਤਾਵਰਣ, ਜੰਗਲਾਤ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੇ ਇੱਕ ਬਿਆਨ ਅਨੁਸਾਰ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਸਰਗਰਮ ਰਹੇਗੀ। ਜਿਵੇਂ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਚਾਹੁਣ, ਇਹ ਟਾਸਕ ਗਰੁੱਪ ਨਿਯਮਤ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਚੀਤਾ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਬ-ਕਮੇਟੀ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਚੀਤਾ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਚੀਤਾ ਦੀ ਸਿਹਤ,

ਕੁਆਰੰਟੀਨ ਅਤੇ ਨਰਮ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਪਿੰਜਰੇ ਦੀ ਸਥਿਤੀ, ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਮੱਚੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਪੱਧਰ, ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ, ਟਰੈਕ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਚੀਤਾ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨਿਗਰਾਨੀ ਲਈ ਟਾਸਕ ਫੋਰਸ ਚੀਤਾ ਦੇ ਕੁਨੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ ਈਕੋਸਿਸਟਮ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਰੱਖੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਕੁਨੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਪਾਰਕ ਅਤੇ ਆਸ ਪਾਸ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੈਰ-ਸਪਾਟਾ-ਸਬੰਧਤ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਦੀ ਵਕਾਲਤ ਕਰੇਗਾ। ਚੀਤਿਆਂ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਚੀਤਾ ਦੇ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨਾਂ ਦੀ ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਨਮੂਨੇ ਜਾਂ ਮਾਡਲ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਇਹ ਜੈਵ ਵਿਭਿੰਨਤਾ ਦੇ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਪਤਨ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰੇਗਾ।

Ex-CJI K.G. Balakrishnan to head Commission to inquire into demand for SC status to non-Hindu Dalits: ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਕੇ ਜੀ ਬਾਲਾਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਇੱਕ ਤਿੰਨ ਮੈਂਬਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ "ਇਤਿਹਾਸਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ" ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਪਰ ਧਰਮ ਪਰਿਵਰਤਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਧਰਮਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ, ਬੁੱਧ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਧਰਮ।

ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪਹੁੰਚ: ਕੇਂਦਰੀ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਮਿਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾਮੁਕਤ ਆਈਏਐਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਡਾਕਟਰ ਰਵਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਜੈਨ ਅਤੇ ਯੂਜੀਸੀ ਮੈਂਬਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ (ਡਾ) ਸੁਸ਼ਮਾ ਯਾਦਵ ਨੂੰ ਵੀ ਮੈਂਬਰ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਲਾਮ ਅਤੇ ਈਸਾਈ ਧਰਮ ਅਪਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ, ਆਰਥਿਕ ਅਤੇ ਵਿਦਿਅਕ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਦਮ ਹੈ।

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ: ਸੰਵਿਧਾਨ (ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ) ਆਰਡਰ, 1950 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ, ਸਿੱਖ ਧਰਮ ਜਾਂ ਬੁੱਧ ਧਰਮ ਤੋਂ ਵੱਖਰੇ ਧਰਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਮੂਲ ਹੁਕਮ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿਰਫ਼ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀਬੱਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਬੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ।

ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਲੋੜ: ਨਵੇਂ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕੌਂਸਲ ਆਫ਼ ਦਲਿਤ ਕ੍ਰਿਸਚੀਅਨਜ਼ (ਐਨਸੀਡੀਸੀ) ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਜਨਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜੋ 2020 ਤੋਂ ਐਸਸੀ ਦਰਜੇ ਲਈ ਲੜ ਰਹੀ ਹੈ - ਸਿਖਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਹੋਰ ਕੇਸ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ 2004 ਤੋਂ ਅਦਾਲਤ ਚੱਲ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਗਸਤ 'ਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਿਤੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਦਲਿਤ ਈਸਾਈ ਅਤੇ ਮੁਸਲਿਮ ਸੰਗਠਨਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈਚਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਤਕਰੇ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਇਸ ਤਾਜ਼ਾ ਕਦਮ ਦੀ "ਦੇਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਰਣਨੀਤੀ" ਵਜੋਂ ਆਲੋਚਨਾ ਕੀਤੀ।

ਕਮਿਸ਼ਨ ਮੌਜੂਦਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ 'ਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਰਿਵਾਜਾਂ, ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ, ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਵਿਤਕਰੇ ਅਤੇ ਵਾਂਝੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਧਰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ: ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ "ਕੁਝ ਸਮੂਹਾਂ" ਨੇ "ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੁਆਰਾ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਧਰਮਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ" 'ਤੇ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਉਠਾਇਆ ਹੈ। ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਕੁਝ ਵਰਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਦੇ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਨੇ "ਨਵੇਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀ ਦਾ ਦਰਜਾ ਦੇਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ"।

56 Million Indians may have turned Poor in 2020 due to pandemic: World Bank: ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 2020 ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ 56 ਮਿਲੀਅਨ ਭਾਰਤੀ ਅਤਿ ਗਰੀਬੀ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬ ਗਏ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ 71 ਮਿਲੀਅਨ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ਵ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਰੀਬੀ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਮਾੜਾ ਸਾਲ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ: "2030 ਤੱਕ ਅਤਿ ਗਰੀਬੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਵਿਆਪੀ ਟੀਚਾ ਖੁੰਝ ਜਾਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ: ਉਦੋਂ ਤੱਕ, ਲਗਭਗ 600 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕ ਘੋਰ ਗਰੀਬੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਗੇ। ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਕੋਰਸ ਸੁਧਾਰ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, "ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਦੇ ਮੁੱਖ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਇੰਦਰਮੀਤ ਗਿੱਲ ਨੇ ਟਵੀਟ ਕੀਤਾ। ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਆਪਣੀ ਨਵੀਨਤਮ "ਗਰੀਬੀ ਅਤੇ ਸਾਂਝੀ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ" ਵਿੱਚ \$2.15 ਦੀ ਖਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ ਸਮਾਨਤਾ (PPP) ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਅਤਿ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਤਾਜ਼ਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ \$1.9 ਸੀ।

ਲਗਭਗ 25 ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ, ਬਹੁਤ ਗਰੀਬੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ - ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ \$2.15 ਤੋਂ ਘੱਟ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ - ਲਗਾਤਾਰ ਘਟ ਰਹੀ ਸੀ। ਪਰ 2020 ਵਿੱਚ ਇਸ ਰੁਝਾਨ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਆਈ, ਜਦੋਂ ਸੰਘਰਸ਼ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਵਿਡ -19 ਸੰਕਟ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਵਿਘਨ ਕਾਰਨ ਗਰੀਬੀ ਵਧੀ - ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਗਰੀਬੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਨੂੰ ਹੌਲੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

ਗਰੀਬੀ 'ਤੇ ਡਾਟਾ: ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਉਧਾਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਸੰਸਥਾ ਨੇ 2011-12 ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਘਰੇਲੂ ਖਪਤਕਾਰ ਖਰਚੇ ਸਰਵੇਖਣ ਡੇਟਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਲਈ ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਸੈਂਟਰ ਫਾਰ ਮਾਨੀਟਰਿੰਗ ਇੰਡੀਅਨ ਇਕਾਨਮੀ (CMIE) ਦੁਆਰਾ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਕੰਜ਼ਿਊਮਰ ਪਿਰਾਮਿਡਜ਼ ਘਰੇਲੂ ਸਰਵੇਖਣ (CPHS) ਦੇ ਡੇਟਾ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 2011 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਘਟੀ ਹੈ, ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਕਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ।

"ਭਾਵੇਂ ਸਮੁੱਚੀ ਗਰੀਬੀ ਘਟੀ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਸ਼ਵ ਗਰੀਬੀ ਮਾਪ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈ। ਪਿਛਲੇ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਨੇ 2017 ਵਿੱਚ \$1.90 ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ 'ਤੇ 10.4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਗਰੀਬੀ ਦੀ ਸਿਰਲੇਖ ਦਰ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਤਾਜ਼ਾ ਅਨੁਮਾਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 2017 ਵਿੱਚ \$1.90 ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ 'ਤੇ ਗਰੀਬੀ 13.6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸੀ, "ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। 2.15 ਡਾਲਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ 'ਤੇ, ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਅਤਿਅੰਤ ਗਰੀਬੀ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 2018 ਵਿੱਚ 11.09 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕੇ 2019 ਵਿੱਚ 10.01 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਰਹਿ ਗਈ। 2020 ਲਈ, ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਅਜੇ ਗਰੀਬੀ ਦਰ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਹੈ।

ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਨੇ ਕੀ ਕਿਹਾ:

ਐਨਸੀ ਸਕਸੈਸਾ, ਜੋ ਕਿ ਸਾਬਕਾ ਯੋਜਨਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ, ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਨੂੰ ਡਾਲਰ ਦੀ ਖਰੀਦ ਸ਼ਕਤੀ ਸਮਾਨਤਾ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਮਾਪ ਕੇ ਘੱਟ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਇਆ, ਜੋ ਕਿ ਸਿਰਫ 20 ਰੁਪਏ ਹੈ। "ਸੁਤੰਤਰ ਅਰਥ ਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਦੇ ਕਈ ਅਨੁਮਾਨਾਂ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦੌਰਾਨ 275-300 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਗਰੀਬੀ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਗਏ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਨੀਤੀ ਆਯੋਗ ਦਾ ਆਪਣਾ ਬਹੁ-ਆਯਾਮੀ ਗਰੀਬੀ ਸੂਚਕਾਂਕ ਵੀ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਗਰੀਬ ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, "ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ।

ਤਾਜ਼ਾ ਅਨੁਮਾਨ ਰੂਸ-ਯੂਕਰੇਨ ਯੁੱਧ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ। "ਯੂਕਰੇਨ ਵਿੱਚ ਜੰਗ ਅਤੇ ਭੋਜਨ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਦੀਆਂ ਉੱਚ ਕੀਮਤਾਂ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਬਦਤਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ਤੱਕ ਕੁੱਲ 685 ਮਿਲੀਅਨ ਲੋਕ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗਰੀਬੀ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹਨ - ਜੇਕਰ ਗਰੀਬੀ ਘਟਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰੀ-ਕੋਵਿਡ ਰਫ਼ਤਾਰ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਤਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 90 ਮਿਲੀਅਨ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੁੰਦੇ, "ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭੋਜਨ ਦੀ ਮਹਿੰਗਾਈ ਗਰੀਬ ਪਰਿਵਾਰਾਂ 'ਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਘੱਟ ਆਮਦਨੀ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਭੋਜਨ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਲਗਭਗ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਹਿੱਸਾ ਖਰਚ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇੱਕ ਉੱਚ-ਆਮਦਨ ਵਾਲੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਆਮ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਇਹੀ ਅੰਕੜਾ 25% ਦੇ ਨੇੜੇ ਹੈ।

ਇਲਾਜਯੋਗ ਫੈਸਲੇ:

ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 2020 ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ 'ਤੇ ਮਹਾਂਮਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਕਦ-ਤਬਾਦਲਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ, ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਸਬਸਿਡੀਆਂ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਲਾਭਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਜਵਾਬਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੋਰ ਵੀ ਮਾੜਾ ਹੁੰਦਾ।

ਭਾਰਤ ਨੇ ਗਰੀਬਾਂ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਗਰੀਬ ਕਲਿਆਣ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੁਫਤ ਅਨਾਜ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਕੀਤੀ। ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿੱਤੀ ਨੀਤੀਗਤ ਉਪਾਵਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਟੀਚੇ ਵਾਲੇ ਨਕਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਵਰਗੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਗਰੀਬ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਮੂਹਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। "ਨਕਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ 'ਤੇ 60 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਰਚੇ ਹੇਠਲੇ 40 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਵਧ ਰਹੇ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਲਾਹੇਵੰਦ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, "ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

Arun Bali Death, legendary actor, dies at 79 in Mumbai: ਅਰੁਣ ਬਾਲੀ, ਇੱਕ ਅਨੁਭਵੀ ਅਭਿਨੇਤਾ, ਜਿਸਨੂੰ ਸਵਾਭਿਮਾਨ ਵਿੱਚ ਕੁੰਵਰ ਸਿੰਘ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਦਾ 7 ਅਕਤੂਬਰ 2022 ਨੂੰ 79 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਦਿਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਭਿਨੇਤਾ ਦਾ ਮੁੰਬਈ ਵਿੱਚ ਦਿਹਾਂਤ ਹੋ ਗਿਆ। 7 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ, ਉਸਦੀ ਆਖਰੀ ਫਿਲਮ, ਅਲਵਿਦਾ, ਸਿਨੇਮਾਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਸੀ। ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ ਨੂੰ ਰਿਲੀਜ਼ ਹੋਈ ਫਿਲਮ 'ਗੁੱਡਬਾਏ' ਵਿੱਚ ਅਰੁਣ ਬਾਲੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅੰਤਿਮ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ।

ਅਰੁਣ ਬਾਲੀ ਦੀ ਮੌਤ: ਸਿਨੇਮਾਘਰਾਂ ਵਿੱਚ ਆਖਰੀ ਫਿਲਮ
 ਵਿਕਾਸ ਬਹਿਲ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ਤ ਫਿਲਮ ਵਿੱਚ ਅਮਿਤਾਭ ਬੱਚਨ, ਰਸ਼ਮਿਕਾ ਮੰਡਨਾ, ਨੀਨਾ ਗੁਪਤਾ, ਸੁਨੀਲ ਗਰੇਵਰ, ਪਵੇਲ ਗੁਲਾਟੀ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀ, ਐਲੀ ਅਵਰਰਾਮ, ਸਾਹਿਲ ਮਹਿਤਾ, ਸ਼ਿਵਿਨ ਨਾਰੰਗ, ਅਤੇ ਅਭਿਸ਼ੇਖ ਖਾਨ ਵੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਣਗੇ। ਪਰਿਵਾਰਕ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਮੌਤ ਫਿਲਮ ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

ਅਰੁਣ ਬਾਲੀ ਦੀ ਮੌਤ: ਨਿਦਾਨ
 ਅਰੁਣ ਬਾਲੀ ਨੂੰ ਇਸ ਸਾਲ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੁਰਲੱਭ ਨਿਊਰੋਮਸਕੁਲਰ ਬਿਮਾਰੀ ਦਾ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਸਪਤਾਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਨੂਪੁਰ ਨੂੰ ਅਰੁਣ ਬਾਲੀ ਦੀ ਬੇਟੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਮਾਈਸਥੇਨੀਆ ਗ੍ਰੇਵਿਸ ਹੈ।

ਅਰੁਣ ਬਾਲੀ ਕਰੀਅਰ
 ਅਰੁਣ ਬਾਲੀ ਨੇ ਕਈ ਫਿਲਮਾਂ ਅਤੇ ਟੀਵੀ ਸ਼ੋਆਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ 1991 ਦਾ ਇਤਿਹਾਸਕ ਨਾਟਕ ਚਾਣਕਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਰਾਜਾ ਪੋਰਸ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨਿਭਾਈ। ਫਿਲਮ ਹੇ ਰਾਮ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ (2000) ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਹੁਸੈਨ ਸ਼ਹੀਦ ਸੁਹਰਾਵਰਦੀ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵੀ ਨਿਭਾਈ। ਕੁਮਕੁਮ ਵਿੱਚ ਹਰਸ਼ਵਰਧਨ ਵਾਧਵਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਰੁਣ ਬਾਲੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਬਹੁਤ ਮਸ਼ਹੂਰ ਹੈ। ਅਰੁਣ ਬਾਲੀ ਨੂੰ ਪਾਣੀਪਤ, ਕੇਦਾਰਨਾਥ, ਅਤੇ 3 ਇਡੀਅਟਸ ਵਰਗੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਭਾਗਾਂ ਲਈ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

Weekly Current Affairs in Punjabi 01st Oct. 2022 to 8th Oct. 2022
Weekly Current Affairs in Punjabi 01st Oct. 2022 to 8th Oct. 2022 Pdf Available

